

בנק אגוד לישראל

בערבון מוגבל

תמצית דוחות כספיים

30 בספטמבר 2016

תוכן העניינים

3	דוח הדירקטוריון וההנהלה
64	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאי הראשי
67	תמצית דוחות כספיים
153	ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם
169	נספח, מילון מונחים ואינדקס

דוח הדירקטוריון וההנהלה

7.....	דוח הדירקטוריון והנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות
7.....	מידע צופה פני עתיד
8.....	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
8.....	נתונים פיננסיים נבחרים במיוחד
9.....	תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים
9.....	יעדים ואסטרטגיה עסקית
10.....	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
10.....	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
10.....	התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל
12.....	התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק
13.....	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
14.....	הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית
16.....	הוצאות התפעוליות ואחרות
17.....	התפתחויות ברווח כולל
18.....	המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
18.....	נכסים והתחייבויות
23.....	הון והלימות הון
26.....	תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות
27.....	מגזר משקי בית
30.....	מגזר בנקאות פרטית
31.....	מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים
33.....	מגזר מוסדיים
33.....	מגזר ניהול פיננסי
34.....	חברות מוחזקות עיקריות
35.....	סקירת הסיכונים
35.....	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
35.....	ממשל תאגידי
35.....	תרחישי קיצון
35.....	סיכוני אשראי
36.....	סיכון איכות תיק האשראי
36.....	ניתוח איכות הסיכון וסיכון אשראי בעייתי
38.....	חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
39.....	מדיניות הלוואות לדיר
42.....	חשיפה לאג"ח קונצרני
42.....	סיכון אשראי צד נגדי בגין סיכון שוק
43.....	מימון ממונף
43.....	סיכון ריכוזיות תיק האשראי
47.....	ריכוזיות לווים
48.....	חשיפה למדינות זרות
52.....	סיכוני שוק
53.....	סיכון ריבית
55.....	סיכון בסיס
59.....	סיכון תיק אופציות
60.....	סיכון נדילות
60.....	סיכון תפעולי
60.....	סיכון ציות
61.....	סיכון משפטי
61.....	סיכון מוניטין

61.....	סיכון אסטרטגי
61.....	סיכון סביבתי
62.....	הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון
63.....	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
63.....	בקורות ונהלים
63.....	הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי
63.....	שינויים בבקרה הפנימית

דוח הדירקטוריון וההנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון של הבנק, אשר התקיימה ביום 16 בנובמבר 2016, הוחלט לאשר את הדוחות הכספיים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2016. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מובהר, כי ככלל, התיאור בדוח הדירקטוריון לרבעון זה (להלן - "הדוח") מתייחס לאירועים ושינויים מהותיים שחלו במצב ענייני הבנק עד מועד פרסום הדוח. יחד עם זאת, בחלק מהמקרים, לשם שלמות התמונה, כלל הבנק תיאור הכולל גם מידע שלדעתו אינו מידע מהותי. יש לעיין בדוח יחד עם דוח הבנק לשנת 2015 כפי שפורסם במערכת המידע "מגנא" ביום 29 בפברואר 2016 (מספר אסמכתא 2016-01-036799).

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ואי הוודאות הכרוכה בהשלכותיו, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "מתעתד", "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "מתכננים", וביטויים דומים להם כגון: "יכול", "יהיה".

השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים לא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2016. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

נתונים פיננסיים נבחרים במאחד

רווח והפסד - נתונים עיקריים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי %	2015	2016	
	במיליוני ש"ח		
12.4	427	480	הכנסות ריבית, נטו
(3.3)	304	294	הכנסות שאינן מריבית
5.9	731	774	סך הכל הכנסות
-	(67)	17	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8.5	612	664	הוצאות תפעוליות ואחרות ¹
(50.0)	186	93	רווח לפני מסים
(42.9)	70	40	מסים על הכנסה ¹
(54.3)	116	53	רווח נקי ¹
(54.4)	1.58	0.72	רווח למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק ¹
	6.6%	2.9%	תשואת הרווח הנקי על ההון ¹

מאזן - נתונים עיקריים

		30 בספטמבר	31 בדצמבר	
		2016	2015	שיעור השינוי
		במיליוני ש"ח		
	מזומנים ופקדונות בבנקים	3,647	6,668	(45.3)
	ניירות ערך	10,745	10,371	3.6
	אשראי לציבור, נטו	24,116	22,315	8.1
	פקדונות הציבור	32,446	32,466	(0.1)
	כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב	2,964	3,179	(6.8)
	סך ההון ¹	2,489	2,403	3.6
	סך כל המאזן ¹	40,403	40,888	(1.2)

יחסים פיננסיים - עיקריים

31 בדצמבר 2015	30 בספטמבר 2016	
5.88%	6.16%	הון לסך כל המאזן ¹
87.6%	85.8%	הוצאות תפעוליות ואחרות לסך כל ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית)
(0.48%)	0.09%	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור, נטו
14.82%	14.28%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ¹
9.76%	9.71%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון ¹
98%	111%	יחס כיסוי הנזילות
5.36%	5.59%	יחס מינוף ²

1. מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

2. היחס שבין ההון העצמי רובד 1 לסך החשיפה ברוטו, ובכלל זה חשיפה חוץ מאזנית, ללא קיזוז ביטחונות.

תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכונים ציות וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים. סיכון האשראי כולל גם את סיכון ריכוזיות תיק האשראי.

סיכון השוק הינו הסיכון לפגיעה בהכנסות הבנק ובהונן כתוצאה משינויים של מחירים ושערים בשווקים הפיננסיים, בעיקר בשינויים בשערי הריבית, בשער החליפין, באינפלציה ובשערי המניות.

סיכון הנזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשול של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכון ציות, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

ראה בפרק "סקירת הסיכונים" מידע בדבר הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון השונים בבנק.

הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים, בנתונים המאקרו כלכליים, ברגולציה ובחקיקה שחלים או עשויים להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים עשויים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים.

סיכונים פרטניים שהינם סיכונים מובילים ומתפתחים מהותיים אשר הבנק מזהה ונערך לניטורם וניהולם הינם: סיום ההתקשרות הנוכחית עם בנק לאומי בנוגע למתן שירותי מחשוב, התגברות איומי סייבר, סיכונים ציות שבצידם אכיפה מוגברת, יוזמות רגולטוריות והמשך סביבת ריבית נמוכה העלולות להשפיע על מידת יישום האסטרטגיה העסקית של הבנק ורווחיותו, וכן התנודתיות בשוקי ההון בעולם, בעיקר במגזר הבנקים בכלל ובבנקאות האירופאית בפרט. למידע נוסף בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים ראה אתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי האחרון של הבנק לשנת 2015.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל

כללי – על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, התוצר המקומי הגולמי (במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות) עלה במחצית הראשונה של שנת 2016 ב- 3.2% בחישוב שנתי, לאחר עליה של 2.0% במחצית הקודמת ועליה של 2.7% במחצית הראשונה אשתקד. על פי התחזית לחודש יוני 2016 של חטיבת המחקר של בנק ישראל בשנים 2016 ו- 2017 צפוי התוצר המקומי הגולמי לצמוח בשיעורים של כ- 2.4% ו- 2.9% בהתאמה. הריבית המוניטרית על פי תחזית חטיבת המחקר, צפויה להישאר ברמתה הנוכחית 0.1%, והיא צפויה להתחיל לעלות בסוף 2017.

תעסוקה וצריכה פרטית – לפי סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שיעור הבלתי מועסקים הממוצע בחודש אוגוסט 2016 בקרב בני 15 ומעלה עמד על 4.6%, וזאת ביחס לשיעור של כ- 4.7% בחודש יולי 2016. שיעור המשתתפים בכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה עמד בחודש אוגוסט של שנת 2016 על 64.1%, וזאת ביחס ל- 64.4% ביולי 2016. נתוני הפדיון של כל רשתות השיווק מצביעים על עליה בחישוב שנתי בשיעור של 1.4% בחודשים יוני-אוגוסט 2016, וזאת ביחס לעליה בשיעור של כ- 6.2% בשלושת החודשים מרס-מאי 2016.

סחר חוץ, תנועות הון ושערי חליפין – הגרעון בסחר (ללא אניות, מטוסים, יהלומים וחומרי אנרגיה) הסתכם מתחילת השנה ועד לחודש אוגוסט 2016 ב- 22.5 מיליארד ש"ח, לעומת 4.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה ו- 5.6 מיליארד ש"ח בשנת 2015 כולה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 התחזק השקל (שער ממוצע) ביחס לדולר ב- 2.2%, ביחס לאירו ב- 2.0%, ביחס לדולר הקנדי ב- 1.8%, ביחס לפרנק השוויצרי ב- 1.0% וביחס לליש"ט הבריטי ב- 8.9%. לעומת זאת נחלש השקל ביחס ליין היפני ב- 4.7%.

מדיניות פיסקאלית – מתחילת השנה גירעון הממשלה בפעילותה התקציבית עומד על סך של כ- 6.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לתקציב שנת 2016 שבו מתוכנן גירעון שנתי בסך 35.0 מיליארד ש"ח (2.9% מהתמ"ג). הגרעון בתקציב המדינה בשנת 2015 הסתכם ב- 24.5 מיליארד ש"ח (2.15% מהתמ"ג), בהשוואה לגירעון שנתי מתוכנן בסך של 31.4 מיליארד ש"ח. הוצאות הממשלה מתחילת השנה ועד לחודש ספטמבר 2016 (ללא פירעון קרן וריבית) הסתכמו בכ- 209.7 מיליארד ש"ח – עליה של 7.2% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

מחירים ומדיניות מוניטארית – מתחילת השנה, מדד המחירים לצרכן, המדד ללא ירקות ופירות והמדד ללא אנרגיה נותרו ללא שינוי. המדד ללא דיור ירד ב- 0.7%. בתשעת החודשים הראשונים של השנה ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי והיא עמדה על רמה של 0.1%.

שוק ההון – מדד ת"א 25 ירד בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2016 בכ- 6%. מחזור המסחר היומי הממוצע בשוק המניות בבורסה ומחוצה לה, כולל תעודות סל בשוק המניות הסתכם בכ- 1.2 מיליארד ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016, בהשוואה לכ- 1.4 מיליארד ש"ח בשנת 2015 כולה.

בניה ונדל"ן – קצב העליה של מחירי הדירות ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו באוגוסט 2016 עמד על 6.8%, לעומת קצב עליה של כ- 6.6% ב- 12 החודשים שהסתיימו ביולי 2016. בחודשים יולי- אוגוסט 2016 בוצעו משכנתאות בהיקף של כ- 11.1 מיליארד ש"ח, לעומת כ- 12.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, שערי החליפין היציגים, ריבית בנק ישראל ושיעורי השינוי בהם:

ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 31 בדצמבר 2015	
99.2	99.9	99.2	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) מדד ידוע
3.758	3.923	3.902	שער החליפין (בש"ח) דולר של ארה"ב
4.203	4.404	4.247	אירו
4.871	5.952	5.784	לירה שטרליג
3.880	4.029	3.925	פרנק שוויצרי
0.1	0.1	0.1	נתוני ריבית בנק ישראל (אחוז)
לתשעה חודשים שהסתיימו			
ביום 30 בספטמבר 2016	ביום 30 בספטמבר 2015	לשנת 2015	
באחוזים			
ללא שינוי	(0.20)	(0.90)	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים הידוע
(3.69)	0.87	0.30	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
(1.04)	(6.79)	(10.10)	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(15.78)	(1.85)	(4.60)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרליג
(1.15)	2.55	(0.10)	שיעור עליית (ירידת) שער פרנק שוויצרי

להלן מגמות והתפתחויות מהותיות וחריגות שארעו בתקופה המדווחת:

1. המדיניות המרחיבה של בנק ישראל נשמרה ברבעון זה כך שרמת הריבית נותרה ברמה של 0.1%. מדד המחירים הידוע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 היה ללא שינוי, לעומת ירידה של 0.2% בתקופה המקבילה אשתקד. למרות סביבת הריבית הנמוכה הכנסות הריבית נטו של הבנק גדלו בשיעור של 12% והסתכמו ב- 480 מיליון ש"ח, לעומת 427 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בין היתר כתוצאה מיישום התכנית האסטרטגית של הרחבת האשראי הקמעונאי. לניתוח הכנסות המימון ראה פרק "הכנסות ריבית נטו והכנסות שאין מריבית".
2. ביום 11 בספטמבר 2016 הנפיקה חברת אגוד הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק, כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן בסכום של כ- 222 מיליון ש"ח. כתבי ההתחייבות הנדחים עומדים בתנאי הכשירות של באזל 3 ומוכרים על ידי המפקח על הבנקים כהון רובד 2. לפי חברת מידרוג דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים הוא A3.il (hyd). לפירוט נוסף ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" ובאור 16.א.
3. ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק להפחתת שיעור מס החברות ב- 1.5% מ- 26.5% ל- 25%, החל מיום 1 בינואר 2016. שיעור המס הסטטוטורי שחל על הבנק בשנת 2016 ירד משיעור של 37.58% בסוף שנת 2015 לשיעור של 35.9%. כתוצאה מהשינוי האמור קטנו יתרת המסים הנדחים של הבנק כנגד גידול בהוצאות המסים בסך כ- 7 מיליון ש"ח.
4. לפירוט בדבר גידול בהוצאות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ראה סעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי והוצאות תפעוליות ואחרות להלן.
5. לפירוט בדבר שינויים והתפתחויות בתקופת הדוח ראה להלן פרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר" ופרק "המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון".
6. אומדני ההנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2015. ראה פרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים".
7. לפירוט בדבר עדכוני חקיקה ויוזמות חקיקה הקשורים לענף הבנקאות ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדוח "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם ברווח נקי של 19 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 27%.

תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) לרבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמה ב- 3.0%, לעומת 2.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינוי ברווח הנקי ברבעון השלישי של 2016, לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
		2015	2016
שינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
הכנסות ריבית, נטו	23.1	147	181
הוצאות בגין הפסדי אשראי	766.7	3	26
הכנסות שאינן מריבית	12.6	87	98
הוצאות תפעוליות ואחרות ²	7.2	209	224
רווח לפני מסים	31.8	22	29
מסים על הכנסה ²	42.9	7	10
שיעור ההפרשה למס רווח נקי ²	-	31.8%	34.5%
רווח למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק ²	26.7	15	19
תשואת הרווח הנקי על ההון ²	-	0.2	0.25
	-	2.5%	3.0%

תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכמו ברווח נקי של 53 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 116 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 54%.

תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכמה ב- 2.9%, לעומת 6.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינוי ברווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
		2015	2016
שינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
הכנסות ריבית, נטו	12.4	427	480
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ¹	-	(67)	17
הכנסות שאינן מריבית	(3.3)	304	294
הוצאות תפעוליות ואחרות ²	8.5	612	664
רווח לפני מסים	(50.0)	186	93
מסים על הכנסה ²	(42.9)	70	40
שיעור ההפרשה למס רווח נקי ²	-	37.6%	43.0%
רווח למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק ²	(54.3)	116	53
תשואת הרווח הנקי על ההון ²	-	1.58	0.72
	-	6.6%	2.9%

- בתקופה המקבילה אשתקד נכללה הכנסה חריגה בשל גביה מלקוח אחד בסך 85 מיליון ש"ח.
- הצגה מחדש** - הבנק אימץ השנה את חוזר בנק ישראל בדבר אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, הבנק יישם את הנחיות החוזר בהתייחס ליתרות נכסי תוכנה בדרך של יישום למפרע. לפירוט ראה באור 1.ג.2. הנתונים לעיל ולהלן המתייחסים לתקופות קודמות הינם לאחר השפעות היישום למפרע האמורות.

הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית

הכנסות ריבית נטו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב- 480 מיליון ש"ח, לעומת 427 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12%.

להלן ניתוח תמציתי של התפתחות שיעורי הכנסה והוצאה ופערי ריבית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרת ממוצעת
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
1.89	372	26,261	1.90	394	27,733
(0.48)	(65)	17,997	(0.45)	(62)	18,512
1.41	307		1.45	332	
2.29	103	6,026	2.76	122	5,923
(1.63)	(63)	5,149	(1.95)	(60)	4,086
0.66	40		0.81	62	
2.88	92	4,274	3.25	104	4,280
(0.41)	(12)	3,877	(0.70)	(18)	3,441
2.47	80		2.55	86	
2.07	567	36,561	2.19	620	37,936
(0.69)	(140)	27,023	(0.72)	(140)	26,039
1.38	427		1.47	480	

מטבע ישראלי לא צמוד**

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד מדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ *

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע זר.
** יתרות העו"ש שאינן נושאות ריבית לא נכללות בטבלה זו.

במגזר הלא צמוד – פער הריבית הינו 1.45%, לעומת 1.41% בתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר הצמוד מדד – פער הריבית הינו 0.81%, לעומת 0.66% בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול בפער הריבית נובע בעיקר מירידה בהשפעה של פקדונות עם הבטחת רצפת מדד על שעור ההוצאה.

במטבע חוץ – פער הריבית הינו 2.55%, לעומת 2.47% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכל – פער הריבית הכולל הינו 1.47% לעומת 1.38% בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר עיקר הגידול מקורו במגזר צמוד מדד.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי		2015	2016
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
73.0	27	37	64
(52.1)	49	(94)	(45)
(80.0)	8	(10)	(2)
(125.4)	84	(67)	17

הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי¹
גביית חובות שהופרשו בעבר
הוצאות (הכנסות) בגין הפרשה קבוצתית²
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית נטו בגין הפסדי אשראי
מסך האשראי לציבור נטו 0.10% (0.33%)
שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך
האשראי לציבור נטו (0.01%) (0.06%)
שיעור ההוצאה (הכנסה) הכולל בגין הפסדי אשראי מסך
האשראי לציבור נטו 0.09% (0.39%)

1. לפני קיזוז גביית חובות שהופרשו בעבר.
2. ההפרשה הקבוצתית מושפעת משינויים ביתרת תיק האשראי, משינויים בתמהיל התיק, משינויי סיווג חובות בעייתיים ומעדכון מקדמי הפרשה קבוצתית.
3. למידע נוסף ראה פרק "סקירת הסיכונים- סיכוני אשראי" בדוח דירקטוריון והנהלה וכן באור 6 בדוחות הכספיים.

הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בסך 463 מיליון ש"ח, לעומת 494 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 6%.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בסך 294 מיליון ש"ח, לעומת 304 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 3%.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי		2015	2016
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
(12.0)	(10)	83	73

הכנסות מימון שאינן מריבית
מזה:

רווחי מימוש והתאמת ניירות ערך של אגרות חוב והשקעות במניות	53	44	9	20.5
פעילות בנגזרים והפרשי שער	20	39	(19)	(48.7)
הכנסות מעמלות	220	217	3	1.4
הכנסות אחרות	1	4	(3)	(75.0)
הכנסות שאינן מריבית	294	304	(10)	(3.3)

ההוצאות התפעוליות ואחרות

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בסך 664 מיליון ש"ח, לעומת 612 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיוני		2015	2016
במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
8.5	30	352	382
1.9	2	103	105
12.7	20	157	177
8.5	52	612	664

משכורות והוצאות נלוות¹

פחת ואחזקת בניינים וציוד

הוצאות אחרות²

סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות

1. בתקופה המקבילה אשתקד הוצאות השכר היו נמוכות באופן יחסי והן הושפעו מחתימת הסכם השכר החדש בבנק לאומי.
2. הגידול נובע בין היתר מגידול בהוצאות מחשוב, מהוצאות שיווק ופרסום ומהוצאות שאינן בהכרח מתחלקות בצורה לינארית על פני השנה.

שיעור ההוצאות התפעוליות והאחרות מתוך סך ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית) עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 על 85.8%, לעומת 83.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למיסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 עמדה על שיעור של 43.0%, לעומת 37.6% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי עמד על 35.9%, לעומת 37.71% בתקופה המקבילה אשתקד. החל מהרבעון הראשון לשנת 2016 ירד שיעור המס הסטטוטורי בעקבות אישור מליאת הכנסת מיום 4 בינואר 2016 את הצעת החוק להפחתת שיעור מס החברות ב- 1.5% מ- 26.5% ל- 25%. כתוצאה מהשינוי האמור קטנו יתרת המסים הנדחים של הבנק כנגד גידול בהוצאות המסים בסך של כ- 7 מיליון ש"ח.

התפתחויות ברווח כולל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
שינוי	2015	2016
במיליוני ש"ח		
(63)	116	53
55	(24)	31
(4)	6	2
51	(18)	33
(12)	98	86

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמנים למכירה לפי שווי הוגן נטו¹
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים²
רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מסים

הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016
במיליוני ש"ח		
69	69	52
(17)	(24)	31
52	45	83

1. התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמנים למכירה לפי שווי הוגן נטו
יתרה לתחילת התקופה
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרת סגירה לתקופה

(32)	(32)	(31)
1	6	2
(31)	(26)	(29)

2. התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
יתרה לתחילת התקופה
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרת סגירה לתקופה

הרווח כולל הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בסך 86 מיליון ש"ח, לעומת 98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי העיקרי מלבד השינוי ברווח הנקי, נבע בעיקרו מעליה בשווי ההוגן בתיק ניירות ערך הזמינים למכירה בתשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת ירידה בשווי ההוגן בתקופה המקבילה אשתקד. לפירוט נוסף ראה פרק "המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון".

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

מאזן הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 40,403 מיליון ש"ח, לעומת 40,888 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, ירידה בשיעור -1.2%.

התפתחות בסעיפי מאזן עיקריים:

	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	שיעור השינוי %
סך כל המאזן	40,403	40,888	(1.2)
מזומנים ופקדונות בבנקים	3,647	6,668	(45.3)
ניירות ערך	10,745	10,371	3.6
אשראי לציבור, נטו ¹	24,116	22,315	8.1
פקדונות הציבור	32,446	32,466	(0.1)
כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב	2,964	3,179	(6.8)
סך ההון	2,489	2,403	3.6
	216	190	13.7

1. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפי מאזן

התפתחות בסעיפים החוץ מאזניים עיקריים²:

	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	שיעור השינוי %
ערבויות לרוכשי דירות	2,727	2,228	22.4
ערבויות והתחייבויות אחרות	1,125	1,010	11.4
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	1,057	952	11.0
מסגרת חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	1,646	1,796	(8.4)
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן	5,718	6,872	(16.8)
התחייבויות להוצאת ערבויות	1,059	906	16.9
	39	32	21.9

2. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים החוץ מאזניים

האשראי לציבור, נטו (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי) הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 24,116 מיליון ש"ח, לעומת 22,315 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, עליה בשיעור של 8.1%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 עמדה על 24,040 מיליון ש"ח, לעומת 23,202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 3.6%. למידע נוסף בנושא סיכון אשראי ראה להלן פרק "סקירת הסיכונים".

ניירות ערך הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 10,745 מיליון ש"ח, לעומת 10,371 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, עליה בשיעור של 3.6%, הנובעת בעיקרה מגידול ביתרות האג"ח של ממשלת ישראל.

להלן פירוט תיק ניירות הערך של הבנק:

סך הכל		תיק למסחר		תיק הזמין למכירה		
ערך	% מסך	ערך	% מסך	ערך	% מסך	
במאזן	ניירות ערך	במאזן	ניירות ערך	במאזן	ניירות ערך	
ליום 30 בספטמבר 2016						
8,801	81.9%	2,047	19.1%	6,754	62.8%	אגרות חוב ממשלתיות
688	6.4%	5	0.0%	683	6.4%	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים
1,098	10.2%	41	0.4%	1,057	9.8%	אגרות חוב קונצרניות
158	1.5%	23	0.2%	135	1.3%	מניות
<u>10,745</u>	<u>100.0%</u>	<u>2,116</u>	<u>19.7%</u>	<u>8,629</u>	<u>80.3%</u>	סך הכל ניירות ערך
ליום 31 בדצמבר 2015						
8,378	80.8%	2,160	20.8%	6,218	60.0%	אגרות חוב ממשלתיות
898	8.7%	59	0.6%	839	8.1%	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים
945	9.1%	41	0.4%	904	8.7%	אגרות חוב קונצרניות
150	1.4%	27	0.3%	123	1.2%	מניות
<u>10,371</u>	<u>100%</u>	<u>2,287</u>	<u>22.1%</u>	<u>8,084</u>	<u>77.9%</u>	סך הכל ניירות ערך

נכון ליום 30 בספטמבר 2016 כ- 80% מהתיק מסווג כניירות ערך זמינים למכירה, תיק זה מוצג במאזן לפי שווי ההוגן, כאשר הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לקרן הון, למעט ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני אשר אינן נזקפות לקרן הון אלא לדוח רווח והפסד.

מדיניות ונהלי הבנק בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מפורטים בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים".

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך 3 מיליון ש"ח ובגין מניות בסך 5 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך של 4 מיליון ש"ח ובגין מניות בסך של 1 מיליון ש"ח.

קרן ההון נטו ליום 30 בספטמבר 2016 הינה חיובית ועומדת על כ- 114 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 135 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 21 מיליון ש"ח.

קרן ההון נטו ליום 31 בדצמבר 2015 הייתה חיובית ועמדה על כ- 80 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), והיא כללה קרן הון חיובית בסך 115 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 35 מיליון ש"ח.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 30 בספטמבר 2016:

הערך במאזן במיליוני ש"ח	קרן הון שלילית	קרן הון חיובית	קרן הון נטו ⁸
135	(5)	12	7
6,356	(12)	46	34
398	-	4	4
538	(2)	7	5
145	-	2	2
272	-	23	23
268	(1)	9	8
517	(1)	32	31
1,057	(2)	64	62
8,629	(21)	135	114

מניות¹
אגרות חוב ממשלת ישראל
אגרות חוב ממשלות זרות
אגרות חוב מוסדות פיננסים בישראל²
אגרות חוב מוסדות פיננסים זרים³
אגרות חוב קונצרניות⁴
חברות ממשלתיות⁵
ענף הנדל"ן⁶
אחרות⁷
סה"כ אג"ח קונצרניות
סה"כ תיק זמין למכירה

1. כולל 34 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 20 מיליון ש"ח.
2. כולל 7 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 242 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.
3. כולל 10 מנפיקים שהינם בנקים בעיקר מגרמניה וארה"ב. היתרה הגבוהה ביותר היא 75 מיליון ש"ח.
4. כל אגרות החוב הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 79 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.
5. כולל 4 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 202 מיליון ש"ח.
6. כולל 73 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 22 מיליון ש"ח.
7. כולל 74 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 69 מיליון ש"ח.
8. קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק, בסך של כ- 83 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה באור 4 - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 30 בספטמבר 2016:

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
במיליוני ש"ח				
אגרות חוב זמינות למכירה:				
אחרות -				
(12)	-	-	(4)	(16)
(12)	-	-	(4)	(16)
סה"כ אגרות חוב				
מניות -				
-	-	-	(1)	(1)
-	-	-	(4)	(4)
-	-	-	(5)	(5)
סה"כ מניות				
(12)	-	-	(9)	(21)
סה"כ ניירות ערך				

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציית הפסד שטרם מומש היא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 31 בדצמבר 2015 :

הערך במאזן במיליוני ש"ח	קרן הון שלילית	קרן הון חיובית	קרן הון נטו ⁸
123	(5)	9	4
5,197	(19)	39	20
1,021	(3)	-	(3)
722	(3)	9	6
117	(1)	1	-
263	-	25	25
158	(1)	6	5
483	(3)	26	23
904	(4)	57	53
8,084	(35)	115	80

מניות¹
אגרות חוב ממשלת ישראל
אגרות חוב ממשלות זרות
אגרות חוב מוסדות פיננסים בישראל²
אגרות חוב מוסדות פיננסים זרים³
אגרות חוב קונצרניות⁴
חברות ממשלתיות⁵
ענף הנדל"ן⁶
אחרות⁷
סה"כ אג"ח קונצרניות
סה"כ תיק זמין למכירה

1. כולל 34 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 15 מיליון ש"ח.
 2. כולל 9 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 467 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.
 3. כולל 7 מנפיקים שהינם בנקים בעיקר מגרמניה וארה"ב. היתרה הגבוהה ביותר היא 79 מיליון ש"ח.
 4. כל אגרות החוב הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 35 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.
 5. כולל 4 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 193 מיליון ש"ח.
 6. כולל 56 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 10 מיליון ש"ח.
 7. כולל 82 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 46 מיליון ש"ח.
 8. קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק, בסך של כ- 52 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס.
- ראה באור 4 - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 31 בדצמבר 2015:

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
במיליוני ש"ח				
(19)	(9)	-	(2)	(30)
(19)	(9)	-	(2)	(30)
(1)	-	-	-	(1)
(4)	-	-	-	(4)
(5)	-	-	-	(5)
(24)	(9)	-	(2)	(35)

אגרות חוב זמינות למכירה:
אחרות -
עד 20%
סה"כ אגרות חוב

מניות -
עד 20%
20%-40%
סה"כ מניות

סה"כ ניירות ערך

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפיזור ציית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה.

נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 263 מיליון ש"ח, לעומת 255 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודתיות בנכסים בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

הנכסים האחרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 596 מיליון ש"ח, לעומת 670 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודתיות בנכסים אחרים בעיקרה מפעילות בשוק המעו"ף במכשירים שאינם עונים להגדרת נגזר.

פיקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 32,446 מיליון ש"ח בדומה לסוף שנת 2015. היתרה הממוצעת של פיקדונות הציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 עמדה על 33,117 מיליון ש"ח, לעומת 31,392 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5%.

כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 2,964 מיליון ש"ח, לעומת 3,179 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015.

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 429 מיליון ש"ח, לעומת 293 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודתיות בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 1,939 מיליון ש"ח, לעומת 2,063 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודתיות בהתחייבויות אחרות נובעת בעיקרה מפעילות בשוק המעו"ף במכשירים שאינם עונים להגדרת נגזר.

הון והלימות הון

הון הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 2,489 מיליון ש"ח, לעומת 2,403 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. הגידול בהון לעומת סוף שנת 2015 נובע מרווחי הבנק בסך 53 מיליון ש"ח ומגידול בקרן ההונית בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו בסך 31 מיליון ש"ח והתאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים בסך 2 מיליון ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2015 ¹	ליום 31 בדצמבר 2015 ¹	
מיליוני ש"ח			
2,501	2,388	2,429	הון רובד 1 ²
1,177	1,295	1,259	הון רובד 2 ³
-	-	-	הון רובד 3
3,678	3,683	3,688	סה"כ הון
23,673	23,232	22,760	נכסי סיכון אשראי
362	295	427	נכסי סיכון שוק
1,713	1,712	1,706	נכסי סיכון תפעולי
25,748	25,239	24,893	סה"כ נכסי סיכון
9.71%	9.46%	9.76%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.28%	14.59%	14.82%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאחר יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.
2. ההבדלים בין הון רובד 1 להון הבנק כפי שמופיע במאזן הבנק נובעים מניכויים והתאמות פיקוחיות ומהוראות המעבר לבאזל 3. לפירוט ראה טבלה 3 בדוח על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2016.
3. הון רובד 2 מורכב ממכשירי הון שהונפקו והוכרו לצורך בסיס ההון ומיתרת ההפרשה הקבוצתית.

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד. הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס שבין בסיס ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כהגדרתם בהוראות באזל. הוראות באזל 3 יושמו במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 שפורסם על ידי המפקח על הבנקים במאי 2013 (להלן: "הוראת באזל 3"). הוראת באזל 3 שמה דגש על ניהול הסיכונים תוך קישור בין פרופיל הסיכונים של הבנק ואיכות ניהולם לבין הקצאת ההון הנדרשת. מטרת ההוראות היא להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר. הוראה זו מציבה סטנדרטים מחמירים יותר להשגת הלימות ההון וכן דרישות חדשות בתחום הנזילות, בתחומי הרכב החשיפות וההון הנדרש בגינם, הרחבת השיטות לניהול הסיכונים ועוד.

מכשירים הנכללים בבסיס ההון – להלן הרכב מכשירי ההון המרכיבים את בסיס ההון של הבנק:

- מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות באזל 3 – בחודש ספטמבר 2016 הונפקו ע"י הבנק כתבי התחייבויות נדחים בסכום של 222 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" ובאור 16.א.
 - מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות המעבר – התקרה הקובעת להכללת כתבי התחייבות נדחים בבסיס ההון הינה 1,508 מיליון ש"ח (סך כתבי ההתחייבות הנדחים שהוכרו להון ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל 2). התקרה בשנת 2016 (בשיעור של 60%) עומדת על סך של 904 מיליון ש"ח. יתרת מכשירי ההון שהוכרו נכון ליום 30 בספטמבר 2016 עומדת על 840 מיליון ש"ח.
- גילויים נוספים בדבר המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו – ראה באתר האינטרנט של הבנק www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx.

במסגרת דיוני הדירקטוריון באסטרטגיה התלת שנתית לשנים 2016-2018, קבע דירקטוריון הבנק מתווה עולה ליחס ההון, כך שהיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לסוף שנת 2016 יעמוד על 9.8% ויעלה עד לכדי יעד של 10.25% לסוף שנת 2017. כמו כן הוחלט כי יחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.3% בתוספת מקדם בגין גריסת שטרי הון עתידיים או 13%, כמחמיר מבניהם, ובתרחישי הקיצון – היעד ליחס הון כולל לא יפחת מ- 9% והיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 6.5%.

לקראת הדיונים בתכנית האסטרטגית של הבנק ובהמשך ליישומה של התכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2016-2018, בכלל זה היעד בתחום הרחבת הפעילות הקמעונאית, החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 באוגוסט 2016 לעדכן את המתווה העולה ליחס הון עצמי רובד 1, כך שמועד ההגעה ליחס של 10.25% יהיה 31 בדצמבר 2019 (ראה גם דיווח מיידי מיום 1 ביוני 2015 - אסמכתא 2015-01-036150).

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, אשר מבוסס על תכניות העבודה של הבנק בכל הקשור לעמידה בדרישות ולשיפור יחס הלימות ההון והרכבו, לרבות הקטנת רכיבי סיכון או הגדלת הון עצמי רובד 1 באמצעות צבירת רווחים ו/או הנפקת הון רובד 2. המידע עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בעיקר בגורמים אלה: שינויים רגולטורים שיחולו (ככל שיחולו) בנושא דרישות יחס ההון בו על הבנק לעמוד, פגיעה ברווחיות הבנק ומידת ההצלחה של הבנק לגייס הון באמצעות ביצוע הנפקות.

דיווח על יחס כיסוי נזילות – יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד הבנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" ומקדמי הביטחון בגינם (המונה) וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכונה). בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית הינה 60% והיא גדלה ל- 80% ב- 1 בינואר 2016 ול- 100% ב- 1 בינואר 2017.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2015
111%	99%	98%
80%	60%	60%

יחס כיסוי הנזילות *
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב על בסיס ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון המדווח.

דיווח על יחס המינוף - מטרת ההוראה הינה ליצור יחס מינוף פשוט שאינו מבוסס סיכון, שישלים את המדידה מבוססת הסיכון, במטרה למנוע מינוף יתר. ההוראה קובעת כי אין לרדת מיחס מינוף של 5% על בסיס מאוחד.

להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד¹:

ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 31 בדצמבר 2015	
במיליוני ש"ח			
2,501	2,388	2,429	הון רובד 1
44,720	43,504	45,316	סך החשיפות
5.59%	5.49%	5.36%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.

לפירוט נוסף בדבר נכסי הסיכון ושינויים מהותיים בהון ראה באור 8 לדוחות הכספיים ודוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 7 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי הפעילות מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. אפיון המגזרים מתבסס על הנתונים ברמת לקוח בודד.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

- משקי בית – אנשים פרטיים (כולל הלוואות לדיר), למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל- 250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוסטרו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר – לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייכן למגזרים האחרים.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי (הפסד) לפי מגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2015	2016	2015	
מיליוני ש"ח				מגזר
(20)	(11)	(43)	(43)	משקי בית
3	3	8	9	בנקאות פרטית
25	25	43	31	עסקים זעירים וקטנים
8	(7)	14	13	עסקים בינוניים
(22)	(1)	(14)	65	עסקים גדולים
5	(4)	12	7	גופים מוסדיים
20	9	33	33	ניהול פיננסי
-	1	-	1	אחר
19	15	53	116	סך הכל

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם הפסד בסך 43 מיליון ש"ח, בדומה להפסד שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 240 מיליון ש"ח, לעומת 214 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-12.1%. ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-172 מיליון ש"ח לעומת 141 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-22.0%, הנובע בעיקר מגידול בהכנסות מאשראי, כתוצאה מגידול במרווחים ומהיקף האשראי במגזר. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-68 מיליון ש"ח, לעומת 73 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-6.8%. הקיטון נובע בעיקר כתוצאה מקיטון בהכנסות מפעילות ניירות ערך, עקב צמצום מחזורי המסחר בבורסה. ההוצאות הסתכמו ב-302 מיליון ש"ח, לעומת 271 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.4%, שנובע בעיקר מגידול בהוצאות השכר לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ברמת הבנק, ומגידול בהוצאות הפרסום והשיווק. ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-22 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 57.1% הנובע ברובו מגידול בהוצאה להפרשה קבוצתית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, וזאת בשל הגידול ביתרת האשראי במגזר זה.

הלוואות לדיור

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם הפסד בסך 8 מיליון ש"ח, ביחס להפסד בסך 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות מתחום הלוואות לדיור הסתכמו ב-51 מיליון ש"ח לעומת 40 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-27.5%.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-45 מיליון ש"ח לעומת 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-32.4%, הנובע בעיקרו מעליה בהכנסות מאשראי, כתוצאה מעליה במרווחים ומהיקף האשראי הניתן בתחום זה. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-6 מיליון ש"ח, בדומה להכנסות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות הסתכמו ב-61 מיליון ש"ח לעומת 57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.0%, בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות התפעוליות ברמת הבנק. ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-5 מיליון ש"ח לעומת הכנסה בגין הפסדי אשראי נטו בסך 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע ברובו מגידול בהוצאה להפרשה קבוצתית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, וזאת בשל הגידול ביתרת האשראי להלוואות לדיור.

יתרת האשראי המאזני להלוואות לדיור הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2016 בכ-8.6 מיליארד ש"ח (לרבות משכנתאות לקבוצות רכישה הנכללות במשקי בית אחר), לעומת יתרה בסך 7.6 מיליארד ש"ח 30 בספטמבר 2015, גידול בשיעור של כ-13.2%. ההלוואות שהועמדו במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו בכ-1,731 מיליון ש"ח, לעומת כ-873 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-98.3%.

להלן מידע על הלוואות חדשות שבוצעו לרכישת דירת מגורים בביטחון משכנתא והיקפי מיחזור הלוואות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מיליוני ש"ח	
2015	2015	2016		
1,233	872	1,731		כספי הבנק
-	-	-		כספי האוצר
2	1	-		הלוואות עומדות
1,235	873	1,731		סה"כ הלוואות חדשות
340	267	206		הלוואות שמוחזרו
1,575	1,140	1,937		סה"כ הלוואות שבוצעו

לפירוט לגבי תיק המשכנתאות ראה גם פרק "סקירת הסיכונים".

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי בית ובנקאות פרטית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2016				2015			
אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל - מאוחד							
משקי בית				משקי בית			
הלוואות		אחר		הלוואות		אחר	
לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח							
17	47	4	68	12	36	5	53
2	23	3	28	2	26	3	31
19	70	7	96	14	62	8	84
2	12	-	14	1	(1)	-	-
21	85	3	109	20	75	4	99
(4)	(27)	4	(27)	(7)	(12)	4	(15)
(2)	(9)	1	(10)	(3)	(5)	1	(7)
(2)	(18)	3	(17)	(4)	(7)	3	(8)
8,337	2,953	18	11,308	7,222	2,515	40	9,777
8,337	2,951	18	11,306	7,222	2,510	37	9,769
465	12,956	3,613	17,034	443	12,645	3,752	16,840
-	12,560	3,605	16,165	-	12,268	3,739	16,007
4,029	3,414	75	7,518	3,512	2,937	106	6,555

הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד)

יתרה ממוצעת של נכסים¹
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹
יתרה ממוצעת של התחייבויות¹
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2016				2015			
אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל - מאוחד							
משקי בית		משקי בית		משקי בית		משקי בית	
הלוואות	אחר	הלוואות	אחר	הלוואות	אחר	הלוואות	אחר
לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור	לדיור
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח							
45	127	13	185	34	107	13	154
6	62	11	79	6	67	11	84
51	189	24	264	40	174	24	238
5	17	-	22	(1)	15	-	14
61	241	9	311	57	214	10	281
(15)	(69)	15	(69)	(16)	(55)	14	(57)
(7)	(34)	7	(34)	(6)	(22)	5	(23)
(8)	(35)	8	(35)	(10)	(33)	9	(34)
7,906	2,800	16	10,722	7,163	2,546	38	9,747
7,906	2,798	16	10,720	7,163	2,539	35	9,737
447	12,713	3,842	17,002	435	12,556	3,601	16,592
-	12,336	3,833	16,169	-	12,165	3,584	15,749
3,809	3,191	80	7,080	3,426	3,026	105	6,557

הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד)

יתרה ממוצעת של נכסים¹
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹
יתרה ממוצעת של התחייבויות¹
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון, או על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

תשעת החודשים הראשונים של השנה הסתיימו ברווח נקי בסך כ- 8 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 11.1%.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 24 מיליון ש"ח, בדומה להכנסות בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מריבית הסתכמו ב- 13 מיליון ש"ח, בדומה להכנסות בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב- 11 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות הסתכמו ב- 9 מיליון ש"ח, לעומת 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מירידה בהוצאות השכר המיוחסות למגזר.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד, לא נרשמה הוצאה להפסדי אשראי במגזר. הקיטון ברווח נקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושפעה מעליית שיעור המס האפקטיבי ביחס לתקופה המקבילה.

שירותים ומוצרים חדשים במגזר משקי בית ובמגזר בנקאות פרטית

הבנק מפתח ומשווק מוצרים חדשניים, בתחומים השונים של הפעילות הבנקאית אל מול הלקוחות הפרטיים ומשקי הבית ובכלל זה בתחום הפיקדונות, המאפשרים ללקוחות לגוון השקעות ולפזר סיכונים.

הבנק ממשיך בתהליך רחב היקף לגיוס לקוחות פרטיים ומשקי בית. במסגרת זו, מוביל הבנק בשנים האחרונות מהלך שבמרכזו "חשבון הפוך" המציע ללקוחות המצטרפים לבנק אגוד ליהנות מתנאים מועדפים בניהול חשבונם בתקופת ההטבה. להערכת הבנק חבילת "חשבון הפוך" נותנת מענה מיטבי לצרכי הלקוחות מקבלי המשכורת: פטור מריבית חובה, ריבית זכות אוטומטית, ופטור מעמלות העו"ש המרכזיות – עמלת פקיד ועמלת ערוץ ישיר באמצעות מנגנון זיכוי. ההטבות ניתנות ללקוחות חדשים מעבירי משכורת. לאחרונה, יצא הבנק במוצר נוסף לגיוס לקוחות חדשים, "חשבון הפוך קרדיט". באמצעות מוצר זה, המעניק ללקוחות חדשים מעבירי משכורת הטבות לא רק בתחומי העו"ש אלא גם באשראים, הבנק פונה ללקוחות שפעילותם הבנקאית הנה מוטת אשראי. המוצר החדש מוצע במקביל ל"חשבון הפוך" וללקוח החדש מוצעת בחירה בין שני המסלולים.

בנוסף, מציע הבנק ללקוחות ותיקים את מסלול "חשבון הפוך מתמיד" הכולל פטור מעמלות העו"ש המרכזיות באמצעות מנגנון זיכוי והטבת ריבית על יתרות העו"ש בחשבונם. קבלת ההטבות מותנית בהעברת משכורת בסכום מינימלי ובהיקף הפעילות בחשבון. מהלך זה הינו ייחודי ונוגע בליבת פעילות הלקוח הפרטי עם הבנק ומהווה שלב נוסף ביישום האסטרטגיה העסקית של הבנק.

הגברת פעילות מתן האשראי ללקוחות הבנק מבוצעת בין היתר על ידי "מרכז ההלוואות" – למתן אשראי ללקוחות כל הבנקים, הרחבת פעילות האשראי לעסקים קטנים והמשך שיתופי פעולה במיזמי אשראי (ראה גם פרק "הסכמים מהותיים", בנושא התקשרות הבנק עם "מימון ישיר" בדוח לשנת 2015).

הרווח נקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב- 43 מיליון ש"ח, לעומת 109 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 60.6%.

עיקר הקיטון ברווח מקורו מירידה בהכנסות מהפסדי אשראי. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי נטו בסך 5 מיליון ש"ח לעומת הכנסה בסך של כ- 94 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מגביה שנרשמה בגין לקוח בודד בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 361 מיליון ש"ח, לעומת 342 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 5.6%. הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב- 235 מיליון ש"ח, לעומת 228 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 3.1%, הנובע בין היתר מגידול בהכנסות מאשראי על רקע הגידול ביתרות האשראי ובמרווחי האשראי המנוהלים במגזר. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב- 126 מיליון ש"ח, לעומת 114 מיליון ש"ח, גידול של כ- 10.5%, בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות מפעילות לקוחות בתחום ניירות ערך ופעילות סחר חוץ. הוצאות המגזר הסתכמו ב- 275 מיליון ש"ח, לעומת הוצאה בסך 261 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 5.4%, בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות התפעוליות ברמת הבנק.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2015				2016			
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל - מאוחד							
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
במיליוני ש"ח							
75	39	16	20	77	30	19	28
29	8	7	14	42	12	9	21
104	47	23	34	119	42	28	49
(10)	4	17	(31)	13	32	(3)	(16)
87	45	18	24	88	43	20	25
27	(2)	(12)	41	18	(33)	11	40
10	(1)	(5)	16	7	(11)	3	15
17	(1)	(7)	25	11	(22)	8	25
11,342	6,280	2,262	2,800	12,840	6,429	2,640	3,771
11,246	6,206	2,259	2,781	11,997	5,656	2,590	3,751
12,655	6,475	2,145	4,035	13,717	6,892	2,411	4,414
10,643	5,390	1,714	3,539	11,721	5,899	1,888	3,934
15,052	7,919	3,383	3,750	14,970	7,202	3,878	3,890
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2015				2016			
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל - מאוחד							
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
במיליוני ש"ח							
228	114	50	64	235	96	55	84
114	44	22	48	126	39	25	62
342	158	72	112	361	135	80	146
(94)	(78)	(1)	(15)	(5)	20	(6)	(19)
261	132	53	76	275	135	58	82
175	104	20	51	91	(20)	28	83
66	39	7	20	48	(6)	14	40
109	65	13	31	43	(14)	14	43
12,327	7,180	2,324	2,823	13,108	6,723	2,605	3,780
11,546	6,427	2,320	2,799	12,233	5,919	2,554	3,760
12,472	6,344	2,104	4,024	14,017	7,100	2,473	4,444
10,403	5,236	1,672	3,495	11,963	6,052	1,966	3,945
15,201	7,873	3,376	3,952	15,391	7,642	3,724	4,025

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח נקי (הפסד)

יתרה ממוצעת של נכסים¹

מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹

יתרה ממוצעת של התחייבויות¹

מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח נקי (הפסד)

יתרה ממוצעת של נכסים¹

מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹

יתרה ממוצעת של התחייבויות¹

מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד)

יתרה ממוצעת של נכסים¹
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹
יתרה ממוצעת של התחייבויות¹
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד)

יתרה ממוצעת של נכסים¹
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹
יתרה ממוצעת של התחייבויות¹
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון, או על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

הרווח נקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב- 12 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 71.4%.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 41 מיליון ש"ח, לעומת 49 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 16.3%. הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב- 21 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך 22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.5%. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב- 20 מיליון ש"ח, לעומת 27 מיליון ש"ח, קיטון של כ- 25.9%, עקב קיטון בהכנסות מפעילות לקוחות בניירות ערך. הוצאות המגזר הסתכמו ב- 19 מיליון ש"ח, לעומת 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מקיטון בהוצאות בורסה על רקע הקיטון בהכנסות מפעילות. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה הוצאה זניחה להפסדי אשראי, לעומת הוצאה בסך 13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, שנבעה מעליה בהפרשה הקבוצתית, בעיקר כתוצאה משינוי במקדמים.

מגזר ניהול פיננסי

תשעת החודשים הראשונים של השנה הסתיימו ברווח נקי בסך 33 מיליון ש"ח, בדומה לרווח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופיקדונות.

הכנסת הריבית נטו הסתכמה ב- 39 מיליון ש"ח, לעומת הכנסת ריבית נטו בסך 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 70%. עיקר הגידול בהכנסות הריבית מקורו בגידול בהיקף תיק ניירות הערך לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה שאינה מריבית הסתכמה בכ- 69 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך 77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 10% שמקורו בעיקר בקיטון בהכנסות מפעילות בנגזרים בסך 19 מיליון ש"ח, בקיטון גידול בהכנסות בגין רווחים ממימוש והתאמת ניירות ערך של אגרות חוב והשקעה במניות בסך 9 מיליון ש"ח וכן גידול בהכנסות פעילות חברת בת המיוחסת למגזר.

היקף תיק ניירות הערך הממוצע לתקופה הסתכם ב- 11.2 מיליארד ש"ח, לעומת 7.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סכומים שלא הוקצו והתאמות

המגזר כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

חברות מוחזקות עיקריות

- חלקו של הבנק ברווח הנקי של חברות מוחזקות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכם בסך של כ- 16 מיליון ש"ח, לעומת כ- 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- ביום 11 בספטמבר 2016 הנפיקה אגוד הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), 222,350,000 ש"ח ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים (סדרה כ') עם מנגנון לספיגת הפסדים על-פי דוח הצעת מדף שפרסמה החברה ביום 7 בספטמבר 2016 מכוח תשקיף מדף של אגוד הנפקות מיום 27 בנובמבר 2013, אשר תוקפו הוארך עד ליום 26 בנובמבר 2016. למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 7 בספטמבר 2016 (אסמכתא -2016-01-119296) ומיום 11 בספטמבר 2016 (אסמכתא 2016-01-120847) וכן באור 16.א.
- ביום 10 בפברואר 2016 השלימה חברת אגוד השקעות וייזום בע"מ רכישה של 10% מהונה המונפק והנפרע של חברת אפסילון חיתום והנפקות בע"מ (להלן: "אפסילון") וכן אופציה לרכישת 15% נוספים מהונה המונפק והנפרע של אפסילון בכפוף להתקיימות מספר תנאים מתלים. תמורת הרכישה הסתכמה בסכום לא מהותי.
- במהלך חודש אוקטובר 2015, הודיע מנכ"ל אגוד חיתום ופיננסיים בע"מ, על מימוש אופציית PUT למכירת מניות אגוד חיתום המוחזקות על ידו (באמצעות חברה שבבעלותו) (אשר היוו 20% מהונה המונפק והנפרע של אגוד חיתום) לאגוד שוקי הון בסך של כ- 0.9 מיליון ש"ח. בעקבות כך ולאחר השלמת מימוש אופציית PUT ביום 5 בינואר 2016, שיעור ההחזקה של הבנק באגוד חיתום הינו 100%.
- ביום 3 במאי 2016 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק הודעה על סכסוך עבודה בין ועד עובדי אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות") לבין הנהלת חברת אגוד מערכות והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז - 1957 (הודעה על שביתה או השבתה). אגוד מערכות הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק העוסקת במתן שירותי מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו ומונה 56 עובדים שהסכסוך נוגע להם. הבנק מקיים מו"מ עם ועד העובדים על הנושאים השנויים במחלוקת.

סקירת הסיכונים

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים ובכללם סיכונים משפטיים, סיכונים ציות וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך הטמעת תרבות ניהול הסיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדיו אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, ועמידה בתאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון. לצורך זה מופעלות מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה מתאימים. למידע מפורט של הסיכונים ואופן ניהולם ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

ממשל תאגידי

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"ל הבנק והנהלה, ועדות ההנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקורות וניהול סיכונים, אגף חשבונאי ראשי, האגף לייעוץ משפטי, אגף משאבים והביקורת הפנימית. לעניין אופן יישום הממשל התאגידי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

תרחישי קיצון

הבנק משתמש בתרחישי קיצון צופי פני עתיד ככלי משלים לגישות ניהול סיכונים המבוססות על מודלים כמותיים מורכבים. בהתאם להנחיות בקשר לתהליך ה-ICAAP, על הבנק לבצע תרחישים נאותים ומידתיים, בהתאמה לגודל הבנק ומורכבותו, ביחס לכל סיכון אשר זוהה כסיכון מהותי. לצורך כך הבנק מבצע הערכה של מכלול הסיכונים ומפעיל תרחישי קיצון על הסיכונים המהותיים ובכלל קווי העסקים של הבנק. לעניין תרחישי הקיצון אותם מפעיל הבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. למידע כמותי ואיכותי מפורט ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכונים אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים.

סיכון איכות תיק האשראי

לעניין אופן ניהול האשראי והסיכון בגינו בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. כמו כן, למידע נוסף בנושא ניהול סיכונים האשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

ניתוח איכות הסיכון וסיכון אשראי בעייתי¹:

יתרה ליום		
30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2015
במיליוני ש"ח		
495	550	490
66	52	43
561	602	533

סיכון אשראי מסחרי בעייתי
סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים
סך סיכון אשראי בעייתי

ליום 30 בספטמבר 2016			ליום 30 בספטמבר 2015			ליום 31 בדצמבר 2015		
חץ			חץ			חץ		
מאזני	מאזני	סך הכל	מאזני	מאזני	סך הכל	מאזני	מאזני	סך הכל
במיליוני ש"ח								
329	65	394	260	31	291	222	17	239
64	-	64	77	10	87	57	1	58
69	34	103	182	42	224	184	52	236
462	99	561	519	83	602	463	70	533

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
סך הכל

מזה:

חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ²	50	-	50	44	-	44	34	-	34
נכסים שאינם מבצעים ³	287	-	287	207	-	207	171	-	171

- הנתונים מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת ההפרשה בגין הפסדי אשראי ולא כוללים ניכוי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק פיגור ובגין הלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק פיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- חובות פגומים שאינם צוברים ריבית, לרבות אג"ח שאינו צובר ריבית.

תנועה בחובות פגומים* (מיליוני ש"ח):

231	יתרת חובות פגומים ליום 31 בדצמבר 2014
43	חובות שסווגו פגומים במהלך השנה
(2)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(15)	מחיקות חשבונאיות
(85)	גביות
-	אחר
172	יתרת חובות פגומים ליום 31 בדצמבר 2015
111	חובות שסווגו פגומים במהלך השנה
(7)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(5)	מחיקות חשבונאיות
(34)	גביות
(2)	אחר
235	יתרת חובות פגומים ליום 30 בספטמבר 2016

* מאזני, לא כולל אגרות חוב פגומות.

מדדי סיכון:

31 בדצמבר 2015	30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2016	
0.8%	0.9%	1.0%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.2%	0.2%	0.2%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.8%	0.9%	0.9%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
110.5%	103.8%	91.9%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
92.2%	85.9%	75.8%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
1.1%	1.4%	1.2%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
(0.5%)	(0.4%)	0.1%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
(0.2%)	(0.2%)	(0.1%)	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור הממוצעת
(23.7%)	(22.3%)	(9.8%)	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור *

* הנתון תנודתי עקב תנודתיות בהיקף המחיקות החשבונאיות.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 30 בספטמבר 2016			דירוג אשראי חיצוני ⁵
חשיפת אשראי	סיכון מאזני ³ חוץ מאזני ² אשראי	סיכון מאזני ² אשראי	חשיפת אשראי	סיכון מאזני ³ חוץ מאזני ² אשראי	סיכון מאזני ² אשראי	
					במיליוני ש"ח	
55	19	36	213	19	194	AA- עד AAA
443	15	428	215	11	204	A- עד A+
199	-	199	182	-	182	BBB- עד BBB+
1	-	1	3	-	3	B
-	-	-	-	-	-	ללא דרוג
698	34	664	613	30	583	סה"כ חשיפה ⁴

1. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וקסטודיאנים.
2. פקדונות ויתרות עו"ש בבנקים, השקעות באגרות חוב, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המוצגים לפני קיזוז דו צדדי כהגדרתו בנספח ג'- בהוראת ניהול בנקאי תקין 203.
3. ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
4. לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי.
5. הדרוג הינו ברמת קבוצה בנקאית מאוחדת.

הערת:

- א. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה באור 5.ה. לדוחות הכספיים).
- ב. לפירוט לגבי היקף החשיפה לקבוצות לווים בנקאיות ראה תת פרק "סיכון ריכוזיות תיק האשראי". למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 11.ב. לדוחות הכספיים.

המוסדות הנכללים בטבלה לעיל כוללים בעיקר בנקים הפועלים במדינות OECD. עיקר החשיפות ליום 30 בספטמבר 2016 הינן למוסדות הפועלים בארצות הברית, גרמניה, בריטניה. לבנק חשיפה בסך 16 מיליון ש"ח לבנק אירלנדי בדרוג A וחשיפה זניחה לבנקים הפועלים באיטליה. לא קיימת חשיפה לבנקים הפועלים ביוון, פורטוגל וספרד.

לא קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון.

הבנק עוקב אחר שינויים בדירוגים של מוסדות אלו המתפרסמים על ידי סוכנויות הדירוג Moody's ו-S&P. הבנק עוקב אחר פרמטרים נוספים המצביעים על מצבם של מוסדות אלו. פרמטרים אלו כוללים שינויים מהירים במחירי המניות, שינויים במרווחי אג"ח ו-Credit Default Swaps, עלויות גיוס מקורות ומידע נוסף המתפרסם אודות המוסדות הפיננסיים. על בסיס מכלול המידע הנאסף, הבנק מתאים את היקף החשיפה למוסדות הפיננסיים השונים.

פעילות הבנק מול בנקים בחו"ל מבוססת על מגבלות חשיפה המאושרות אחת לשנה הנבחנות באופן שוטף ומעודכנות בהתאם לצורך. חשיפת האשראי בפעילות עם בנקים בחו"ל נובעת בעיקרה מהפעילויות הבאות: הפקדת עודפי נזילות, קבלת ערבויות כבטחון ללקוחות, פעילות בנגזרים, פעילות סליקה ורכישת אג"ח של בנקים.

הבנק פועל בנגזרים בעיקר מול בנקים עמם נחתמו הסכמי ISDA והסכמי CSA. לבנק הסדרי סליקה של עסקאות במטבע חוץ מול ה- Continuous Linked Settlement (CLS) באמצעות בנק בינלאומי גדול בעל דירוג גבוה. הבנק קבע מגבלות חשיפה למוסדות הפיננסיים השונים תוך התייחסות לחשיפת אשראי ישירה, לחשיפה הנובעת ממכשירים פיננסיים נגזרים ולסיכון סליקה. חשיפת האשראי הינה ברובה לטווח קצר ומהווה חלק מניהול עודפי הנזילות של הבנק במטבע חוץ.

החשיפה ממכשירים פיננסיים נגזרים נובעת בעיקר מפעילות עם לקוחות והינה ברובה לטווחים של עד שנה.

בנוסף, פועל הבנק מול מספר מוסדות פיננסיים זרים לצורך קבלת שירותי משמורת (Custodian) בפעילות בניירות ערך זרים.

המדיניות מפרטת את דרכי השגת היעדים העסקיים הנגזרים מהתכנית האסטרטגית ואת המתודולוגיה להעמדת האשראי וניהולו. המדיניות קובעת את תאבון וסיבולת הסיכון הן לגבי עסקה ספציפית והן לגבי סיכון התיק בכללותו וזאת על מנת להגביל את החשיפה לסיכונים האשראי מסוג זה, לשמר את איכותו של תיק האשראי ולמזער את הסיכון הגלום בו.

מדיניות האשראי מתורגמת לנהלים והנחיות מפורטות להעמדת האשראי, לניהול תיק האשראי ולתהליכי הבקרה עליו. יישום הנהלים וההנחיות מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן הלוואות דירור. המדיניות נבחנת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה ומותאמת למציאות הכלכלית וההתפתחויות בסביבה העסקית, תוך בחינת הסיכונים והשינויים בהנחיות הרגולטוריות. על מנת לתת ביטוי לשינויים אלו מעדכן הבנק מעת לעת את תמהיל המוצרים, הקריטריונים העסקיים, המגבלות ותמחור האשראי לדירור.

הבנק נוהג להעמיד אשראי לדירור רק במקרים בהם המידע על הלווים ועל הביטחון במועד מתן ההלוואה שלם, מעודכן, מאומת ומתאים למדיניות ואינו נוהג להעמיד אשראי במשכנתאות המובטחות בשעבוד משני, כאשר זכות הביטחון של הבנק אינה מובטחת.

סמכויות למתן הלוואות לדירור:

תהליך קבלת ההחלטות בנוגע להעמדת האשראי מתבסס על מדרג סמכויות לבעלי תפקידים ברמות השונות עד לדרג של ועדת אשראי בראשות המנכ"ל, בהתאם לתיאבון וסיבולת הסיכון שקבע הדירקטוריון.

כלי בקרה וניהול סיכונים:

בבנק קיימים מנגנונים שונים של בקורות, הן פנימיות בשרשרת הניהול של מערך המשכנתאות, והן חיצוניות לתהליכי האשראי.

כלי הבקרה כוללים בין היתר הגדרות מפורטות של מרכיבי ניהול הסיכונים ובקרתם, קביעת תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון למרכיבי הפעילות השונים, הטמעת מערכות מיכוניות הן ברמת הסינף והן ברמת המטה, פעילות הדרכה ייעודית ומתכונת דיווח ובקרה בכל הרמות בבנק.

בבחינת הסיכונים בתהליך אישור הלוואה לדירור, מדיניות הבנק קובעת קריטריונים ברורים לבחינת איכות הלקוח וסיכוני העסקה המאפיינים את תחום המשכנתאות, תוך התייחסות להוראות רגולטוריות, מגבלות הסיכון ותנאי השוק המשתנים מעת לעת.

להלן פרמטרים מרכזיים הנלקחים בחשבון בעת דיון בבקשת האשראי:

- בחינת יכולת ההחזר מההכנסה הפנויה של הלווים, עושרם הפיננסי ושיעור המימון ביחס לשווי הנכס, בהתייחס למגבלות הרגולטוריות והפנימיות.
- שעבודים על הנכס ומצבו המשפטי.
- מימון דירות להשקעה.
- מיקום הנכס וסחירותו.
- בחינת יחס תשואה לנכסי הסיכון בהתאמה ליעדים שקבע הבנק.

בכל בקשת אשראי מתבצעות בדיקות תקינות אוטומטיות ממאגרי מידע שונים, המוצגות לקצין האשראי כפרמטר מקדמי לבחינת העסקה ואישורה.

הלוואות לדיור עם מאפייני סיכון משמעותיים נבחנות על פי קריטריונים ספציפיים. לדוגמה - בהלוואות המועמדות במסלול ריבית משתנה, נבחנת יכולת ההחזר של הלקוח בסימולציה של עליית ריבית בשיעור העולה על הריבית המוצעת ללקוח בכל המסלולים בהם קיים רכיב ריבית משתנה.

בחינת סיכוני התיק נעשית על ידי בחינת מגזרים וחתכים שונים (לדוגמה, קבוצות רכישה, דירות להשקעה), בחינת איכות הלוואות וכן בחינת הסיכונים בסדרת תרחישי קיצון. מערך המשכנתאות עוקב באופן שוטף ורציף אחר התפתחות האשראי לדיור, כמו גם אחר התפתחות השינויים בהחזרי תשלומי המשכנתא, הן ברמת הסניף והן ברמת כלל התיק ובוחן את המשמעותיות השונות הנגזרות מכך.

מבוצע ניטור שוטף לסיכון בתיק, המדווח במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, אשר מובא לדיון להנהלת הבנק, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ולדירקטוריון הבנק. במסגרת זו נבחנים ומדווחים בתחומי האשראי למשכנתאות, נושאים כגון: התפתחות דירוג התיק, העמידה במרכיבי תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון למשכנתא הבודדת, בחינת איכות הניהול במשכנתאות, בחינת עמידת התיק בתרחישי קיצון ועוד.

התפתחות התיק:

להלן התפתחות היתרות בתיק ההלוואות לדיור* של הבנק וחלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית:

ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 בדצמבר 2014
במיליוני ש"ח		
8,615	7,719	7,737
11.6%	(0.2%)	2.8%
325,815	311,020	287,438
2.6%	2.5%	2.7%
היקף אשראי גידול למול סוף שנה קודמת היקף אשראי כלל המערכת שיעור הבנק מכלל המערכת		

* היקף האשראי לדיור, כולל קבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

חלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית בממוצע בשלוש השנים האחרונות עומד על כ- 2.6%.

פריסה גיאוגרפית:

כ- 70% מהמשכנתאות ניתנות באזור ת"א, ירושלים והמרכז (בהם מרוכזים רוב סניפי הבנק). התפלגות גיאוגרפית זו מצביעה על סיכון נמוך יחסית, לאור רמת התעסוקה באזורים אלו, נתוני הביקוש וההיצע ולאור העובדה שמדובר באוכלוסייה מבוססת.

הלוואות בשיעור מימון העולה על 60% (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):
להלן ביצועי הלוואות לדיור בשיעור מימון העולה על 60% בשלוש השנים האחרונות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016
במיליוני ש"ח		
1,326	1,233	1,731
137	101	132
10%	8%	8%
סה"כ ביצועים של הלוואות לדיור לתקופה ביצועים לתקופה בשיעור מימון גבוה מ- 60% שעור ביצועים לדיור מעל 60% מתוך סה"כ ביצועים לדיור		

מניתוח ביצועי המשכנתאות תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016, בקבוצת המשכנתאות שניתנו בשיעור מימון העולה על 60% (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) עולה כי, כולן ניתנו בשיעורים שבין 75%-60%. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1 בנובמבר 2012, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור מימון העולה על 75%. כמו כן, פילוח המשכנתאות אשר ניתנו בשיעור מימון נמוך מ-60% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 מצביע על כך ש-27% מהמשכנתאות ניתנו בשיעור מימון שבין 60%-45%, יתר המשכנתאות נתנו בשיעור של עד 45%.

פירוט שיעור החזר ממוצע מהכנסה פנויה (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):

מניתוח ביצועי המשכנתאות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016, לפי פילוח שיעור החזר מהכנסה פנויה (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) עולה כי, רובן ניתנו בשיעורים שבין 30%-20%. שיעור ביצועי ההלוואות לדיור בשיעור החזר הגבוה מ-40% עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 על 0.3% בלבד. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1 באוגוסט 2013, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור החזר מהכנסה פנויה העולה על 50% והלוואות הניתנות בשיעור החזר מהכנסה העולה על 40% משוקללות ב-100% נכסי סיכון.

הלוואות לתקופות ארוכות:

ככלל, תקופות ההלוואות בכל המגזרים ניתנות לתקופות של עד 25 השנה, ובאישור מערך המשכנתאות, עד 30 שנה.

הלוואות בריבית משתנה:

נכון ליום 30 בספטמבר 2016 יתרת שיעור ההלוואות לדיור בריבית משתנה עומד על 59% מכלל ההלוואות לדיור בבנק (נכון ליום 31 בדצמבר 2015 – 62%).

חשיפה למגזרי הצמדה - להלן ביצועי המשכנתאות במהלך כל שנה לפי חלוקה למגזרי הצמדה:

מט"ח צמוד	מט"ח	פריים*	משתנה לא צמוד	קבועה לא צמודה	משתנה צמודה למדד	קבועה צמודה למדד	
2.02%	40.70%	-	11.15%	30.45%	15.68%	2011	
1.56%	44.17%	0.18%	18.34%	23.02%	12.73%	2012	
0.52%	42.91%	8.09%	27.19%	9.12%	12.17%	2013	
0.57%	35.44%	5.62%	36.83%	6.86%	14.63%	2014	
0.08%	20.30%	9.63%	52.95%	5.40%	11.64%	2015	
0.01%	21.00%	12.03%	56.29%	5.24%	5.43%	1-9/2016	

* החל משנת 2011 ישנה מגמת ירידה בביצוע במסלול הלוואות על בסיס ריבית הפריים כתוצאה מהוראת בנק ישראל מיום ה-4 במאי 2011, בדבר הגבלת שיעור הריבית המשתנה עד חמש שנים ל-33% מההלוואה, להלוואות חדשות. שיעור ביצוע גבוה בהלוואות על בסיס ריבית הפריים נובע מתיקים שאושרו טרם הוראת בנק ישראל, כאמור לעיל כגון: קבוצות רכישה, בניה עצמית בשלבים, רכישה מקבלן ותשלום לפי התקדמות הבניה הלוואות למטרה עסקית והלוואות שמוחזרות.

הפרשה להפסדי אשראי:

החלטה על הפרשה להפסדי אשראי מבוצעת על בסיס סקירה של תיק האשראי לדיור, על פי נוהל מובנה, הקובע בין היתר את הסמכויות לבחינה ולהחלטה על הפרשה כאמור. ההפרשה להפסדי אשראי בהלוואות לדיור נערכת לפי עומק הפיגור, למעט הלוואות שחלות לגביהן נסיבות מיוחדות, כפי שהוגדרו בהוראות ניהול בנקאי תקין, שלגביהן נערכת הפרשה על בסיס בחינה פרטנית או קבוצתית בהתאם להוראת חובות פגומים.

להלן התפתחות נתוני יתרות הפיגור וההפרשות להפסדי אשראי על פני התקופות:

ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 בדצמבר 2014
במיליוני ש"ח		
31	26	26
0.36%	0.34%	0.34%
9	8	10
30	27	27
39	35	37
0.45%	0.45%	0.48%

יתרת פיגור ברוטו (כולל ריבית פיגור)

שיעור מהתיק

יתרת הפרשה לפי עומק פיגור

יתרת הפרשה קבוצתית¹

סה"כ יתרת הפרשה להפסדי אשראי

שיעור מהתיק

1. לרבות קבוצות רכישה.

חשיפה לאג"ח קונצרני

הבנק רואה בחלק מהשקעת הנוסטרו באג"ח קונצרני כתחליף למתן אשראי. מסגרת ההשקעה והכללים לביצועה נדונים ומאושרים בדירקטוריון, וכוללים את היקף החשיפה, סוגי האג"ח המותרים להשקעה, דירוגם, חשיפה מרבית למנפיק בודד, מגבלות פיזור ומרווח מינימלי לפי דירוג.

תהליך קבלת ההחלטות לגבי השקעות בתחום זה מבוצע באגף ניהול פיננסי ובהתאם למדרג הסמכויות. המגבלות לגבי ההשקעה באג"ח הקונצרני מבוקרות באופן שוטף ומדיניות הבנק בתחום זה מותאמת להתפתחות בשווקים. מידע נוסף בדבר הרכב תיק האג"ח הקונצרני ראה בפרק "המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון" – בניתוח סעיף "ניירות ערך".

סיכון אשראי צד נגדי בגין סיכון שוק

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי. הסיכון שהצד הנגדי בעסקת OTC (Over the Counter) יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה. הפסד ייגרם אם בעת כניסת הצד הנגדי לכשל, יהיו מול הלקוח עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי. סיכון זה נמדד על-ידי הפעלת מקדמים הקבועים בהוראה על הערך הנקוב של העסקות, ובהתאם למשקל הסיכון של הצד הנגדי.

חשיפות אלו מרוכזות בפעילות הבנק מול לקוחות, בנקים בארץ ובנקים בחו"ל. הפעילות מתבצעת לאחר קביעת מסגרת פעילות ללקוחות תוך מעקב שוטף אחר העמידה במסגרות אלו. מעקב זה כולל שערך שוטף של עסקות מול הלקוחות למחיר השוק (Mark to Market), אמידת הסיכון הפוטנציאלי בהתאמה לסוגי המכשירים והסיכונים בשווקים ודרישת בטחונות מתאימה. מתבצעת בדיקה שוטפת מול מסגרות ובטחונות. נקבעו נהלים וכללים לבקרה וטיפול בלקוחות. הבנק מיישם שיטת תרחישים היסטוריים ומודלים פנימיים נוספים, ברמת העסקה והלקוח, על פיהם נקבעת דרישת הביטחונות. תרחישים אלו עוברים תהליכי תיקוף תקופתיים, כגון בחינת עמידתם בתקופות של משברים פיננסיים. הפעילות במכשירים נגזרים מוצגת בביאור 11 לדוחות הכספיים. להלן פירוטים נוספים לסעיף "שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים":

צד נגדי "בנקים", ליום 30 בספטמבר 2016:

סך כל יתרת השווי ההוגן בגין צד נגדי "בנקים" במכשירים פיננסיים נגזרים הינה בסך 161 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד הינה בסך 39 מיליון ש"ח.

צד נגדי "אחרים ודילרים/ברוקרים", ליום 30 בספטמבר 2016:

סך כל יתרת השווי ההוגן בגין צד נגדי "אחרים ודילרים/ברוקרים" במכשירים פיננסיים נגזרים הינה בסך 74 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד הינה בסך 10 מיליון ש"ח.

הבנק מעמיד מעת לעת אשראי ללקוחותיו ברמת מינוף שעולה באופן משמעותי על המקובל בענף עליו נמנה הלקוח וכן למטרת מימון הוני שבעיקרו למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, המתאפיינים לעיתים בסכומים או שיעורי מימון גבוהים, כאשר יכולת פירעון האשראי מבוססת בעיקרה על התאגיד הנרכש. כל בקשה לאשראי מסוג זה נבחנת לגופה, תוך התחשבות בטיב הלקוח, יכולת ההחזר והביטחונות המוצעים. היקף חשיפת האשראי כפוף למגבלות רגולטוריות ולמדיניות הבנק (שהינה שמרנית יותר מאשר המגבלות הרגולטוריות).

בעדכון מדיניות ניהול סיכון האשראי העסקי לשנת 2016 ההגדרות והמגבלות בנושא הורחבו, וזאת לאור עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 327 "ניהול הלוואות ממונפות" ו- 323 "מגבלות על מימון עסקאות הוניות", בתוקף מיום ה- 1 בינואר 2016.

להלן התפלגות החשיפה לעסקאות מימון ממונף לפי ענפי משק ולפי אזור גיאוגרפי⁴:

ליום 30 בספטמבר 2016			ליום 30 בספטמבר 2015			ליום 31 בדצמבר 2015		
מאזני ¹	חוץ מאזני סה"כ ²		מאזני ¹	חוץ מאזני סה"כ ²		מאזני ¹	חוץ מאזני סה"כ ²	
במיליוני ש"ח								
ישראל:								
112	60	172	95	-	95	96	-	96
מסחר								
39	-	39	-	-	-	35	-	35
תעשייה ³								
40	126	166	-	-	-	-	-	-
בינוי ³								
85	-	85	-	-	-	91	-	91
פעילות נדל"ן								
86	-	86	-	-	-	-	-	-
כרייה וחציבה								
97	-	97	181	-	181	101	-	101
שירותים פיננסיים ³								
סה"כ	186	645	276	-	276	323	-	323
אירופה:								
31	30	61	33	30	63	32	30	62
בינוי ונדל"ן								
490	216	706	309	30	339	355	30	385
סה"כ מימון ממונף								

1. יתרה מאזנית נטו בינוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי וביטחונות המותרים לינוי לפי סעיף 5 בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
2. יתרת חבות נטו העולה על הסף שנקבע לגבי מימון הוני (35 מיליון ש"ח) בהוראת ניהול בנקאי תקין 323. הבנק אימץ סף זה גם לגבי מימון ממונף אחר.
3. קיים לקוח בענף התעשייה שחובו בסך של כ- 39 מיליון ש"ח מסווג כחוב פגום. לקוח בענף הבינוי המסווג כחוב פגום שחובו לאחר ניכוי הפרשות פרטניות להפסדי אשראי הינו כ- 51 מיליון ש"ח ולקוח אחר בענף הפיננסיים המסווג כחוב פגום שבגינו יתרת החוב הרשומה לאחר ניכוי הפרשות פרטניות להפסדי אשראי הינה בסך של כ- 40 מיליון ש"ח.
4. אחד מבעלי השליטה, בעקיפין, בחברה שהינה בישראל, הינו בעל דרכון של אירלנד. אין חשיפה לפורטוגל, יוון, ספרד או איטליה.
5. אילולא השינויים בהגדרת מימון ממונף בבנק הייתה יתרת האשראי למימון ממונף על פי ההגדרות שקדמו ליום 1 בינואר 2016, ליום 30 בספטמבר 2016, עומדת על 174 מיליון ש"ח (אשראי מאזני וחוץ מאזני).

סיכון ריכוזיות תיק האשראי

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בדרך כלל ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו. במסגרת ניהול הסיכון מתייחס הבנק למדדי הריכוזיות הבאים: ריכוזיות לוויים, ריכוזיות ענפית, ריכוזיות גיאוגרפית, ריכוזיות ביטחונות וריכוזיות מוצרים. למידע נוסף על ניהול סיכון ריכוזיות האשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון השלישי 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

[illegible]

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, כולל: חובות - 24,943 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 10,587 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 738 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 263 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 11,696 מיליון ש"ח.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
6. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני הפגם, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שביגן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפגם, הלוואות הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
7. כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 211 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 273 מיליון ש"ח.
8. לא כולל פקדונות בבנקי ישראל.
9. קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי בירת מחיקות בנטרול גבויות ומחילות במהלך התקופה).

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2015									
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³							סיכון אשראי כולל ¹		
הפסדי אשראי ⁴							דירוג ביצוע אשראי ⁵ בעייתי ⁶		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו ⁹	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: מזה: פגום ⁶ בעייתי ⁶	חובות ²	סך הכל	סך הכל	ביצוע אשראי ⁵ בעייתי ⁶	סך הכל	במיליוני ש"ח
-	-	-	-	-	169	194	-	193	194
-	-	-	-	-	120	131	1	216	221
69	2	2	42	231	2,510	4,797	241	4,661	4,903
13	3	(10)	50	63	1,836	5,707	67	5,677	5,759
8	(4)	6	34	38	785	1,187	51	1,355	1,396
3	-	-	1	1	156	390	1	625	632
7	3	(2)	7	37	2,490	3,587	39	3,603	3,707
1	(3)	-	-	1	226	265	3	268	272
7	(3)	3	4	5	392	535	12	545	553
5	(1)	1	-	11	215	341	13	401	415
81	53	(81)	67	67	4,024	6,091	74	6,068	6,359
1	(1)	-	3	3	191	327	3	336	339
1	-	-	30	45	374	506	45	472	529
196	49	(81)	238	502	13,488	24,058	550	24,420	25,279
34	(1)	(1)	-	38	7,203	7,556	38	7,505	7,556
25	(10)	15	5	14	2,479	3,746	14	3,488	3,756
255	38	(67)	243	554	23,170	35,360	602	35,413	36,591
-	-	-	-	-	321	321	-	1,198	1,198
-	-	-	-	-	-	-	-	5,111	5,111
255	38	(67)	243	554	23,491	35,681	602	41,722	42,900
-	-	-	-	-	19	19	-	19	19
-	-	-	-	-	449	449	-	699	699
-	-	-	-	-	-	-	-	831	831
-	-	-	-	-	468	468	-	1,549	1,549
255	38	(67)	243	554	23,959	36,149	602	43,271	44,449

פעילות לווים בישראל:

חקלאות
כרייה וחציבה**
תעשייה ¹⁰
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁷
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן**
אספקת חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
מידע ותקשורת
שרותים פיננסיים**
שרותים עסקיים אחרים
שרותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל ⁸
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל:
סך הכל ציבור
בנקים בחו"ל
ממשלות חו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 23,959 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 7,633 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 254 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 278 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 12,325 מיליון ש"ח.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
6. סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
7. כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 438 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 224 מיליון ש"ח.
8. לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
9. קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).
10. לרבות ענף יהלומים.

** סווג מחדש

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015									
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³							סיכון אשראי כולל ¹		
הפסדי אשראי ⁴									
יורת הפרשה		הוצאות (הכנסות)		מזה:			דירוג ביצוע		
להפסדי	מחיקות חשבוניות	בגין הפסדי	מזה:	בעייתי ⁶	חובות ²	סך הכל	אשראי ⁵	סך הכל	
אשראי	נטו ⁹	אשראי	פגום				בעייתי ⁶		במיליוני ש"ח
-	-	(1)	-	-	183	215	-	213	215
-	-	-	-	-	125	140	1	207	220
64	(3)	2	29	218	2,383	4,515	228	4,358	4,611
14	2	(10)	38	62	1,876	6,039	66	5,800	6,092
9	(3)	6	26	28	898	1,401	40	1,521	1,580
3	-	1	1	1	173	415	1	629	657
7	2	(3)	4	28	2,347	3,617	29	3,679	3,723
1	-	-	-	1	485	524	3	524	530
6	(4)	2	3	4	302	632	15	616	648
4	-	-	-	1	182	343	2	372	429
54	60	(113)	53	53	2,960	4,359	61	4,376	4,606
1	-	(1)	2	4	171	318	4	296	334
1	-	(1)	26	40	347	469	40	447	491
164	54	(118)	182	440	12,432	22,987	490	23,038	24,136
33	(1)	(2)	-	28	7,298	7,740	28	7,712	7,740
25	(8)	13	7	15	2,753	4,063	15	3,979	4,070
222	45	(107)	189	483	22,483	34,790	533	34,729	35,946
-	-	-	-	-	333	333	-	1,157	1,157
-	-	-	-	-	-	-	-	7,650	7,650
222	45	(107)	189	483	22,816	35,123	533	43,536	44,753
-	-	-	-	-	22	22	-	22	22
-	-	-	-	-	420	420	-	669	669
-	-	-	-	-	-	-	-	1,021	1,021
-	-	-	-	-	442	442	-	1,712	1,712
222	45	(107)	189	483	23,258	35,565	533	45,248	46,465

ריכוזיות לווים

מדיניות האשראי של הבנק הינה להגדיל את הפיזור בתיק האשראי בין הלווים השונים. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 סך האשראי ללווה בודד לא יעלה על 15% מהון הבנק, סך האשראי לקבוצת לווים ולקבוצת לווים בנקאית לא יעלה על 25% מהון הבנק והחשיפה של סך כל החביות נטו (לאחר ניכוי הסכומים המפורטים בסעיף 5 להוראה) של "הלווים", "קבוצות הלווים" ו"קבוצות הלווים הבנקאיות", שחבות כל אחד מהם נטו, עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על שיעור של 120% מהון הבנק. בתאריך ה- 9 ליוני 2015 פרסם בנק ישראל עדכון להוראה אשר מצמצם את בסיס ההון המשמש לחישוב מגבלות החשיפה ללווים כך שבסיס ההון יכיל רק את הון רובד 1 של הבנק (נכון להיום כולל גם את רובד 2). ההפחתה של רובד 2 מבסיס ההון תבוצע בשיעורים שווים על פני 12 רבעונים החל מ- 2016 ועד לאיפוסו בסוף 2018, בהתאם להוראות המעבר, בנוסף הוקטנה מגבלת החבות לקבוצת לווים בנקאית מ- 25% ל- 15%. דירקטוריון הבנק קבע תיאבון וסיבולת סיכון הכוללים שמירת מרווח מסוים ממגבלות בנק ישראל אלה. הבנק עומד בהנחיות אלה ואינו חורג מהן.

ליום 30 בספטמבר 2016 לא קיימות יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצות לווים ולקבוצות לווים בנקאיות בבנק אשר חבותן נטו, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 202.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 200 מיליון ש"ח, לפי ענפי משק, ליום 30 בספטמבר 2016:

ענף	מספר לווים	אשראי מאזני* במיליוני ש"ח	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ
בניה ונדל"ן	5	392	936	1,328
שירותים פיננסיים	3	1,112	93	1,205
תחבורה ואחסנה	1	-	250	250
סך הכל	9	1,504	1,279	2,783

* אשראי לציבור, ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים.

הערות:

1. האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני סווגו לפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי (יתרת חוב רשומה).
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, חושב בהתאם להגדרות לצורך חישוב מגבלות חבות של לווה.
3. הנתונים מוצגים לפני ניכוי הביטחונות המותרים בקיזוז לצורך מגבלת לווה בודד וקבוצת לווים.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לששת קבוצות הלווים הגדולות בבנק לפי ענפי משק, ליום 30 בספטמבר 2016:

ענף משק	מספר קבוצות	אשראי מאזני* במיליוני ש"ח	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ *
פעילות בנדל"ן	1	379	34	413
בינוי	1	160	217	377
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1	326	74	400
מסחר	1	285	89	374
אספקת חשמל	1	295	75	370
תעשייה- יהלומים	1	277	125	402
סך הכל	6	1,722	614	2,336

* חבות נטו הנבעת מיתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצות לווים, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

חשיפה למדינות זרות - מאוחד

מדידת דבר סך כל החשיפות למדינות זרות¹ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאגזין המאוחד או מעל 20% מהון⁶, לפי הנמון

ליום 30 בספטמבר 2016

חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴		חשיפה חוץ מאזנית ^{4,2}		חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴				
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מדה: סכום אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות ⁴ פאנומים ⁴	סכום אשראי מאזני בעייתי ⁴	סך כל החשיפה המאזנית	לאחרים	לממשלות ³ לבנקים
במיליון ש"ח								
586	248	-	209	-	2	834	159	254
-	16	-	1	-	-	16	-	16
9	-	-	1	-	-	9	9	-
548	382	-	327	12	12	930	587	343
1,143	646	-	538	12	14	1,789	755	613
115	82	-	98	-	-	197	197	-

המידע

אר"ב

אירלנד^{8,7}

איטליה^{8,7}

אחרות⁷

סך כל החשיפות למדינות LDC

בטבלה לעיל, ראה הערה 5 להלן. "סדר החשיפות למדידת LD_{50} " כוללת את סך החשיפה למדידות נמדדות פחות מפותחות (LD_0) בהוצאת ניהול בקיאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחיובות מסופקים"; הסכם נגיל בשורת "אחרות".

1. על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטוחות נזילים.
2. סיכון אשראי בממשלתיים פיננסיים חוץ מאגזינים כי שמושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
3. ממשלות, מוסדות משפטיים ובנקים מרכזיים.
4. סיכון אשראי מאגזי וחוזי מאגזי. סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מצגים לפי השפעת ההפרעה להפסדי אשראי, ולפי השפעת בטוחות המותרים לניכוי לצורך חבות לווה ושל קבוצת לווים.
5. היות ועל פי כללי ההוראה הפיננסית מסוג 19, פי חושבות, וכללו בסמס זה חבורות ישראליות אשר העריבים לחוס (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה, לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטוחות אחרים כולל בטוחות שאינם נזילים. הבנק אינו נתון באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC.
6. הון מהדגדגות בהיות אות בקיאה תקין מספר 202 בדבר "לימדה והלימות ההון - רכיב ההון".
7. פי הוראות המפקדה אין הבנק נדרש לגלות ערבות ופרדת השפעה לימדה פורטמל, איטליה, ויוו וספרד. ליום 30 בספטמבר 2016 אין לבנק חשיפה לימדינות: פורטמל, ויוו וספרד.
8. היות ועל פי כללי ההוראה הפיננסית מסוג 19, פי חושבות, סכומים אלו בעינם מלווים אשר העריבים לחוס (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי, או איטליה. הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטוחות אחרים כולל בטוחות שאינם נזילים. הבנק אינו נתון באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC.

חשיפה למדינות זרות - מאוחד (המשך)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות¹ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון⁶ לפי הממוך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2015

חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴	חשיפה מאזנית מעבר לגבול ^{4,2}	חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴
לפרטון עד שנה	מדר: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית לאחרים לממשלות ³
לפרטון מעל שנה	חובות מאזני בעייתי ⁴	פגמים ⁴

במיליוני ש"ח

המדינה

ארה"ב

אירלנד 8,7

8,7

11-00-K
7-

אחרות

סך כל החש

סך החט"ס

נא לת"ס"ר ה"ח

בטבלה לעיל.

0'02 7ע .1

2.000000

3. מחשלות,

4. ס'כון אשמו
היות וזל

ע. : וואו וועט ערבנות ז

6. הון כהגד

7. על פי הנתונים

8. היות ועל
רווחות

*
TITAN 2110

NEW YORK

חשיפה למדינות זרות - מאוחד (המשך)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות¹ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון⁶, לפי הגמור (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁴					חשיפה מאזנית חוץ מאזנית ^{4,2}				
					חשיפה חוץ מאזנית				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				
					מזה: סיכון				

חשיפה למדינות זרות - מאוחד (המשך)

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון³, לפי הנמוך.

ליום 30 בספטמבר 2016: אין לבנק חשיפה.

ליום 30 בספטמבר 2015: מדינת החשיפה: גרמניה. סך החשיפה המאזנית המצרפית בחלק זה הינה 314 מיליון ש"ח (מזה סך של 240 מיליון ש"ח לבנקים).

ליום 31 בדצמבר 2015: אין לבנק חשיפה.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות^{4,2,1}:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
סך הכל	אירלנד	הודו	סך הכל	אירלנד	הודו
במיליוני ש"ח					
93	* 11	82	104	19	85
(8)	* 1	(9)	1	(3)	4
3	* 3	-	(1)	-	(1)
88	15	73	104	16	88
סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח					
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר					
שינויים אחרים					
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח					
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
סך הכל	אירלנד	הודו	סך הכל	אירלנד	הודו
במיליוני ש"ח					
62	* 11	51	85	6	79
21	* 1	20	14	12	2
5	* 3	2	5	(2)	7
88	15	73	104	16	88
סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח					
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר					
שינויים אחרים					
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			2015		
סך הכל	אירלנד	הודו	סך הכל	אירלנד	הודו
במיליוני ש"ח					
62	* 11	51	62	* 11	51
16	(6)	22	16	(6)	22
7	1	6	7	1	6
85	6	79	85	6	79
סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח					
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר					
שינויים אחרים					
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח					

1. במסגרת הגילוי האמור נכללו מדינות העונות על הקריטריונים המפורטים להלן:
 - מדינות שקיבלו סיוע מקרן המטבע הבינלאומית - (MF).
 - המדינות המדרגות CCC ומטה בסוכנות דירוג בינלאומית.
 - המדינה מסווגת על ידי הבנק העולמי בקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.
2. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, נכללו בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחובן (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה. לגבי מדינות עם בעיות נזילות, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות עם בעיות נזילות.
3. הון כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות ההון - רכיבי ההון".
4. אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.

* סווג מחדש.

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי ההון של מכשירים פיננסיים עקב שינוי בתנאי השוק (רמת מחירים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות)¹. הדירקטוריון מתווה את אסטרטגית סיכון השוק ומסגרת ניהול סיכון השוק, וסוקר בתדירות שנתית לפחות את מסמך מדיניות השוק של הבנק. המבנה הארגוני לניהול סיכוני השוק מבוסס על כללי הממשל התאגידי וכולל את שלושת קווי ההגנה, בהתאם להגדרות המפורטות בהוראת ניהול בנקאי תקין 310.

מדידת סיכוני השוק מבוצעת ביחס למכלול גורמי סיכוני השוק שזוהו במוצרים ופעילויות הבנק, המאזניות והחוץ מאזניות באמצעות מודל הערך שבסיכון ((VAR אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). ככלל, החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית ובשיטה ההיסטורית ברמת ביטחון של 99% ומבוצע ברמה יומית. בנוסף למודל VAR הבנק מפעיל תרחישי קיצון (Stress). מטרת תרחישי הקיצון הינה הערכת השפעתם הפוטנציאלית של אירוע חריג או שורת אירועים חריגים על התממשותם של סיכונים והשפעתם על יציבות הבנק.

תהליכי הניטור והבקרה מבוצעים בקווי ההגנה הראשון והשני תוך ניטור החשיפות בפועל אל מול המגבלות בחתך קווי עסקים וחתך סיכונים, והצפת התראות על חריגות ועל קרבה למגבלות, מעקב אחר גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים, למידע נוסף על ניהול סיכון השוק ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

להלן ריכוז מגבלות סיכון השוק הכוללות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח במונחי VAR (מדידת VAR ל- 10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדרי)¹:

מגזר	סוג מגבלה	מגבלה		בפועל	
		ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015
סה"כ	חשיפת שוק כוללת ²	190	190	90.3	122.7
סה"כ	חשיפת שוק כוללת בתיק למסחר ²	60	60	6.9	-
ריבית	חשיפת ריבית כוללת ²	170	170	57.5	-
ריבית	DV כולל	210	210	170.5	-
בסיס	VAR ²	60	60	12.7	8.15
מניות	VAR ²	30	25	17.6	13.4
אופציות ³	תרחישים VOL/SPOT	28	29.3	2.5	3.5

1. בחישוב הסך הכל מובאים בחשבון הקטנות סיכוני הריבית בגין מיתאמים (קורלציות) בחשיפות הריבית בין מטבעות שונים על פני התקופות בתיק בנקאי ולמסחר בנפרד.
2. מדידת ה-VAR ל- 10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדרי.
3. החל מ- 30/09/16 מגבלה לחשיפת אופציות נמדדת ומדווחת במונחי שקל.

¹ סעיף 2א', הוראת ניהול בנקאי תקין 339 - ניהול סיכוני שוק.

סיכון ריבית

סיכון ריבית הינו סיכון הנובע מהשפעה אפשרית של שינויים בעקומי ריבית ובמתאם בין הריביות על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל חשיפות הריבית.

מפורט להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים הפיננסיים בשערי ריבית):

ליום 30 בספטמבר 2016					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח					
39,287	95	299	3,781	5,981	29,131
40,896	1,246	4,973	21,585	454	12,638
37,079	452	1,327	5,799	3,799	25,702
41,062	895	4,042	19,450	949	15,726
2,042	(6)	(97)	117	1,687	341

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחופף מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחופף מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2015					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח					
38,031	146	278	4,083	5,387	28,137
29,443	776	2,816	15,940	251	9,660
36,153	468	1,368	5,622	4,630	24,065
29,486	458	1,796	14,458	200	12,574
1,835	(4)	(70)	(57)	808	1,158

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחופף מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחופף מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2015					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח					
39,957	142	275	4,048	5,634	29,858
29,926	1,710	2,730	15,742	249	9,495
37,902	463	1,422	5,962	4,270	25,785
29,969	1,380	1,616	13,898	348	12,727
2,012	9	(33)	(70)	1,265	841

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחופף מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים
 נגזרים וחופף מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

לפירוט נוסף בדבר ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן - ראה באור 15.א.ג. בדוחות הכספיים.
 ראה הערות להלן.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

ליום 30 בספטמבר 2016									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד		לא צמוד
							לממד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח									
באחוזים	במיליוני ש"ח								
(10.5%)	(214)	1,828	-	(4)	(115)	57	1,614	276	גידול מיידי מקביל של 1%
(3.6%)	(73)	1,969	-	(6)	(108)	87	1,679	317	גידול מיידי מקביל של 0.1%
6.8%	138	2,180	-	(5)	(103)	142	1,767	379	קטון מיידי מקביל של 1%
ליום 30 בספטמבר 2015									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד		לא צמוד
							לממד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח									
באחוזים	במיליוני ש"ח								
(7.4%)	(136)	1,699	-	(4)	(67)	(108)	746	1,132	גידול מיידי מקביל של 1%
(0.6%)	(11)	1,824	-	(4)	(71)	(62)	801	1,160	גידול מיידי מקביל של 0.1%
9.1%	168	2,003	-	(4)	(75)	(3)	881	1,204	קטון מיידי מקביל של 1%
ליום 31 בדצמבר 2015									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד		לא צמוד
							לממד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח									
באחוזים	במיליוני ש"ח								
(7.2%)	(145)	1,867	-	9	(29)	(115)	1,197	805	גידול מיידי מקביל של 1%
(0.7%)	(15)	1,997	-	9	(32)	(75)	1,258	837	גידול מיידי מקביל של 0.1%
8.4%	170	2,182	-	10	(35)	(23)	1,344	886	קטון מיידי מקביל של 1%

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביזות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 15 בדוחות הכספיים.

4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזר ההצמדה.

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 15 בדוחות הכספיים.
4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

הערה:

לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

סיכון בסיס

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד (המדידה כוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית) (סוגריים מייצגים הפסד):

<div> <div>מס"ח אחר</div> <div>פר"ש</div> <div>יין</div> <div>ליש"ט</div> <div>אירו</div> <div>דולר</div> <div>ממד</div> </div>						
במיליוני ש"ח						
0.0	0.1	(0.3)	-*	7.4	2.2	83.4
0.0	0.1	(0.6)	0.1	15.3	6.0	166.7
(0.0)	(0.1)	0.3	(-*)	(12.4)	(4.9)	(83.4)
(0.0)	(0.1)	0.6	(0.1)	(21.1)	(5.7)	(166.7)
<div> <div>מס"ח אחר</div> <div>פר"ש</div> <div>יין</div> <div>ליש"ט</div> <div>אירו</div> <div>דולר</div> <div>ממד</div> </div>						
במיליוני ש"ח						
(0.1)	-*	(0.2)	-*	4.5	(1.8)	46.8
(0.1)	-*	(0.4)	0.1	8.0	(1.3)	93.6
0.1	-*	0.2	(-*)	(2.5)	(1.9)	(46.8)
0.1	-*	0.4	(0.1)	(1.7)	(2.5)	(93.6)
<div> <div>מס"ח אחר</div> <div>פר"ש</div> <div>יין</div> <div>ליש"ט</div> <div>אירו</div> <div>דולר</div> <div>ממד</div> </div>						
במיליוני ש"ח						
0.4	(-*)	(0.1)	0.1	6.4	(1.2)	74.5
0.8	(-*)	(0.2)	0.2	11.8	0.4	149.0
(0.4)	-*	0.1	(0.1)	(4.1)	3.0	(74.5)
(0.8)	-*	0.2	(0.2)	(7.1)	10.5	(149.0)

* נמוך מ-0.1.

להלן תמצית מאזני ההצמדה:

ליום 30 בספטמבר 2016				
לא צמוד	צמוד מדד	מט"ח כולל צמוד מט"ח	פריטים לא כספיים	סה"כ
במיליוני ש"ח				
29,161	6,085	4,270	887	40,403
25,795	3,935	7,788	396	37,914
3,366	2,150	(3,518)	491	2,489
(3,071)	(496)	3,567		
26	-	(26)		
321	1,654	23 *		

נכסים
התחייבויות

עסקות עתידיות, נטו
אופציות (שווי דלתא)
סה"כ

* מזה: דולר - 53 מיליון ש"ח, אירו - (26) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים - (4) מיליון ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2015 **				
לא צמוד	צמוד מדד	מט"ח כולל צמוד מט"ח	פריטים לא כספיים	סה"כ
במיליוני ש"ח				
28,052	5,474	4,625	908	39,059
24,032	4,589	7,640	425	36,686
4,020	885	(3,015)	483	2,373
(3,065)	51	3,014		
11	-	(11)		
966	936	(12) *		

נכסים
התחייבויות

עסקות עתידיות, נטו
אופציות (שווי דלתא)
סה"כ

* מזה: דולר - (4) מיליון ש"ח, אירו - (4) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים - (4) מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2015 **				
לא צמוד	צמוד מדד	מט"ח כולל צמוד מט"ח	פריטים לא כספיים	סה"כ
במיליוני ש"ח				
29,678	5,699	4,577	934	40,888
25,753	4,260	8,030	442	38,485
3,925	1,439	(3,453)	492	2,403
(3,376)	(99)	3,475		
85	-	(85)		
634	1,340	(63) *		

נכסים
התחייבויות

עסקות עתידיות, נטו
אופציות (שווי דלתא)
סה"כ

* מזה: דולר - (59) מיליון ש"ח, אירו - (12) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים - 8 מיליון ש"ח.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

פרטים נוספים בדבר חלוקת הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ראה באור 14 לדוחות הכספיים.

החשיפה לשינויים בשיעורי היריבות ליום 30 בספטמבר 2016 - מאוחד (המש)

ליום 31 בדצמבר 2015										ליום 30 בספטמבר 2015										ליום 30 בספטמבר 2016									
משך					משך					משך					משך					משך									
חיים	שיעור	סך הכל	תשואה ממוצעת	אפקטיבי	חיים	שיעור	תשואה ממוצעת	אפקטיבי	חיים	שיעור	תשואה ממוצעת	אפקטיבי	חיים	שיעור	תשואה ממוצעת	אפקטיבי	חיים	שיעור	תשואה ממוצעת	אפקטיבי	חיים	שיעור	תשואה ממוצעת	אפקטיבי	חיים	שיעור	תשואה ממוצעת	אפקטיבי	
שנים	ב-1%	הוגן	פנימי	במליוני ש"ח	שנים	ב-1%	הוגן	פנימי	שנים	ב-1%	הוגן	פנימי	שנים	ב-1%	הוגן	פנימי	שנים	ב-1%	הוגן	פנימי	שנים	ב-1%	הוגן	פנימי	שנים	ב-1%	הוגן	פנימי	
1.5	5.45	4,465	1.9	** 5.04	** 4,507	1.7	5.71	4,175	35	23	10	1,130	279	211	376	369	1,742	4,511	3,905	4,648	11,582	219	61	614	419	219	61	614	419
0.7		19,347	0.6		18,394	0.7		26,491	-	-	-	534	1,311	4,511	3,905	4,648	11,582	219	61	614	419	219	61	614	419	219	61	614	419
*		835	-		1,138	-		1,313	-	-	-	-	-	61	614	419	219	61	614	419	219	61	614	419	219	61	614	419	219
0.8		24,647	0.8		24,039	0.8		31,979	35	23	10	1,664	1,590	4,783	4,895	5,436	13,543												
0.1	0.82	7,847	0.1	0.56	7,458	0.1	0.93	7,578	-	-	-	-	-	1	1,085	973	5,519												
1.0		15,972	0.9		15,563	1.2		23,046	-	157	-	591	1,551	207	2,875	6,774	10,891												
*		922	-		1,149	-		1,341	-	-	-	-	-	55	603	512	171												
0.7		24,741	0.6		24,170	0.9		31,965	-	157	-	591	1,551	263	4,563	8,259	16,581												

הערות לחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2016 - מאוחד

הערות ספציפיות:

- א. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושוי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- ב. ממוצע משוקלל לפי שוי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- ג. כולל מניות המוצגות בטור "ללא פירעון".
- ד. לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח.

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השוי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות לפיהן חושב השוי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השוי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השוי ההוגן, הכלול בגינו בביאור 15 בדוחות הכספיים.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשוי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
5. מכשירים המגלמים אופציות שלא הופרדו מהחזרה המארח, בהתאם לכללי החשבונאות, נכללים בפריסת המכשירים הפיננסיים.

סיכון תיק אופציות

עיקר פעילות הבנק באופציות מט"ח\מט"ח נעשה תוך התכסות Back To Back במסחר וללא יצירת סיכונים שוק לאורך זמן. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים אחרים" בבאור 11 בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2016 (הערך הנקוב הסתכם לסך של 703 מיליון ש"ח ויתרת השוי ההוגן לסך של 5 מיליון ש"ח והוצגה הן תחת סעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים והן תחת סעיף התחייבויות בגין מכשירים נגזרים).

באופציות מט"ח/ש"ח, ובמידה מוגבלת באופציות מט"ח/מט"ח, הבנק מנהל את תיק האופציות ובכך נחשף גם לסיכונים של שינויים בתנודתיות בין המטבעות שונים (חשיפה זו אינה בהיקף מהותי). במסגרת תיק זה נכללת גם פעילות מסוימת באופציות לצורך התכסות על חשיפות בסיס, המהווה חלק קטן מהתיק. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים ALM" בבאור 11 בדוחות הכספיים.

להלן התפלגות התיק לפי מטבעות ליום 30 בספטמבר 2016 (במיליוני ש"ח):

ערך נקוב					אופציות שנקנו אופציות שנכתבו סך הכל
אירו/דולר	אירו/ש"ח	דולר/ש"ח	אחר	סך הכל	
255	672	3,380	-	4,307	
314	693	2,995	-	4,002	
569	1,365	6,375	-	8,309	
שוי הוגן					אופציות שנקנו אופציות שנכתבו
אירו/דולר	אירו/ש"ח	דולר/ש"ח	אחר	סך הכל	
1	8	29	-	38	
4	4	25	-	33	

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

הבנק מעריך את פרופיל סיכון הנזילות בראיה רחבה, הכוללת שימוש במגוון מדדי סיכון ופרמטרים נוספים להערכת ההיבטים השונים של סיכון הנזילות, לרבות: נזילות יומית ותוך יומית, נזילות עד חודש (לפי מודל פנימי ו-LCR), נזילות לטווח ארוך (יחס מימון יציב), מגוון מדדים ביחס לתמהיל ומבנה המקורות (שיעור פיקדונות עד חודש, שיעור פיקדונות לילה, מדדי ריכוזיות מפקידים וכו'), ניתוח פערי נזילות עבור טווחי זמן שונים ועוד. הבנק קבע מגבלות לפרמטרים אלה ומנטר את רובם בתדירות יומית.

נכון למועד הדוח היקף פיקדונותיהם של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות הסתכם בכך 1,333 מיליון ש"ח. לעניין אופן ניהול סיכונים הנזילות בבנק, לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. למידע נוסף על ניהול הנזילות ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציודיים, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. לעניין אופן ניהול הסיכון התפעולי בבנק (תוך התייחסות בין היתר לסיכונים IT, אבטחת מידע, לרבות סיכונים קיברנטיים, סיכונים ציודיים ועוד), לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. למידע נוסף על ניהול סיכון התפעולי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון ציוד

סיכון ציוד מוגדר כסיכון שתאגיד יסבול מסנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות חוק, רגולציה, נהלים פנימיים וקודים אתיים. לעניין אופן ניהול הסיכון הציוד בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. למידע נוסף על ניהול סיכון הציוד ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הינו סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או לצעדי עונשין (Fines Penalties) כתוצאה מפעילות פיקוחית (Punitive Damages), כמו גם מהסדרים פרטניים.

לעניין אופן ניהול הסיכון המשפטי בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הוא הסיכון לרווחי התאגיד, ליציבותו או ליכולתו להשיג את יעדיו, כתוצאה מפגיעה במוניטין העשוי לנבוע מהתנהלות התאגיד, מצבו הפיננסי או פרסום שלילי (אמיתי או כוזב) ועלול לבוא לידי ביטוי בתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח).

לעניין אופן ניהול סיכון המוניטין בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

סיכון אסטרטגי

הסיכון האסטרטגי הינו סיכון נוכחי או עתידי לרווחי הבנק, להון, למוניטין או למעמד הבנק, אשר עלול לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום לא נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה נוצר ממידת התאימות של המטרות האסטרטגיות שהציב הבנק, ליכולותיו ולסביבה הכלכלית בה הוא פועל, משימות תכניות העבודה והיעדים שהוגדרו לצורך השגתן, מהמשאבים שהוגדרו לצורך העמידה בתכניות ומאיכות היישום של מרכיבי התכניות.

לעניין אופן ניהול סיכון האסטרטגי בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. לעניין אופן ניהול הסיכון הסביבתי בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון

טבלת גורמי הסיכון להלן מבוססת על מתודולוגיה מעודכנת, המשלימה תהליך מקיף שערך הבנק לעדכון הגישה המשמשת להערכת הסיכון הכולל בקווי העסקים השונים. בהתאם למתודולוגיה, מידת ההשפעה של גורמי הסיכון השונים בטבלה להלן, מבטאת את המידה בה גורם הסיכון משקף איום על יציבות הבנק. ההשפעה המוצגת להלן גובשה תוך התאמה ככל הניתן לתהליך ה-ICAAP ותוצאותיו, תוך בחינת היבטים איכותיים וכמותיים, כולל פרופיל הסיכון של הבנק ולתהליכי מדידת הסיכונים השוטפים, והיא מבוססת על אמידת חשיפת פעילותו של הבנק לסיכונים השונים והשפעתם על הלימות הונו ויציבותו. בהתאם, ככלל התפיסה מבוססת על אחד או שני פרמטרים מרכזיים:

- **השפעת הסיכון במצב עסקים הרגיל** - באמצעות שיעור הקצאת ההון.
 - **השפעת הסיכון תחת תנאי קיצון** - באמצעות ההשפעה על הלימות ההון רובד 1 בתרחיש קיצון.
- סיכונים קשים לכימות דוגמת סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וכיו"ב, מוערכים באופן סובייקטיבי, על ידי הגורמים הרלוונטיים בבנק, ובהתבסס על תוצרי ה-ICAAP. המתודולוגיה מבוססת על סולם בן חמש דרגות, המגביר את רמת הגמישות לעומת הסולם בן שלוש דרגות שהיה נהוג עד היום.

להלן מפורטת הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון בבנק ליום 30 בספטמבר 2016³:

<u>גורם הסיכון</u>	<u>השפעת הסיכון (גדולה, בינונית, קטנה)</u>
1. השפעה כוללת של סיכונים האשראי ¹	בינונית
1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	בינונית-נמוכה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית ²	נמוכה
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים ²	בינונית
2. השפעה כוללת של סיכונים שוק ¹	בינונית
2.1 סיכון ריבית	בינונית
2.2 סיכון בסיס (אינפלציה ושערי חליפין)	נמוכה
2.3 סיכון אופציות	נמוכה
2.4 סיכון מחירי מניות	נמוכה
3. סיכון חילות	נמוכה
4. סיכון תפעולי	בינונית-נמוכה
5. סיכון משפטי	נמוכה
6. סיכון מוניטין	נמוכה
7. סיכון סליקה	נמוכה
8. סיכון אסטרטגי	נמוכה

1. השפעה כוללת של סיכונים האשראי וסיכונים השוק נקבעה על פי הערכת הסיכון הגבוהה ביותר מבין תתי הסיכונים.
2. החישוב הינו על בסיס אשראי ברוטו ללא ביטחונות המותרים לניכוי.
3. לא חל שינוי לעומת הדיווח ליום 30 ביוני 2016.

הערות:

- ראה גם פרק תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים. לפירוט אודות סיכונים מובילים ומתפתחים למידע נוסף ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.
- הערכת דרגות ההשפעה של הסיכונים מבוססת על מתודולוגיה פנימית של הבנק ואיננה ניתנת להשוואה בין הבנקים השונים.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

כללי החשבונאות המשמשים לעריכת הדוחות הכספיים מפורטים בבאור 1 בדוחות כספיים אלו ובדוחות הכספיים לשנת 2015. יישום כללים אלה על ידי הנהלת הבנק כרוך בהנחות ובאומדנים שונים המשפיעים על ערכם של הנכסים, ההתחייבויות והתוצאות העסקיות של הבנק. הנושאים בהם האומדנים וההנחות קריטיים לדעת הנהלה הינם: הפרשה להפסדי אשראי, הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, זכויות עובדים, מכשירים פיננסיים נגזרים, תביעות תלויות ובניינים וצידוד. הנהלת הבנק סבורה כי האומדנים וההערכות שישמשו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 לא חלו שינויים מהותיים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015, למעט חישוב ההפרשה להפסדי אשראי- ההפרשה הקבוצתית בהתאם להנחית בנק ישראל, כמפורט בבאור 4.ג.1 בדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים

בדוחות הכספיים השנתיים של שנת 2015 פורטו בהרחבה בהוראות בנק ישראל בקשר ליישום סעיפי 302 ו- 404 לחוק "Sarbanes Oxley" (להלן: "Sox"). כמו כן פורט אופן יישומם בבנק. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 המשיך הבנק בעדכון ותחזוקה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, כפי שנקבע בתכנית עבודה ייעודית לנושא ה- Sox לשנת 2016, אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק, למנהלים ולכל צוות העובדים על עבודתם המסורה.

ישראל טראו
מנהל כללי ראשי

זאב אבלס
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 16 בנובמבר 2016.

הצהרה (Certification)

אני, ישראל טראו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ישראל טראו

מנהל כללי ראשי

16 בנובמבר 2016

הצהרה (Certification)

אני, ארנון זית, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון זית

חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

16 בנובמבר 2016

תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2016

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אגוד לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2016 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של חברות שאוחדו אשר הכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסותיהן שאינן מריבית הכוללות בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהוות כ-1.06% וכ-0.95% מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסות שאינן מריבית לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתיים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב.5.ג. בדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 בנובמבר 2016

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
	2015	2016	2015	2016		
	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
					במיליוני ש"ח	
	735	567	620	206	237	2 הכנסות ריבית
	164	140	140	59	56	2 הוצאות ריבית
	571	427	480	147	181	הכנסות ריבית, נטו
	(107)	(67)	17	3	26	6 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
	678	494	463	144	155	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
	84	83	73	13	23	3 הכנסות שאינן מריבית
	295	217	220	71	74	הכנסות מימון שאינן מריבית
	4	4	1	3	1	עמלות
	383	304	294	87	98	הכנסות אחרות
						סך כל ההכנסות שאינן מריבית
	479	352	382	120	127	הוצאות תפעוליות ואחרות
	137	103	105	35	37	משכורות והוצאות נלוות ¹
	220	157	177	54	60	פחת ואחזקת בננים וציוד ¹
	836	612	664	209	224	הוצאות אחרות ¹
						סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
	225	186	93	22	29	רווח לפני מסים
	81	70	40	7	10	הפרשה למסים על הרווח ¹
	144	116	53	15	19	רווח נקי: המיוחס לבעלי מניות הבנק ¹
	1.96	1.58	0.72	0.20	0.25	רווח בסיסי ומדולל למניה (ש"ח): רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ¹

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.1.1.

זאב אבס יושב ראש הדירקטוריון

ישראל טראו מנהל כללי ראשי

ארנון זית חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 16 בנובמבר 2016

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016	2015	2016
	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
	במיליוני ש"ח			
	144	116	53	15
				19
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק¹				
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:				
התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
	(28)	(40)	47	(9)
	4	8	3	2
				1
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ²				
	(24)	(32)	50	(7)
				5
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים				
	8	14	(17)	4
				(2)
השפעת המס המתייחס ¹				
	(16)	(18)	33	(3)
				3
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים				
	128	98	86	12
				22
הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק				

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 1. ג. 2.
2. משקף בעיקר הפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר ונזקפו בתקופה המדווחת לרווח והפסד בקיזוז התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת.
3. ראה גם ביאור 4 בדבר רווח כולל אחר מצטבר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2016

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2015	באור	במיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)		
נכסים				
מזומנים ופקדונות בבנקים	6,862	6,668		
ניירות ערך ¹	10,745	10,371	5	
ניירות ערך שנשאלו	738	293		
אשראי לציבור	24,332	22,505	13,6	
הפרשה להפסדי אשראי	(216)	(190)		
אשראי לציבור, נטו	24,116	22,315		
בנינים וציוד ⁶	294	312		
נכסים בגין מכשירים נגזרים	263	255	11	
נכסים אחרים ^{6,2}	596	670		
נכסים המוחזקים למכירה	4	4		
סך כל הנכסים	40,403	40,888		
התחייבויות והון				
פקדונות הציבור	32,446	32,466	7	
פקדונות מבנקים	136	483		
פקדונות מממשלה	-	1		
כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב	2,964	3,179		
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	429	293	11	
התחייבויות אחרות ^{4,3}	1,939	2,063		
סך כל ההתחייבויות	37,914	38,485		
סך כל ההון^{6,5}	2,489	2,403		
סך כל ההתחייבויות והון	40,403	40,888		

1. מזה: ניירות ערך ששוועדו למסלקת הבורסה ומעו"ף בסך 531 מיליון ש"ח (30.09.15 - 692 מיליון ש"ח, 31.12.15 - 820 מיליון ש"ח).
2. מזה: נכסים אחרים בשווי הוגן בסך 176 מיליון ש"ח (30.09.15 - 174 מיליון ש"ח, 31.12.15 - 222 מיליון ש"ח).
3. מזה: התחייבויות אחרות בשווי הוגן בסך 836 מיליון ש"ח (30.09.15 - 975 מיליון ש"ח, 31.12.15 - 1,015 מיליון ש"ח).
4. מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 39 מיליון ש"ח (30.09.15 - 35 מיליון ש"ח, 31.12.15 - 32 מיליון ש"ח).
5. הון המיוחס לבעלי מניות הבנק.
6. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך כל ההון
952	26	51	1,438	2,467
-	-	-	19	19
-	-	3	-	3
952	26	54	1,457	2,489

יתרה ליום 30 ביוני 2016
רווח נקי בשנת החשבון
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים ¹	סך כל ההון
952	26	22	1,361	2,361
-	-	-	15	15
-	-	(3)	-	(3)
952	26	19	1,376	2,373

יתרה ליום 30 ביוני 2015
רווח נקי בשנת החשבון
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך כל ההון
952	26	21	1,404	2,403
-	-	-	53	53
-	-	33	-	33
952	26	54	1,457	2,489

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
רווח נקי בשנת החשבון
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

הון מניות ופרמיה	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים ¹	סך כל ההון
במיליוני ש"ח				
952	26	37	1,260	2,275
-	-	-	116	116
-	-	(18)	-	(18)
952	26	19	1,376	2,373

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
רווח נקי בשנת החשבון
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

הון מניות ופרמיה	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים ¹	סך כל ההון
במיליוני ש"ח				
952	26	37	1,260	2,275
-	-	-	144	144
-	-	(16)	-	(16)
952	26	21	1,404	2,403

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
רווח נקי בשנת החשבון
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבוונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	2016
(מבוקר)			(לא מבוקר)	
				במיליוני ש"ח

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה¹

144 116 53 15 19

התאמות:

53	40	40	13	14	פחת על בנינים וציוד (לרבות ירידת ערך) ¹
(107)	(67)	17	3	26	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(34)	(29)	(41)	(1)	(6)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה, נטו
					רווח שמומש ושוטרם מומש מהתאמות
(10)	(11)	(7)	(7)	(4)	לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר, נטו
61	25	-	(4)	(1)	מיסים נדחים, נטו ¹
1	(1)	2	5	1	שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים
126	98	25	(102)	22	הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
1	(2)	12	(5)	7	התאמה בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים

שינוי נטו בנכסים שוטפים:

118	124	7	3	-	פקדונות בבנקים
(568)	(1,246)	(1,716)	(563)	(403)	אשראי לציבור
(111)	(72)	(445)	240	25	ניירות ערך שנשאלו
249	226	(8)	57	65	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(1,622)	(979)	177	(205)	132	ניירות ערך למסחר
775	866	57	254	(101)	נכסים אחרים ¹

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:

331	1	(347)	(158)	(46)	פקדונות מבנקים
968	(546)	(20)	(350)	(634)	פקדונות הציבור
-	-	(1)	1	-	פקדונות הממשלה
(282)	(259)	136	(77)	(45)	בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(812)	(774)	(112)	(128)	15	התחייבויות אחרות

מזומנים נטו, לפעילות שוטפת

(719) (2,490) (2,171) (1,009) (914)

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2015	2015	2016	2015	2016
(מבוקר)				(לא מבוקר)
				במיליוני ש"ח

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

(13,548)	(8,909)	(11,583)	(3,558)	(3,402)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
8,258	5,826	9,145	2,562	2,534	תמורה ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה
3,277	3,021	1,839	1,735	1,078	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(50)	(36)	(38)	(6)	(5)	רכישת בנינים וציוד ¹
-	-	5	-	-	תמורה ממימוש בנינים וציוד

מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה

(2,063)	(98)	(632)	733	205
---------	------	-------	-----	-----

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

-	-	220	-	220	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(279)	(276)	(419)	(8)	(256)	פדיון כתבי התחייבות ואגרות חוב

מזומנים נטו לפעילות מימון

(279)	(276)	(199)	(8)	(36)
-------	-------	-------	-----	------

קיטון במזומנים

(3,061)	(2,864)	(3,002)	(284)	(745)
---------	---------	---------	-------	-------

יתרת מזומנים לתחילת תקופה
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים

9,717	9,717	6,655	7,134	4,393
(1)	2	(12)	5	(7)

יתרת מזומנים לסוף תקופה

6,655	6,855	3,641	6,855	3,641
-------	-------	-------	-------	-------

ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:

1,035	939	688	201	219	ריבית שהתקבלה
(287)	(249)	(226)	(110)	(99)	ריבית ששולמה
5	4	5	1	1	דיבידנדים שהתקבלו
(75)	(73)	(74)	(5)	(34)	מסים על הכנסה ששולמו
21	21	75	-	12	מסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן:

11	-	-	-	-	רכישת נכסים כנגד התחייבות לספקים ¹
----	---	---	---	---	---

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אגוד לישראל בע"מ ("להלן: "הבנק") התאגד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק וחברות הבנות שלו ליום 30 בספטמבר 2016 ולתקופה של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי, ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות רבעוניים אלו יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 והבאורים אשר נלווים אליהם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ג' להלן. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הביניים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 16 בנובמבר 2016.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן בסעיף ג'.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות

ביום 10 ביוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו תאגידים בנקאיים וחכ"א יידרשו לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושאים אלה. עיקרי הוראות התקינה האמריקאית בדבר צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות נכללים בנושאי הקודיפיקציה הבאים וכפופים להנחיות שנקבעו בהוראות הפיקוח על הבנקים: נושא 805 בדבר "צירופי עסקים"; נושא 810 בדבר "איחוד"; נושא 20-350 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ונכסים אחרים" לעניין הטיפול החשבונאי בירידת ערך מוניטין שנרכש בצירוף עסקים ונושא 323 בדבר "השקעות שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות". הבנק מיישם את החוזר החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. ליישום ההוראה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים". בפרט, על פי החוזר תאגיד בנקאי נדרש ליישם את הכללים המפורטים בנושא 350-40 בקודיפיקציה בדבר "תוכנה לשימוש עצמי". ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו על תאגידים בנקאיים החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך הבנק יישם את הנחיות החוזר בהתייחס ליתרות נכסי תוכנה בדרך של יישום למפרע ומספרי השוואה הוצגו מחדש על כל אחת מתקופות הדיווח שנתונין נכללים בדוחות.

להלן השפעת היישום למפרע בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

השפעת היישום למפרע על סעיפי המאזן:

ליום 30 בספטמבר 2015			
כפי שדווח בעבר (לא מבוקר)	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בדוחות אלו	
במיליוני ש"ח			
341	(38)	303	בניינים וציוד
587	28	615	נכסים אחרים
1,386	(10)	1,376	עודפים
2,383	(10)	2,373	סך כל ההון
9.50%	(0.04%)	9.46%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.63%	(0.04%)	14.59%	יחס הון כולל
ליום 31 בדצמבר 2015			
כפי שדווח בעבר (מבוקר)	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בדוחות אלו	
במיליוני ש"ח			
352	(40)	312	בניינים וציוד
637	33	670	נכסים אחרים
1,411	(7)	1,404	עודפים
2,410	(7)	2,403	סך כל ההון
9.79%	(0.03%)	9.76%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.84%	(0.02%)	14.82%	יחס הון כולל

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

השפעת היישום למפרע על רווח והפסד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בעבר (לא מבוקר)	במיליוני ש"ח
120	1	119	
35	(4)	39	
54	3	51	
7	-	7	
15	-	15	
0.20	-	0.20	
(1,009)	(4)	(1,005)	
733	4	729	

משכורות והוצאות נלוות
פחת ואחזקת בניינים וציוד
הוצאות אחרות
הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי לאחר מסים
רווח בסיסי ומדולל למניה

דוח תזרים מזומנים:
מזומנים נטו מפעילות שוטפת
מזומנים נטו מפעילות השקעה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בעבר (לא מבוקר)	במיליוני ש"ח
352	3	349	
103	(12)	115	
157	9	148	
70	-	70	
116	-	116	
1.58	-	1.58	
(2,490)	(9)	(2,481)	
(98)	9	(107)	

משכורות והוצאות נלוות
פחת ואחזקת בניינים וציוד
הוצאות אחרות
הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי לאחר מסים
רווח בסיסי ומדולל למניה

דוח תזרים מזומנים:
מזומנים נטו מפעילות שוטפת
מזומנים נטו מפעילות השקעה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בעבר (מבוקר)	במיליוני ש"ח
479	5	474	
137	(17)	154	
220	12	208	
81	-	81	
144	-	144	
1.96	-	1.96	
(719)	(10)	(709)	
(2,063)	10	(2,073)	

משכורות והוצאות נלוות
פחת ואחזקת בניינים וציוד
הוצאות אחרות
הפרשה למסים על הרווח
רווח נקי לאחר מסים
רווח בסיסי ומדולל למניה

דוח תזרים מזומנים:
מזומנים נטו מפעילות שוטפת
מזומנים נטו מפעילות השקעה

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. דיווח על מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח על מגזרי פעילות". בהתאם לחוזר תאגיד בנקאי נדרש לדווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה, כפי שקבע הפיקוח על הבנקים, וכן לדווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה של התאגיד הבנקאי, אם מגזרים אלה שונים מהותית מהמגזרים שהוגדרו על ידי הפיקוח. השינויים העיקריים בהוראות הדיווח לציבור:

- התאגיד הבנקאי נדרש לתת גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים, כדלהלן: בנקאות פרטית, משקי בית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים, גופים מוסדיים וניהול פיננסי.
- נוספו הגדרות המבהירות אלו לקוחות ייכללו בכל מגזר.
- נוספה דרישה לגילוי נפרד על מגזר "ניהול פיננסי".

מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוח של הלקוח, כאשר לבנק אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות כלפי הבנק, ניתן לסווג אותו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלבנטי לפי מספר העובדים בעסק או לפי סך הנכסים של עסק או לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק. עוד יצוין כי בהתאם לכללים אלה, כאשר לדעת הבנק מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מיצג את היקף הפעילות שלו, ניתן לסווג אותו כלהלן: אם סך החבות שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח ניתן לסווג אותו למגזר עסקים גדולים; אם סך החבות קטנה מ-100 מיליון ש"ח, ניתן לסווג אותו למגזר הרלבנטי על פי מספר העובדים או לפי סך הנכסים במאזן של העסק.

מאחר שלא היה בידי הבנק, בגין חלק מהלקוחות, את מלוא המידע הנדרש לצורך סיווג למגזר פיקוחי בהתאם להוראות החדשות, בעיקר מידע על מחזור פעילות, בוצעו פעולות שונות להשגת המידע. במקרים מסוימים בהיעדר מידע, התקבלו החלטות על בסיס הערכות ואומדנים. הבנק פועל לטיוב הנתונים וייתכן והטיוב כאמור יצריך סיווג לקוחות בין המגזרים בתקופות הדיווח הבאות.

החל מהדוח לציבור ליום 31 במרס 2016 מציג הבנק את מגזרי הפעילות בהתאם למתכונת אחידה כפי שקבע הפיקוח על הבנקים שהינה דומה להערכת הבנק לגישת ההנהלה. מספרי השוואה הוצגו למפרע של שנה אחת בלבד וזאת בהתאם להוראות המעבר בעניין, כאשר סיווג הלקוחות לתקופה המקבילה הינו בהתאם לסיווג הלקוחות למגזרי פעילות הפיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016. למרות האמור לעיל, על פי ההוראה, תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת גילוי נפרד על מגזר "ניהול פיננסי" בדוחות לציבור לשנת 2016. ההשפעה של אימוץ ההוראה הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה מהותית למעט על אופן ההצגה והגילוי. באור 12 הותאם כדי לכלול את הגילוי החדש בכפוף להוראות המעבר כמפורט לעיל.

4. הנחיית בנק ישראל בנושא הפרשה קבוצתית

בהתאם להוראות בנק ישראל הפרשה הקבוצתית מחושבת בין היתר, על פי שיעורי המחיקות החשבונאיות נטו בטווח של 5 שנים האחרונות, בתוספת התאמות איכותיות. לפירוט נוסף של שיטת קביעת הפרשה הקבוצתית של הבנק ראה באור 6.1.ה.6 בדוח הכספי לשנת 2015. על פי הנחיית בנק ישראל בחישוב שיעורי המחיקות החשבונאיות נטו יש להמשיך לכלול החל מהדוחות לרבעון השני של שנת 2016 גם את שנת 2011 כחלק מאומדן הפרשה הקבוצתית ולהביא זאת בחשבון בחישוב המקדם האיכותי ככל שנדרש. יצוין כי הנחיה זו תחול גם בשנת 2017.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. דיווח של תאגידים בנקאים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים שונים

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

א. מיסים על הכנסה - עיקרי התיקונים להוראות הדיווח לציבור הינם כדלקמן:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016.
- הובהר כי הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה"; הובהר כי קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
- הובהר כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
- דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור, ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למיסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות.
- הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס לפי תוספות ג' 1 ו- ג' 2 שנדרשו בהוראות הדיווח לציבור, כיוון שהביאור אינו מוסיף מידע למשתמשים בדוחות.
- ההוראות החדשות ייושמו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. כמו כן, יש לסווג מחדש מספרי השוואה, כדי שיתאימו לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות. ראה גם באור 6.1.1 לדוחות הכספיים לשנת 2015.

ב. אימוץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו".
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע".
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה".
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים".
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים".
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, תאגיד בנקאי לא יהוו עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהוו).
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בנושאים אלה, ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

2. דיווח של תאגידים בנקאים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במט"ח, מדיניות

חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרס 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה התאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים ייערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור. השפעת החוזר על תוצאות הכספיים של הבנק אינה צפויה להיות מהותית.

3. ארגון מחדש של חוב בעייתי

ביום 22 במאי 2016 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור שנועד לאמץ עדכונים שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים החלים על בנקים בארה"ב בדבר הטיפול באשראי שאורגן מחדש. בפרט, העדכון להוראות הדיווח לציבור כולל הבהרות בכל הקשור לאופן הזיהוי של הסדרי חוב שיוגדרו כארגון מחדש של חוב בעייתי וכן כולל תנאים אשר בהתקיימם ארגון מחדש עוקב של חובות שבוצע לגביהם ארגון מחדש של חוב בעייתי בעבר (להלן: "ארגון מחדש עוקב") יאפשר לתאגיד בנקאי להפסיק טיפול בחובות כאמור כחובות שאורגנו מחדש. ההוראות שנקבעו בחוזר מאמצים את עדכון התקינה חשבונאית בארה"ב (ASU 2011-02) וכן הנחיות מסוימות של רשויות הפיקוח בארה"ב (OCC). עיקרי העדכונים שנקבעו בהוראות להבדיל מההוראות הקיימות כיום כוללים, בין היתר, את התיקונים הבאים:

- נקבעו הנחיות לקביעה האם במהלך ארגון מחדש של חוב התאגיד הבנקאי העניק וויתור ללווה.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- קביעת החזקה כי היחידוש של חוב בסיווג נחות מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי במידה ותאגיד בנקאי לא מבצע תהליך חיתום נוסף כאשר הוא מחדש חוב בסיווג נחות, או כאשר אין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כדי לשקף את פרופיל הסיכון של החוב, או במידה ובמסגרת ארגון החוב הלווה לא מספק ביטחונות נוספים כדי לפצות על גידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה.
- נכללו סממנים לקביעה האם הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.
- נכללו תנאים להפסקת הטיפול בחוב ככחוב שאורגן מחדש. התנאים כוללים, בין היתר:
 - ביצוע ארגון מחדש עוקב;
 - בעת ביצוע ארגון מחדש עוקב החייב אינו נמצא בקשיים פיננסיים;
 - וכן בהתאם לתנאים של ארגון מחדש עוקב, הבנק לא העניק ויתור לחייב.
- לגבי חובות שעמדו בתנאים כאמור, ההפרשה להפסדי אשראי תחושב על בסיס קבוצתי ולא יחול שינוי ביתרת החוב הרשומה, למעט אם כחלק מארגון החוב התקבל תשלום במזומן.
- נקבעה דרישה כי אין להפחית את ההפרשה במועד הארגון מחדש של חוב בעייתי כתוצאה ממעבר ממדידת ההפרשה על בסיס קבוצתי להפרשה המוערכת על בסיס פרטני.

בהתאם לחוזר נדרש כי שינויים מהותיים, אם קיימים, הנובעים כתוצאה משילוב הוראות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, ייושמו על ארגונים מחדש שיבוצעו או יחודשו החל מיום 31 בדצמבר 2016. הבנק החל באימוץ ההוראה.

4. לפירוט בדבר טיוטת הוראה שהופצה על ידי הפיקוח על הבנקים מיום 27 בינואר 2014 בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב, ראה באור 1.1. לדוחות הכספיים לשנת 2015. עם זאת יצוין כי, טיוטא זו טרם עברה לדיון בוועדה המייעצת לענייני הבנקאות.

5. לפירוט בדבר חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות מיום 11 בינואר 2015, ראה באור 2.1.1 לדוחות הכספיים לשנת 2015. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

6. לפירוט בדבר טיוטת תיקון 11-2014 לקודיפיקציה של ה-FASB לגבי עסקאות רכש חוזר לפדיון ועסקאות רכש חוזר במימון, ראה באור 4.1.1 לדוחות הכספיים לשנת 2015. למועד פרסום דוח זה, החוזר טרם פורסם בגרסה סופית. להערכת הבנק לאימוץ הטיוטה לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

7. לפירוט בדבר מכתב התייעלות תפעולית של מערכת הבנקאית מיום 12 בינואר 2016, ראה באור 7.1.1. לדוחות הכספיים לשנת 2015. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים טרם גובשה תכנית התייעלות, הבנק בוחן את משמעות המכתב.

באור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		
2015	2016	2015	2016	
במיליוני ש"ח				
				א. הכנסות ריבית¹
484	532	174	203	מאשראי לציבור
6	2	2	-	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
1	1	1	1	מפקדונות בבנקים
76	85	29	33	מאגרות חוב
567	620	206	237	סך כל הכנסות ריבית
				ב. הוצאות ריבית¹
77	82	31	30	על פקדונות הציבור
60	54	26	24	על כתבי התחייבות נידחים ואגרות חוב
3	4	2	2	על התחייבויות אחרות
140	140	59	56	סך כל הוצאות הריבית
427	480	147	181	סך הכנסות ריבית, נטו
				ג. פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית²
-	(46)	(11)	-	הכנסות (הוצאות) ריבית
				ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
68	77	26	29	זמינות למכירה
8	8	3	4	למסחר
76	85	29	33	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

1. כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
2. פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)	
2016	2015	2016	2015
במיליוני ש"ח			

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

א.1 מפעילות במכשירים נגזרים

(79)	88	(92)	(54)
(79)	88	(92)	(54)

הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM¹
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים

א.2 מהשקעה באיגרות חוב

7	12	49	54
-	(2)	(3)	(4)
-	-	(2)	(15)
7	10	44	35

רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה²
הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה²
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה²
סך הכל מהשקעה באג"ח

א.3 הפרשי שער, נטו

89	(85)	105	87
----	------	-----	----

א.4 רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות

-	-	2	4
(1)	-	(5)	(1)
1	1	5	4
-	(9)	-	(9)
-	(8)	2	(2)

רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה²
הפרשה לירידת ערך בגין מניות זמינות למכירה²
דיבידנד ממניות זמינות למכירה
אחר³

סך הכל מהשקעה במניות

סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

17	5	59	66
----	---	----	----

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר*

2	1	7	6
2	8	6	10
2	(1)	1	1
6	8	14	17

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
סך הכל מפעילויות מסחר**

סך הכל

23	13	73	83
----	----	----	----

1. מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

2. סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

3. נתוני שנה קודמת כוללים סכומים שהוחזרו על רווחים שהוכרו בעבר.

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.ד.

באור 4 - רווח כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת המס:

לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר):

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל
81	(30)	51
2	1	3
83	(29)	54
50	(28)	22
(5)	2	(3)
45	(26)	19

ליום 30 ביוני 2016 (לא מבוקר)
 שינוי נטו במהלך התקופה
ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

ליום 30 ביוני 2015 (לא מבוקר)
 שינוי נטו במהלך התקופה
 ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

לתקופות של תשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר):

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל
52	(31)	21
31	2	33
83	(29)	54
69	(32)	37
(24)	6	(18)
45	(26)	19

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
 שינוי נטו במהלך התקופה
ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
 שינוי נטו במהלך התקופה
 ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר):

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל
69	(32)	37
(17)	1	(16)
52	(31)	21

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
 שינוי נטו במהלך התקופה
 ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

באור 5 - ניירות ערך

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד :

ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ²
		רווחים	הפסדים	
6,356	6,322	46	(12)	6,356
398	394	4	-	398
538	533	7	(2)	538
145	143	2	-	145
82	76	6	-	82
896	841	56	(1)	896
79	78	2	(1)	79
8,494	8,387 ³	123	(16)	8,494
135	128 ⁴	12	(5)	135 ⁵
8,629	8,515	135 ⁶	(21) ⁶	8,629

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו		שווי הוגן ²
		הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
2,024	2,021	6	(3)	2,024
23	22	1	-	23
5	5	-	-	5
31	31	1	(1)	31
10	10	-	-	10
2,093	2,089	8	(4)	2,093
23	26	2	(5)	23
2,116	2,115	10 ⁷	(9) ⁷	2,116
10,745	10,630			

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁸

ליום 30 בספטמבר
2016
(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח
-
94
94

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-

אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

1. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובהשקעות במניות - ראה באורים 2 ו-3.
2. נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 44 מיליון ש"ח.
4. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 39 מיליון ש"ח.
5. כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 69 מיליון ש"ח.
6. כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
7. נזקפו לדוח רווח והפסד.
8. מזה: היתרה במאזן בסך 99 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 76 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
9. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ²
		רווחים	הפסדים	
3,276	3,264	39	(27)	3,276
831	825	6	-	831
840	831	12	(3)	840
114	114	-	-	114
88	85	3	-	88
818	784	45	(11)	818
40	41	1	(2)	40
6,007	5,944 ³	106	(43)	6,007
117	112 ⁴	10	(5)	117 ⁵
6,124	6,056	116 ⁶	(48) ⁶	6,124

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו		שווי הוגן ²
		מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
1,581	1,574	13	(6)	1,581
6	6	-	-	6
33	32	2	(1)	33
6	6	-	-	6
1,626	1,618	15	(7)	1,626
24	28	2	(6)	24
1,650	1,646	17 ⁷	(13) ⁷	1,650
7,774	7,702			7,774

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁸

ליום 30 בספטמבר 2015
(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח
-
48
48

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-

אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

1. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובהשקעות במניות - ראה באורים 2 ו-3.
2. נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 50 מיליון ש"ח.
4. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 32 מיליון ש"ח.
5. כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 65 מיליון ש"ח.
6. כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
7. נזקפו לדוח רווח והפסד.
8. מזה: היתרה במאזן בסך 101 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 64 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
9. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של היישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד :

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ¹
		רווחים	הפסדים	
5,197	5,177	39	(19)	5,197
1,021	1,024	-	(3)	1,021
722	716	9	(3)	722
117	117	1	(1)	117
83	79	4	-	83
786	737	52	(3)	786
35	35	1	(1)	35
7,961	7,885 ²	106	(30)	7,961
123	119 ³	9	(5)	123 ⁴
8,084	8,004	115 ⁵	(35) ⁵	8,084

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו		שווי הוגן ¹
		מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
2,160	2,162	5	(7)	2,160
59	59	-	-	59
34	33	2	(1)	34
7	7	-	-	7
2,260	2,261	7	(8)	2,260
27	32	1	(6)	27
2,287	2,293	8 ⁶	(14) ⁶	2,287
10,371	10,297			

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁷

**ליום
31 בדצמבר
2015
(מבוקר)
במיליוני ש"ח**

-
50
50

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-

אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

1. נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
2. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 46 מיליון ש"ח.
3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 34 מיליון ש"ח.
4. כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 66 מיליון ש"ח.
5. כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
6. נזקפו לדוח רווח והפסד.
7. מזה: היתרה במאזן בסך 103 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 65 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
8. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של היישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש:

ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
פחות מ - 12 חודשים ¹				12 חודשים ומעלה ²			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ	שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ
במיליוני ש"ח							
907	8	-	8	34	4	-	4
154	2	-	2	-	-	-	-
159	1	-	1	-	-	-	-
39	1	-	1	-	-	-	-
1,259	12	-	12	34	4	-	4
-	-	-	-	23	1	4	5
מניות וניירות ערך אחרים							
1,259	12	-	12	57	5	4	9
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
פחות מ - 12 חודשים ¹				12 חודשים ומעלה ²			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ	שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ
במיליוני ש"ח							
591	27	-	27	-	-	-	-
271	3	-	3	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
256	11	-	11	-	-	-	-
17	1	-	1	9	1	-	1
1,135	42	-	42	9	1	-	1
20	3	-	3	4	-	2	2
מניות וניירות ערך אחרים							
1,155	45	-	45	13	1	2	3
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

ראה הערות להלן.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים
ההרכב במאוחד:

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)							
פחות מ - 12 חודשים ¹				12 חודשים ומעלה ²			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ	שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ
במיליוני ש"ח							
2,957	19	-	19	-	-	-	-
1,021	3	-	3	-	-	-	-
239	3	-	3	-	-	-	-
36	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
143	1	-	1	10	2	-	2
12	1	-	1	-	-	-	-
4,408	28	-	28	10	2	-	2
23	1	4	5	-	-	-	-
4,431	29	4	33	10	2	-	2

אגרות חוב -

של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

1. השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ- 12 חודשים.
2. השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
3. השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
4. השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ה. מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
82	76	6	-	82
82	76	6	-	82

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

אחרים¹

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

1. מזה :

- 69 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורג בשנת 2016, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 7 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 3 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורג בשנת 2016, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורג בשנת 2016, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA ו AA - שדורג בשנת 2016, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
88	85	3	-	88
88	85	3	-	88

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

אחרים¹

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

1. מזה :

- 72 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 8 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 4 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורג בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורג בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מהתפלת מים.

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
83	79	4	-	83
83	79	4	-	83

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

אחרים¹

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

1. מזה :

- 68 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 12 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורג בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורג בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
 סכומים מדוחים
ההרכב במאוחד:

א. חובות¹, אשראי לציבור ויותר והפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)				
אשראי לציבור					אשראי לציבור					אשראי לציבור				
בנקים	פרטי	אחר	סך הכל	וממשלות סך הכל	בנקים	פרטי	אחר	סך הכל	וממשלות סך הכל	בנקים	פרטי	אחר	סך הכל	וממשלות סך הכל
מסחרי	לדיוור	מסחרי	לדיוור	מסחרי	מסחרי	לדיוור	מסחרי	לדיוור	מסחרי	מסחרי	לדיוור	מסחרי	לדיוור	מסחרי
במיליוני ש"ח														

12,416	753	11,663	145	6	11,512	13,466	770	12,696	151	3	12,542	12,451	611	11,840	151	7	11,682
10,842	-	10,842	2,608	7,292	942	10,493	-	10,493	2,328	7,200	965	12,492	-	12,492	3,329	8,397	766
7,661	-	7,661	-	7,288	373	7,586	-	7,586	-	7,194	392	8,544	-	8,544	-	8,374	170
23,258	753	22,505	2,753	7,298	12,454	23,959	770	23,189	2,479	7,203	13,507	24,943	611	24,332	3,480	8,404	12,448

יתרת חוב רשומה:
 שנבדקו על בסיס פרטי
 שנבדקו על בסיס קבוצתי
 מזה: לפי עומק פיגור
סך הכל

120	-	120	7	-	113	121	-	121	4	-	117	101	-	101	7	-	94
52	-	52	-	-	52	91	-	91	1	-	90	134	-	134	2	6	126
172	-	172	7	-	165	212	-	212	5	-	207	235	-	235	9	6	220
34	-	34	5	28	1	44	-	44	3	38	3	50	-	50	6	42	2
207	-	207	2	-	205	215	-	215	4	-	211	83	-	83	2	-	81
413	-	413	14	28	371	471	-	471	12	38	421	368	-	368	17	48	303

חובות בפיגור 90 ימים או יותר
 חובות פגומים אחרים
סך הכל חובות בעייתיים

127	-	127	1	-	126	157	-	157	2	-	155	141	-	141	1	-	140
63	-	63	21	33	9	63	-	63	20	34	9	75	-	75	28	37	10
35	-	35	-	33	2	36	-	36	-	34	2	39	-	39	-	37	2
190	-	190	22	33	135	220	-	220	22	34	164	216	-	216	29	37	150
11	-	11	-	-	11	11	-	11	-	-	11	33	-	33	-	1	32

מזה: בגין חובות פגומים
סך הכל
מזה: בגין חובות פגומים
 1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק "ישראל") וחובות אחרים, למעט אג"ח ודירות ערך שנשאלו.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
167	35	28	230	-	230
12	2	12	26	-	26
(3)	-	(10)	(13)	-	(13)
9	-	3	12	-	12
6	-	(7)	(1)	-	(1)
185	37	33	255	-	255
35	-	4	39	-	39

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
191	33	27	251	-	251
4	-	(1)	3	-	3
(7)	-	(4)	(11)	-	(11)
8	1	3	12	-	12
1	1	(1)	1	-	1
196	34	25	255	-	255
32	-	3	35	-	35

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					

164	33	25	222	-	222
-----	----	----	-----	---	-----

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

(5)	5	17	17	-	17
-----	---	----	----	---	----

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

(9)	(1)	(20)	(30)	-	(30)
-----	-----	------	------	---	------

מחיקות חשבונאיות

35	-	11	46	-	46
----	---	----	----	---	----

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

26	(1)	(9)	16	-	16
----	-----	-----	----	---	----

מחיקות חשבונאיות נטו

185	37	33	255	-	255
-----	----	----	-----	---	-----

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

35	-	4	39	-	39
----	---	---	----	---	----

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					

228	36	20	284	-	284
-----	----	----	-----	---	-----

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר
2014 (מבוקר)

(81)	(1)	15	(67)	-	(67)
------	-----	----	------	---	------

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

(25)	(2)	(20)	(47)	-	(47)
------	-----	------	------	---	------

מחיקות חשבונאיות

74	1	10	85	-	85
----	---	----	----	---	----

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

49	(1)	(10)	38	-	38
----	-----	------	----	---	----

מחיקות חשבונאיות נטו

196	34	25	255	-	255
-----	----	----	-----	---	-----

יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

32	-	3	35	-	35
----	---	---	----	---	----

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 7 - פקדונות הציבור

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג מפקיד בישראל

31 בדצמבר 2015	ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016
(מבוקר)		(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
10,593	10,075	11,728
3,582	4,067	3,869
14,175	14,142	15,597
18,291	16,810	16,849
32,466	30,952	32,446

לפי דרישה
אינם נושאים ריבית
נושאים ריבית
סך הכל לפי דרישה
לזמן קצוב
סך הכל פיקדונות בישראל *

16,071	15,991	16,105
2,849	2,106	2,113
13,546	12,855	14,228

* מזה:
פיקדונות של אנשים פרטיים
פיקדונות של גופים מוסדיים
פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. סוגי פיקדונות לפי גודל

31 בדצמבר 2015	ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016
(מבוקר)		(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
9,082	8,880	9,482
9,762	9,682	9,896
7,485	7,550	7,207
6,137	4,840	5,222
-	-	639
32,466	30,952	32,446

תקרת הפיקדון

עד 1
מעל 1 עד 10
מעל 10 עד 100
מעל 100 עד 500¹
מעל 500
סך הכל

1. היתרה הגבוהה ביותר ביום 30 בספטמבר 2015 - 368 מיליון ש"ח וביום 31 בדצמבר 2015 - 415 מיליון ש"ח.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל III. יודגש, כי הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי.
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות.
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים.
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018.

כמו כן, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

נכון לשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%. ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. האמור בחוזר יחול מיום 1 בינואר 2017, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר.

ההוראות הנ"ל עשויות להעלות את דרישות ההון של הבנק בגין החשיפות כאמור. הבנק נערך ליישום ההוראה ובוחן את ההשפעה מיישומה.

יעד הלימות ההון

לקראת הדיונים בתכנית האסטרטגית של הבנק ובהמשך ליישומה של התכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2016-2018, ובכלל זה היעדים שנקבעו במסגרתה בתחום הרחבת הפעילות הקמעונאית, החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 באוגוסט 2016 לעדכן את המתווה העולה ליחס ההון הראשוני, כך שמועד ההגעה ליחס הון ראשוני (רובד 1) של הבנק לשיעור של 10.25% יהיה מיום 31 בדצמבר 2019. כמו כן הוחלט כי יחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.3% בתוספת מקדם בגין גריסת שטרי הון עתידיים או 13%, כמחמיר מבניהם, ובתרחישי הקיצון - היעד ליחס הון כולל לא יפחת מ- 9% והיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 6.5%

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים¹

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון".

א. בנתוני המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2015	2015	2016
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
	במיליוני ש"ח	
2,429	2,388	2,501
1,259	1,295	1,177
3,688	3,683	3,678

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים⁴
סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

22,760	23,232	23,673
427	295	362
1,706	1,712	1,713
24,893	25,239	25,748

סיכונים אשראי

סיכונים שוק

סיכון תפעולי

סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

9.76%	9.46%	9.71%
14.82%	14.59%	14.28%

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי

הנדרש על ידי המפקח על הבנקים²

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים²

9.12%	9.08%	9.24%
12.62%	12.58%	12.74%

ב. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

באחוזים	יחס ההון לרכיבי סיכון	
9.64%	9.30%	9.64%
0.12%	0.16%	0.07%
9.76%	9.46%	9.71%

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299³

השפעת הוראות המעבר

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299

1. מספרי ההשוואה כוללים יישום למפרע של החזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 1.ג.2.

2. היחסים בהם נדרש הבנק לעמוד החל מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיוור", נדרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רובד 1 יחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור. יעד הון עצמי רובד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום ה-1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי שידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.33% ו-12.83%, בהתאמה.

3. לרבות השפעה של אימוץ הראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, לפי נתונים ליום 1 בינואר 2015.

4. לעניין הנפקת כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדי קרן הכשירים להיכלל ברובד 2 של הבנק, ראה באור 16.א.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
סכומים מדווחים

2. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד^{2,1}:

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	ליום 30 בספטמבר		הון רובד 1 סך החשיפות
	2015	2016	
(לא מבוקר)			
במיליוני ש"ח			
2,429	2,388	2,501	
45,316	43,504	44,720	
5.36%	5.49%	5.59%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. מספרי ההשוואה כוללים יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

2. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.

3. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על כיסוי נזילות על בסיס נתוני מאוחד^{3,1}:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			יחס כיסוי הנזילות
31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2016	
98%	99%	111%	
60%	60%	80%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ²

1. במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

2. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 60% החל מיום 1 באפריל 2015, והוא גדל באופן הדרגתי עד ל- 80% ביום 1 בינואר 2016 ועד לשיעור של 100% ביום 1 בינואר 2017.

3. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

באור 9 – הטבות לעובדים

א. עדכון מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק

ביום 6 באוקטובר 2016 אישרה האסיפה הכללית, בהמשך לאישור הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק. עדכון מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק נעשה, בין היתר, לאור עדכוני רגולציה רלוונטיים לקביעת מדיניות תגמול ובכלל זה, הוראה 301A להוראות הפיקוח על הבנקים והוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן "חוק מגבלת תגמול") והכללים והמגבלות שנקבעו במסגרתו, לאור הניסיון שנצבר ביישום מדיניות התגמול הקודמת ובשים לב, בין היתר לאסטרטגיה העסקית של הבנק לטווח ארוך, ולמטרות של הבנק ולעמידתו בסיבולת הסיכון שאושרה על ידי הדירקטוריון.

השינויים העיקריים בין מדיניות התגמול הקודמת לבין מדיניות התגמול שאושרה לנושאי המשרה בבנק:

1. בהתאם לקבוע בהוראות תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), התש"ס - 2000 הוספה סמכות למנכ"ל לאשר שינויים לא מהותיים (מלבד שינויים בשכר) בתנאי כהונת נושאי המשרה הכפופים לו (ללא אישור של ועדת התגמול).

2. הוחלפו תנאי תכנית המענקים הכלולה במדיניות הקודמת בכללים חדשים הקבועים במדיניות גופא. במסגרת כללים אלו הוגדרו תנאי סף לתשלום מענקים, ובכפוף להתקיימותם, נקבעה רשימת נתונים ופרמטרים שיוצגו בפני ועדת התגמול והדירקטוריון לצורך קבלת החלטה בדבר אישור מענקים בהיקף של עד 3 משכורות וכן נקבעו פרמטרים מדידים, על פיהם יבחנו ועדת התגמול והדירקטוריון אם לאשר מענקים בהיקף העולה על 3 משכורות. הכל בהתאם למדיניות ובכפוף להיקף המירבי של המענקים לו יכולים להיות זכאים נושאי המשרה כפי שנקבע במדיניות ובכפוף לחוק מגבלת התגמול. כך, קבע דירקטוריון הבנק במסגרת מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק כפי שאושרה בשנת 2016 כתנאי סף לזכאות נושאי המשרה למענקים יעד של עמידה של הבנק בשיעור תשואה להון מינימלי לעניין תשלום מענק שיקבע מראש על ידי הדירקטוריון בעת אישור תכנית העבודה ויעד של עמידה בסיבולת הסיכון ליחס הלימות ההון של הבנק כפי שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק בתכנית העבודה לשנה הקלנדרית הרלוונטית. ככל שהבנק יעמוד בתנאי הסף האמורים, נקבע במסגרת מדיניות התגמול, כי ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים לאשר מענק למי מנושאי המשרה כפי שפורט לעיל, וזאת לאחר שישקלו שורה של פרמטרים הכוללים לצד מידת עמידתו של נושא המשרה הבכיר והיחידה שבניהולו ביעדים מרכזיים שבתחום אחריותו כפי שיוגדרו בתכנית העבודה הנגזרת מהתכנית האסטרטגית של הבנק, בין היתר, גם בפרמטרים של ציות להוראות הדיון, הרגולציה ונהלי הבנק, העדר חריגות ממגבלות וכללים שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת מסמכי מדיניות שאישר דירקטוריון הבנק וכן דוחות ביקורת שניתנו בתחום אחריותו של נושא המשרה וטפול נושא המשרה בלקויי ביקורת חמורים וקריטיים. בנוסף ישקלו וייתייחסו ועדת התגמול והדירקטוריון להערכה אישית של נושאי המשרה ולהשוואה של תוצאות הבנק לעומת המערכת הבנקאית.

בהתאם לקבוע בהוראה 301A להוראות הפיקוח על הבנקים, עודכן מנגנון הדחיה של תשלום תגמולים בגין סיום העסקה שאינם רכיב קבוע ככל שנושאי משרה זכאים להם. כן, עודכנו הכללים בעניין פריסה ודחיית מענקים, ובכלל זה נקבע כי לא יפרסו וידחו מענקים במקרה בו היקף התגמול המשתנה של נושא המשרה אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע של נושא המשרה¹. יחד עם זאת, במקרה שבו יעלה סך המענק השנתי המשתנה לנושא משרה בכירה בגין שנה קלנדרית על 40% מהתגמול הקבוע של נושא המשרה באותה שנה, אזי מחצית (50%) מסך המענק לו הוא זכאי בגין אותה שנה תדחה ותשולם לנושא המשרה בפועל בחלקים שווים בכל אחת משלוש השנים העוקבות לשנה הקלנדרית בה אושר המענק (להלן: "מנגנון דחיית המענק"). התשלומים הנדחים צמודים למדד המחירים

¹ כפוף לכך שתגמול נושא המשרה עומד בדרישות חוק מגבלת התגמול בעניין תקרת התגמול.

באור 9 – הטבות לעובדים (המשך)

- לצרכן ממועד אישור המענק. חלק המענק השנתי הנדחה הרלוונטי בכל שנת דחיה ישולם (יבשיל) בכפוף לכך שהתשואה השנתית להון של הבנק תעמוד על 2% לפחות. לא עמד הבנק בתנאי ההבשלה הנ"ל ידחה חלק המענק השנתי הנדחה הרלוונטי למועד הבא שבו יעמוד הבנק בתנאים הנ"ל.
3. בוטלה זכאות יו"ר הדירקטוריון למענקים ותגמול משתנה להם היה זכאי בהתאם למדיניות הקודמת.
 4. הוספה התניה בהתאם לקבוע בהוראה 301A להוראות הפיקוח על הבנקים, לפיה כל תגמול משתנה שיוענק וישולם לנושא משרה יהיה בר השבה, בהתקיימות הקריטריונים להשבה, המפורטים במדיניות התגמול.
 5. הוספה התניה לפיה מדיניות התגמול כפופה לכללים ולמגבלות הקבועים בחוק מגבלת התגמול.
 6. עודכן היחס בין שכר הבכירים לנמוך מבין השכר הממוצע והחיצוני של עובדי הבנק (כולל עובדי קבלן).
 7. הוספה במדיניות הוראה לפיה הבנק יהיה רשאי לפטור את נושאי המשרה בו מראש ו/או בדיעבד מאחריות כלפיו.

ב. תיקון תנאי כהונתו והעסקתו של מר זאב אבליס, יו"ר דירקטוריון הבנק

ביום 6 באוקטובר 2016 אישרה האסיפה הכללית, בהמשך לאישור הדירקטוריון וועדת התגמול, תיקונים להסכם ההעסקה של יו"ר הבנק, מר זאב אבליס על מנת להתאים את הסכם העסקתו של מר אבליס לכללים ולמגבלות שנקבעו במסגרת חוק מגבלת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו – 2016 ("חוק מגבלת התגמול"), ובהוראה A301 להוראות ניהול בנקאי תקין בעניין "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי". עדכון הסכם העסקתו של מר אבליס נעשה נוכח מועד תחילת חוק מגבלת התגמול על התקשרות עם נושא משרה שאושרה לפני מועד פרסום החוק.

להלן עיקרי התיקון להסכם ההעסקה של יו"ר הבנק שנכנסו לתוקף מיום 1 לאוקטובר 2016 (להלן: "יום תיקון ההסכם"):

- משכורת חודשית והיקף משרה
היקף המשרה של מר אבליס יועלה מ- 75% ל- 100% ומשכורתו החודשית ברוטו תופחת מסך של 172,769 ש"ח לסך של 170,000 ש"ח ותהיה צמודה למדד המחירים לצרכן על בסיס המדד שיהיה ידוע ביום עדכון ההסכם וכלפי המדד שיהיה ידוע במועד התשלום של כל משכורת עתידית (להלן: "השכר החודשי"). בנוסף, יבוטל גילום שווי הרכב שמועמד למר אבליס.
- פיצויים בגין סיום העסקה
1. עם סיום העסקתו של מר אבליס בבנק (למעט בנסיבות בהן תשלל זכאותו לפיצויי פיטורין) יהיה מר אבליס זכאי לפיצויים בגין סיום העסקה בסכום מצטבר של ס"ק (1) ו- (2) להלן: (1) פיצויים בשיעור של 100% ממשכורתו האחרונה כפול מספר שנות עבודתו בבנק בגין התקופה שתחילתה מיום תיקון ההסכם ועד מועד סיום יחסי עובד ומעביד מכל סיבה שהיא (לרבות חלק מתוך שנה באופן יחסי); בתוספת (2) פיצויים בשיעור של 200% מסכום משכורתו האחרונה של היו"ר לפני יום תיקון ההסכם, כפול מספר שנות עבודתו בבנק במהלך התקופה שהחל ממועד תחילת העסקתו של היו"ר בבנק ועד ליום תיקון ההסכם.
מובהר כי בעת סיום העסקתו של מר אבליס בבנק הוא יהיה זכאי לכל הכספים והזכויות שנצברו ויצברו בקופת הפיצויים האישית על שמו, והבנק יוסיף וישלם למר אבליס פיצויים בגין סיום העסקה בגובה ההפרש שבין זכאותו של מר אבליס לפיצויים לפי האמור בסעיפים (1) ו- (2) כאמור לעיל לבין הכספים והזכויות בקופה האישית לפיצויים.
- 2. למען הסר ספק, מובהר, כי אין בתיקון כדי לפגוע בזכאותו של מר אבליס למלוא הפיצויים בגין התקופה שעד תיקון ההסכם (בשיעור 200%) על בסיס המשכורת לה היה זכאי לפני יום תיקון ההסכם.

באור 9 – הטבות לעובדים (המשך)

• הפרשות, ימי חופשה וימי הבראה

1. שיעור הפרשות הבנק והניכויים ממשכורתו של מר אבלס לתגמולים יותאמו לשיעורים המתחייבים על פי דין כפי שיהיו מעת לעת.
2. מר אבלס ינצל את מלוא ימי החופשה השנתית המגיעים לו בגין שנה קלנדרית, ולא יהיה זכאי לצבור או לפדות ימי חופשה שלא ינוצלו תוך כל תקופת העסקה של שנה קלנדרית, וכל זאת בהתאם להוראות חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951.
3. מספר ימי ההבראה להם זכאי מר אבלס יותאם ל – 100% משרה (לפי התעריף המקובל לנושאי המשרה בבנק בגין משרה מלאה).

• מענקים

1. זכאות מר אבלס לקבלת מענק שנתי תבוטל החל מיום תיקון ההסכם. אין באמור כדי לפגוע בזכאותו של מר אבלס לקבל את יתרת התשלומים הנדחים שנצברו לפקודתו בגין מענקים שאושרו לו עד ליום תיקון ההסכם, בכפוף לכללים לתשלומם כפי שיהיו בהתאם לתנאי מדיניות התגמול לנושאי משרה שתחול על נושאי משרה בבנק כפי שתהיה מעת לעת.
2. תנאי העסקתו של מר אבלס הינם בכפוף לכללים ולמגבלות הקבועים בחוק מגבלת התגמול.
3. בכפוף לאמור לעיל, לא יחולו שינויים נוספים בתנאי העסקתו של היו"ר.

ג. פדיון יובלות לאוכלוסיית המנהלים ומו"חים

לאחר תאריך המאזן ביום 1 באוקטובר 2016 ביצע הבנק פדיון הזכות הרשומה בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2015 של מענקי יובלות וחופשות יובל, שנצברו לטובת אוכלוסיית המנהלים והמו"חים שזכאים למענקי יובל ואשר מועד תשלום מענק היובל הינו החל מיום 1 בינואר 2017. פדיון זה עבור אוכלוסיית המנהלים והמו"חים בבנק בהתאם להסכם קיבוצי מיוחד בבנק לאומי מתאריך 17 בפברואר 2016. הקיטון בהתחייבויות נזקף לרווח והפסד בדוחות כספיים אלה בסכום לא מהותי.

באור 9 – הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

ד. 1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת ולהפקדה מוגדרת והטבות אחרות לאחר פרישה:

תוכנית פנסיה להטבה מוגדרת					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)			(לא מבוקר)		
במיליוני ש"ח					
6	4	4	1	1	עלות שירות
21	14	15	4	5	עלות ריבית
(12)	(9)	(9)	(3)	(4)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו הפסד אקטוארי נטו
3	3	2	1	1	
18	12	12	3	3	סך עלות ההטבה נטו
-	-	-	-	-	סך הוצאות בגין תוכנית להפקדה מוגדרת
18	12	12	3	3	סך הוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות

תוכנית פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)			(לא מבוקר)		
במיליוני ש"ח					
4	3	3	1	1	עלות שירות
5	3	3	1	1	עלות ריבית
(3)	(3)	(2)	(1)	-	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו הפסד אקטוארי נטו
1	1	1	1	-	
7	4	5	2	2	סך עלות ההטבה נטו
28	18	20	7	7	סך הוצאות בגין תוכנית להפקדה מוגדרת
35	22	25	9	9	סך הוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות

2. הפקדות לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת:

הפקדות בפועל					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)			(לא מבוקר)		תחזית 2016 *
במיליוני ש"ח					
3	3	3	1	1	הפקדות

* אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2016.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. דמי שכירות של מבנים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:

מאוחד והבנק:

30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2015
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
במיליוני ש"ח		
24	24	24
22	24	23
21	21	21
20	20	19
19	20	18
72	84	74
178	193	179

בשנה ראשונה
בשנה שניה
בשנה שלישית
בשנה רביעית
בשנה חמישית
מעל חמש שנים
סך הכל

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

1. ליום 30 בספטמבר 2016 לא קיימת ההתחייבות לרכישת מבנים וציוד (ליום 31 בדצמבר 2015 - 7 מיליון ש"ח).

2. חברה מאוחדת התחייבה להשקיע בתאגידים ריאליים נוספים ובקרן גידור סכום של 10 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 12 מיליון ש"ח) וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בהסכמים עם אותם תאגידים.

3. כבטחון לקיום כל התחייבויות הבנק בהתאם להסכם המתייחס להלוואות זכאות מכספי המדינה שנחתם בין הבנק לבין ממשלת ישראל בשנת 2004, ותוספת להסכם שנחתם בשנת 2008, המציא הבנק לאוצר התחייבות אוטונומית בלתי מותנית צמודה למדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2016 בסך של כ- 12 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 12 מיליון ש"ח).

4. בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי, וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים ועובדים בהם), התשנ"ו - 1995, החברה המאוחדת הפקידה פקדון בסך של 8 מיליון ש"ח בבנק (ליום 31 בדצמבר 2015 - 7 מיליון ש"ח) לטובת בעלי יחידות בקרנות נאמנות, שחברה מאוחדת של הבנק משמשת להן כנאמן.

5. תובענות שונות נגד הבנק והחברות המאוחדות

א. נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות ועומדות תביעות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תביעות "יצוגיות", קיימות הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מהתביעות כנגד הבנק. לא נעשו הפרשות לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק ויועציו המשפטיים סיכוייהן קלושים. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות תלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה הינו כ- 16 מיליון ש"ח.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום סך כולל של 10 מיליון דולר ארה"ב, בקשר עם פעילות שוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על ידי הנאמן בפשיטת הרגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לבימ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זהירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיסוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. על פי החלטת ביהמ"ש על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבונו של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. בסוף חודש אוקטובר 2011 הוגשה כנגד הבנק בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה כספית בסך 12 מיליון ש"ח על ידי שני תובעים, שאינם לקוחות הבנק, הטוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעת אחד מהם נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין, והתביעה הנוותרת שעמדה על סך 4.7 מיליון ש"ח נדחתה גם היא בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין. בחודש דצמבר 2011 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בת"א תביעה נוספת בסך 6 מיליון ש"ח בקשר עם חשבון שנפתח על שם התובע מכוח ייפוי כוח שניתן למיופה הכוח הנ"ל, ובמסגרתה הוא טוען כי נפגע כתוצאה מפעילותו. תביעה זו נדחתה על הסף ואולם הוגש ערעור על הדחייה. התביעה טופלה על פי כללי החשבונאות המקובלים בהתבסס על הערכת הנהלת הבנק, שהסתמכה על יועציה המשפטיים. בחודש יוני 2014 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה נוספת בסך 2.6 מיליון ש"ח על ידי שלושה תובעים שניהלו חשבונות בבנק ובמסגרתה הם טוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעה זו נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין.

ג. תביעה נגד כרמל - אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "החברה")

ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה נגד כרמל-אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (לשעבר בנק כרמל) (חברה בבעלות מלאה של הבנק) ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ- 500 מיליון ש"ח, בקשר עם גבייה שלא כדין, לפי הטענה, של עמלות בגין ביטוח חיי לוויים ונכסים המשועבדים לבנק. כמו כן, נתבקשו סעדים צהרתיים שונים והוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. מטעם הנתבעים הוגשה בקשה לסילוק הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית על הסף, אך הבקשה טרם נדונה לגופה. ההליכים בתביעה מושהים על פי החלטת בית המשפט בין היתר לאור בקשה דומה אחרת שהסתיימה בינתיים בהסדר פשרה. לפי חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה, עילות מסוימות של התובעים, שהם לוויים של החברה התיישנו, גודל הקבוצה שהתובעים מבקשים לייצג בתביעה הייצוגית איננו ניתן להערכה ולאומדן, והסעד המבוקש בתביעה הייצוגית ובכללו אופן חישוב הנזק איננו ברור ואיננו ניתן להגדרה, לרבות השאלה איזה חלק מן הסכום מיוחס לחברה. היועצים המשפטיים סבורים, כי בנסיבות אלה, חוסר הוודאות הכרוך בהליך, הן עובדתית והן משפטית, הוא רחב במידה כזו שלא ניתן לתת הערכת סיכון בגין התביעה. הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת החברה והבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. בחודש מרס 2014 התקבלה בבנק בקשה שהוגשה על ידי לקוחות הבנק ומבקשים נוספים לבית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים, ועניינה הוא גביית עמלות מסוימות, לכאורה שלא כדין, על ידי המשיבים, בקשר לפעילות המרה ומשלוח של מטבע חוץ, העדר גילוי נאות והטעיה לכאורה של הלקוחות בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה, וקיומו לכאורה של הסדר כובל ביחס לתמחור, לשירות ולגילוי הנאות המסופקים בהקשרי המט"ח (להלן: "הבקשה"). המבקשים מצינים בבקשה, כי אין מבקש בעל עילה אישית נגד הבנק בנוגע להפרת חוקי הבנקאות. הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל האנשים או הישויות המשפטיות אשר השתמשו בשירותי הבנקים לשם ביצוע פעולת המרה, שליחה או קבלה של מטבע חוץ, וכן כלל הציבור בישראל אשר נפגע באופן ישיר או עקיף מההפרות לכאורה בהתאם להגדרת בית המשפט. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, מתן צו עשה לגילוי כל העלויות הכרוכות במתן שירותי המרה של מט"ח, לרבות הפרשי שער, מתן צו עשה שיחייב את הבנקים להקים ולהטמיע מערכת סליקה בין-בנקאית בתחום המט"ח, מתן צו מניעה ביחס לגביית כל עמלת תעריפון ו/או הפרשי שער עד להכרעה סופית בתובענה, וכן תביעה לפיצוי כספי, המועמדת נגד כל הבנקים המשיבים בבקשה זו יחד על כ- 2.07 מיליארד ש"ח. הדיון בתביעה זו אוחד עם תובענה נוספת נגד בנקים אחרים הזוהה לה במהותה. בחודש אפריל 2015 הגישו המבקשים בהוראת בית המשפט בקשה לאישור מקוצצת, במסגרתה הפיצוי הכספי הכולל נגד הנתבעים מועמד על כ- 8.55 מיליארד ש"ח (לפני היוון) בתוספת נזק עקיף ופגיעה באוטונומיה. כמו כן, חלקו הנטען של הבנק עומד מתוך הסך הנ"ל על כ- 277 מיליון ש"ח. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציו המשפטיים, בשלב זה בו התובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, לאחר הגשת תגובת הבנק לבקשת האישור המקוצצת ובטרם הוכרעה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, מוערכים סיכויי התביעה להתקבל כקלושים.

ה. ביום 1 בינואר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א, המחלקה לעניינים כלכליים, נגד החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן "החברה") שהינה חברה בת בבעלותו המלאה של הבנק, בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה כנגד 9 מנהלי קרנות להשקעות משותפות בנאמנות ו-6 נאמנים לאותן קרנות, ביניהן החברה. הקבוצה המיוצגת בתביעה הינה כל מי שהחזיק ביחידות השתתפות של קרן נאמנות כלשהי, אשר הייתה בניהול אחד או יותר ממנהלי הקרנות הנתבעים, בתקופה שהסתיימה ביום 27 בדצמבר 2011 או חלק ממנה, אשר חויבה בעמלות ברוקראז' ו/או חויבה במישרין או בעקיפין בתשלום בגין שירותי תפעול. בכתב התביעה נטען, בין היתר, כי מנהלי הקרנות הנתבעים ביצעו קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 14 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994 (היינו עד ליום 27 בדצמבר 2011) עסקאות עבור הקרנות שבניהולם, מבלי לנקוט במאמצים להוזלת עמלות הברוקראז' המשולמות על ידי בעלי היחידות בקרנות, כך שבעלי היחידות בקרנות שילמו עמלות ברוקראז' בסך העולה בעשרות אחוזים על הסך שהיו אמורים לשלם. הטענות כלפי הנאמנים הנתבעים במסגרת התביעה, הינן כי הפרו חובתם לפעול לטובת המשקיעים בקרנות ולפקח בהתאם להוראות הדין החלות עליהם, על הנעשה בקרנות הנאמנות בהן הציבור השקיע את כספיו. סכום התביעה לכל חברי הקבוצה הינו 220 מיליון ש"ח, מתוכו מיוחס לחברה סך של 26 מיליון ש"ח, כאשר הסכום שנתבע ממנהלי הקרנות הרלבנטיות חופף לסכום שנתבע מהנאמנים. סכום התביעה האישית של התובעים הינו 845 ש"ח. חלוקת הנזק בין הנאמנים בוצעה לטענת התובעים בהתאם להערכת פלח השוק שלהם ביחס לנכסי מנהלי הקרנות הנתבעים, בנטרול נכסי קרנות כספיות וקרנות שקליות ותחת ההנחה כי 10% נוספים מנכסי הקרנות היו פטורים מתשלום עמלות ברוקראז'. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציו המשפטיים, בשלב זה בו התובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, לאחר הגשת תגובת החברה אך בטרם הוכרעה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, מוערכים סיכויי התביעה להתקבל כקלושים.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ו. בחודש מרס 2014 התקבלה בבנק בקשה שהוגשה למחלקה הכלכלית של בית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, על ידי מחזיקי מניות של הבנק ועניינה הוא אי תשלום דיבידנד על ידי הבנק במהלך שנת 2011 בגין רווחיו לשנת 2010, המהווה לכאורה, על פי הבקשה, הפרת התחייבות, תרמית והטעיית משקיעים, רשלנות והפרת חובה חקוקה (להלן: "הבקשה"). הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל מחזיק מ"ר 1 ש"ח ע.ג. של הבנק, ביום 31 בדצמבר 2011, בכפוף להחלטת בית המשפט. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, להורות לבנק לגלות מהו מספר הלקוחות שהחזיקו את מניותיו ביום 31 בדצמבר 2011, לחשוף את הדיונים שהתנהלו בבנק בשנת 2011 ערב החלטתו שלא לחלק דיבידנד באותה שנה בניגוד, לכאורה, למדיניות החלוקה, ולמנות חוקר בלתי תלוי אשר יקבל גישה מלאה למידע. כן מתבקש פיצוי כספי של חברי הקבוצה המיוצגת במלוא סכום הדיבידנד, שהיה הבנק צריך לחלק לכאורה בשנת 2011, כאשר אלה צמודים למדד יוקר המחיה ונושאים ריבית מקסימלית כדין, החל מיום 31 בדצמבר 2011 ועד לתשלום בפועל. סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה עמד על סך של כ- 62 מיליון ש"ח. ביום 9 בפברואר 2016 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת אישור התובענה כייצוגית. בחודש מרס 2016 הוגש ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין שדחה את הבקשה. הערעור טרם נדון.

ז. ביום 28 בפברואר 2013 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים על ידי חברת חפציבה חופים בע"מ (בפירוק) (להלן: "חופים"), באמצעות המנהל המיוחד מטעם הכונס הרשמי בתפקידו כמפרק של קבוצת חפציבה (בפירוק), כתב תביעה בסכום כולל של כ- 45 מיליון ש"ח, כנגד בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנק ו- 4 נתבעים נוספים. לפי הטענה שבכתב התביעה, החל בחודש מרס 2006 ועד לקריסת קבוצת חפציבה בתחילת אוגוסט 2007, הוצאו מחשבון חופים בבנקים השונים שלא כדין כספים בסכום של מעל 45 מיליון ש"ח, שהועברו שלא כדין לגופים אחרים, ובתוכם - חברות קבלניות מקבוצת חפציבה וחברות פרטיות נוספות שהיו בשליטת בועז יונה ו/או נתבע אחר. הפעולות כאמור לעיל בוצעו לפי הטענה, בין היתר, באמצעות חשבונות הבנק של חופים שהתנהלו אצל כל אחד מן הבנקים הנתבעים, אשר כל אחד מהם שימש גם כבנק של החברות הקבלניות הנזכרות. נטען כי הבנקים אפשרו הוצאת כספים על פי הוראות בלתי תקינות, אף שהפעולות והנסיבות הקשורות בהן היו צריכות לעורר חשד, וכי הבנקים ידעו, או למצער היה עליהם לדעת, כי מתן ההוראות טעון קבלת אישורים נוספים באורגנים של חופים עצמה. עוד נטען כי הבנקים ידעו, או היה עליהם לדעת, שרובם המכריע של הכספים מוצאים מחופים שלא לטובת חופים, וכי הבנקים עצמם היו נגועים בניגוד עניינים, באשר חלק מן ההעברות הכספיות הבלתי תקינות לכאורה, בוצעו לחשבונות החברות הקבלניות בהן היו יתרות חובה או חריגות מיתרות החובה המאושרות. חבות כל הבנקים לנזקים לפי הטענה על פי, לשון התביעה, היא "יחד ולחוד, כל בנק עד לתקרה השווה לסכום שנמשך מחשבון חופים באותו בנק", וביחס לבנק אגוד הועמדה התקרה על הסך של כ- 37 מיליון ש"ח, בצרוף הפרשי הצמדה וריבית. עוד מצוין בתביעה כי הופקדו כספים בחשבונות חופים אותם יש להפחית מהנזק הנתבע. בחודש דצמבר 2015 הוגשה הודעת המנהל המיוחד על תשלום הפרשי אגרה בגין שערך סכומי התביעה עד למועד הגשת התביעה. מכאן ובהתאם להודעתו, סכום התביעה הכולל והמשוערך עומד על סך של כ- 62 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעים. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, על יסוד המידע והנתונים הידועים להם בשלב זה, ועל אף שהתביעה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, מוערכים סיכויי עיקר סכום התביעה להתקבל כקלושים.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ח. ביום 31 בינואר 2016, הומצאה לבנק בקשה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים (להלן: "המשיבים"), שעיקרה הטענה, כי המשיבים אינם מחזיקים סניפים בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו, וזאת בניגוד לאמור בחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ציבוריים, התשס"א - 2000, לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981 ולחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הקבוצה אותה מבוקש לייצג הינה כלל אזרחי מדינת ישראל, מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים, לכאורה, מהפליה בנגישות לשירותים בנקאיים, עקב אי נוכחות סניפי בנק במקום יישובם. במסגרת תביעתם לסעדים שונים, מחלקים המבקשים את תביעתם בין נזק ממוני, המוערך בכ- 39.5 מיליון ש"ח, ונזק בלתי ממוני, המוערך בכ- 658 מיליון ש"ח, המסתכמים לכדי כ- 697.5 מיליון ש"ח, ומציינים כי חלקו של כל בנק משיב בנזק הנטען, הינו גם על פי נתח השוק שלו. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על יועציה המשפטיים, בשלב זה בו הבקשה האמורה מצויה בשלביה המוקדמים לאחר הגשת תגובת הבנק אך בטרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, מוערכים סיכויי התביעה להתקבל כקלושים.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

במיליוני ש"ח

א. נגזרים מגדרים¹

483	-	-	-	483	-
483	-	-	-	483	-

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

483	-	-	-	483	-
-----	---	---	---	-----	---

ב. נגזרים ALM^{2,1}

12,410	56	-	10,950	-	1,404
156	-	-	156	-	-
1,272	-	-	1,272	-	-
3,846	-	-	3,846	-	-
3,035	-	-	3,035	-	-
10,104	-	-	-	10,104	-
30,823	56	-	19,259	10,104	1,404

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

5,072	-	-	-	5,072	-
-------	---	---	---	-------	---

ג. נגזרים אחרים¹

415	-	415	-	-	-
1,965	-	-	1,965	-	-
3,718	-	3,221	497	-	-
3,648	1	3,150	497	-	-
589	-	-	361	228	-
12,838	-	12,260	350	228	-
1,056	-	-	-	1,056	-
24,229	1	19,046	3,670	1,512	-

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

556	-	-	-	556	-
-----	---	---	---	-----	---

1. למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
שקל - מדד	אחר				
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	75	75
-	-	2,113	-	-	2,113

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ
ספוט

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגזרים ¹					
1	-	-	-	1	-
51	-	-	-	51	-
ב. נגזרים ALM ^{2,1}					
180	-	-	84	91	5
294	-	-	154	134	6
ג. נגזרים אחרים ¹					
82	-	44	34	4	-
84	-	47	33	4	-
ד. סך הכל					
263	-	44	118	96	5
-	-	-	-	-	-
263	-	44	118	96	5
35	-	-	35	-	-
429	-	47	187	189	6
-	-	-	-	-	-
429	-	47	187	189	6
23	-	3	15	5	-

1. למעט נגזרי אשראי.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

במיליוני ש"ח

א. נגזרים מגזרים¹

Swaps

סך הכל

286	-	-	-	286	-
286	-	-	-	286	-

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

286	-	-	-	286	-
-----	---	---	---	-----	---

ב. נגזרים ALM^{2,1}

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

7,766	1	-	7,312	-	453
21	-	-	21	-	-
130	-	-	130	-	-
3,203	-	33	3,170	-	-
2,786	-	33	2,753	-	-
7,323	-	-	-	7,323	-
21,229	1	66	13,386	7,323	453

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

2,604	-	-	-	2,604	-
-------	---	---	---	-------	---

ג. נגזרים אחרים¹

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

320	-	320	-	-	-
44	-	-	44	-	-
5,136	-	4,950	186	-	-
5,116	-	4,930	186	-	-
900	-	-	650	250	-
1,023	-	166	607	250	-
88	-	-	-	88	-
12,627	-	10,366	1,673	588	-

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

45	-	-	-	45	-
----	---	---	---	----	---

1. למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
				במיליוני ש"ח	
78	78	-	-	-	-
3,163	-	-	3,163	-	-

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים ¹					
1	-	-	-	1	-
10	-	-	-	10	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ב. נגזרים ALM ^{2,1}					
170	-	5	87	76	2
201	-	5	83	108	5
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ג. נגזרים אחרים ¹					
107	-	98	7	2	-
110	-	101	7	2	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ד. סך הכל					
278	-	103	94	79	2
-	-	-	-	-	-
278	-	103	94	79	2
שווי הוגן ברוטו חיובי					
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
31	-	-	30	1	-
321	-	106	90	120	5
-	-	-	-	-	-
321	-	106	90	120	5
שווי הוגן ברוטו שלילי ³					
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
36	-	8	27	1	-

1. למעט נגזרי אשראי.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3. מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

במיליוני ש"ח

א. נגזרים מגדרים¹

Swaps

סה"כ

303	-	-	-	303	-
303	-	-	-	303	-

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

303	-	-	-	303	-
-----	---	---	---	-----	---

ב. נגזרים ALM^{2,1}

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

8,924	1	-	8,322	-	601
2	-	-	2	-	-
268	-	-	268	-	-
2,771	-	33	2,738	-	-
2,143	-	33	2,110	-	-
7,023	-	-	-	7,023	-
21,131	1	66	13,440	7,023	601

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

2,430	-	-	-	2,430	-
-------	---	---	---	-------	---

ג. נגזרים אחרים¹

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

581	-	581	-	-	-
2,508	-	-	2,508	-	-
6,329	-	5,801	528	-	-
6,278	-	5,750	528	-	-
783	-	-	534	249	-
909	-	165	495	249	-
-	-	-	-	-	-
17,388	-	12,297	4,593	498	-

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---

1. למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
				במיליוני	
78	78	-	-	-	-
1,613	-	-	1,613	-	-

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ
ספוט
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי
מוטב
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. <u>נגזרים מגזרים</u> ¹					
3	-	-	-	3	-
8	-	-	-	8	-
ב. <u>נגזרים ALM</u> ^{2,1}					
142	-	5	76	57	4
177	-	5	68	96	8
ג. <u>נגזרים אחרים</u> ¹					
110	-	79	30	1	-
113	-	82	30	1	-
ד. <u>סך הכל</u>					
255	-	84	106	61	4
-	-	-	-	-	-
255	-	84	106	61	4
ה. <u>מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים</u>					
20	-	-	20	-	-
298	-	87	98	105	8
-	-	-	-	-	-
298	-	87	98	105	8
ו. <u>מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים</u>					
29	-	8	20	1	-

1. למעט נגזרי אשראי.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3. מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

בורסות	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					

28	161	3	-	71	263
----	-----	---	---	----	-----

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

-	(153)	-	-	(6)	(159)
---	-------	---	---	-----	-------

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים

28	8	3	-	65	104
----	---	---	---	----	-----

סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

1	216	28	-	89	334
---	-----	----	---	----	-----

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים¹

-	(132)	-	-	(12)	(144)
---	-------	---	---	------	-------

הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני

1	84	28	-	77	190
---	----	----	---	----	-----

סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

29	92	31	-	142	294
----	----	----	---	-----	-----

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

26	347	3	-	53	429
----	-----	---	---	----	-----

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

-	(153)	-	-	(6)	(159)
---	-------	---	---	-----	-------

מכשירים פיננסיים

26	194	3	-	47	270
----	-----	---	---	----	-----

סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

בורסות	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					

45	137	2	-	94	278
----	-----	---	---	----	-----

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

-	(90)	-	-	(5)	(95)
---	------	---	---	-----	------

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים

45	47	2	-	89	183
----	----	---	---	----	-----

סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

-	125	23	-	95	243
---	-----	----	---	----	-----

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים¹

-	(48)	-	-	(7)	(55)
---	------	---	---	-----	------

הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני

-	77	23	-	88	188
---	----	----	---	----	-----

סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

45	124	25	-	177	371
----	-----	----	---	-----	-----

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

41	174	12	-	94	321
----	-----	----	---	----	-----

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

-	(90)	-	-	(5)	(95)
---	------	---	---	-----	------

מכשירים פיננסיים

41	84	12	-	89	226
----	----	----	---	----	-----

סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלוואה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.

2. מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 429 מיליון ש"ח (ליום 30.09.15 - 316 מיליון ש"ח).

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						
בורסות	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
34	146	1	-	74	255	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	(116)	-	-	(4)	(120)	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
34	30	1	-	70	135	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
-	155	15	-	93	263	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	(71)	-	-	(5)	(76)	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹
-	84	15	-	88	187	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
34	114	16	-	158	322	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
39	177	11	-	71	298	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	(116)	-	-	(4)	(120)	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ²
39	61	11	-	67	178	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים
39	61	11	-	67	178	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.
2. מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 293 מיליון ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
			שנה	במיליוני ש"ח
1,404	-	903	151	350
12,099	2,932	2,555	5,411	1,201
25,042	140	1,222	8,570	15,110
19,046	12,160	128	56	6,702
132	-	-	1	131
57,723	15,232	4,808	14,189	23,494

חוזי ריבית
שקל - מדד
אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
			שנה	במיליוני ש"ח
453	-	152	301	-
8,197	1,800	5,704	606	87
18,222	7	18	3,821	14,376
10,432	9	161	184	10,078
79	-	78	-	1
37,383	1,816	6,113	4,912	24,542

חוזי ריבית
שקל - מדד
אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
			שנה	במיליוני ש"ח
601	-	51	350	200
7,824	1,814	4,553	1,172	285
19,646	7	104	4,520	15,015
12,363	1	208	21	12,133
79	-	-	78	1
40,513	1,822	4,916	6,141	27,634

חוזי ריבית
שקל - מדד
אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

- משקי בית – אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל- 250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוסטרו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר – לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייכן למגזרים האחרים.

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית - במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכללות בסעיף הכנסות ריבית מאשראי והוצאות ריבית על פקדונות המיוחסים ישירות ללקוח. בגין אשראי מיוחסת ללקוחות הוצאה בגובה עלות המקורות (מחיר המעבר), כנגד זיכוי בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. כל אחד מהמגזרים מחויב גם בפרמיה העודפת הגלומה בעלות גיוס מכשירי ההון הכשירים להלימות ההון, זאת על פי ההון המיוחס לפעילות המגזר. בגין פקדונות מיוחסת ללקוחות הכנסה בגובה עלות המקורות, כנגד חיוב בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. המרווח הפיננסי על ההלוואות/פקדונות של הלקוחות מחושב מעל מחיר מעבר הנקבע לכל סוג הלוואה ופקדון בהתייחס למשך חיים ממוצע, לאפיק ההצמדה הרלוונטי ותוך התחשבות ביעדים האסטרטגיים של הבנק. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה הכנסות מריבית על אגרות חוב וכן הוצאות הנובעות מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים אשר באות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

הכנסות שאין מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה: הכנסות (הוצאות) בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (כנדרש על פי כללי חשבונאות), הכנסות מפעולות הבנק בנגזרים עבור עצמו, הכנסות ממנימוש והתאמה של אגרות חוב, והכנסות ממנימוש והתאמה של מניות.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - נזקפות למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה ההפרשה.

הוצאות תפעוליות ואחרות - הוצאות ישירות שניתן לזהותן למגזר ספציפי, מיוחסות לאותו מגזר. יתר ההוצאות מיוחסות למגזרים השונים על סמך מתודולוגיית הקצאה המבוססת על מפתחות העמסה שונים, המביאים לידי ביטוי את החלק היחסי של ההוצאה למגזר.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

יתרות - יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שיוכו ספציפית ללקוחות. הרכוש הקבוע מיוחס למגזר אחר.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)								
פעילות ישראל								
משיק ⁴ בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל
במיליוני ש"ח								
102	-	29	24	43	2	37	-	237
13	4	3	1	8	2	25	-	56
הכנסות ריבית מחיצוניים								
הוצאות ריבית מחיצוניים								
הכנסות ריבית, נטו:								
89	(4)	26	23	35	-	12	-	181
(25)	8	2	(4)	(5)	7	17	-	-
64	4	28	19	30	7	29	-	181
סך הכנסות ריבית, נטו								
הכנסות שאין מריבית:								
25	3	21	9	11	6	23	-	98
-	-	-	-	1	-	(1)	-	-
25	3	21	9	12	6	22	-	98
89	7	49	28	42	13	51	-	279
14	-	(16)	(3)	32	(1)	-	-	26
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
105	2	25	20	43	6	23	-	224
1	1	-	-	-	-	(2)	-	-
106	3	25	20	43	6	21	-	224
סך הוצאות תפעוליות ואחרות								
(31)	4	40	11	(33)	8	30	-	29
(11)	1	15	3	(11)	3	10	-	10
(20)	3	25	8	(22)	5	20	-	19
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק								
11,290	18	3,771	2,640	6,429	1,203	14,474	846	40,671
11,288	18	3,751	2,590	5,656	502	-	-	23,805
12,093	25	3,565	2,611	5,800	238	-	-	24,332
17	-	63	28	127	-	-	-	235
48	-	1	-	1	-	-	-	50
יתרת חובות פגומים								
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום								
13,421	3,613	4,414	2,411	6,892	5,035	504	2,043	38,333
12,560	3,605	3,934	1,888	5,899	4,916	-	-	32,802
12,561	3,544	4,070	1,876	5,629	4,766	-	-	32,446
7,443	75	3,890	3,878	7,202	564	1,923	966	25,941
7,499	75	3,841	3,851	6,987	546	1,991	958	25,748
6,371	3,752	2,423	1,328	10,747	32,442	-	-	57,063
יתרה ממוצעת של נכסים ¹								
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹								
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח								
יתרת חובות פגומים								
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום								
13,421	3,613	4,414	2,411	6,892	5,035	504	2,043	38,333
12,560	3,605	3,934	1,888	5,899	4,916	-	-	32,802
12,561	3,544	4,070	1,876	5,629	4,766	-	-	32,446
7,443	75	3,890	3,878	7,202	564	1,923	966	25,941
7,499	75	3,841	3,851	6,987	546	1,991	958	25,748
6,371	3,752	2,423	1,328	10,747	32,442	-	-	57,063
יתרה ממוצעת של נכסי סיוון ^{2,1}								
יתרת נכסי סיוון לסוף תקופת הדיווח ²								
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{3,1}								
56	-	23	19	29	1	-	-	128
6	2	2	1	-	-	-	-	11
2	2	3	(1)	1	6	29	-	42
64	4	28	19	30	7	29	-	181
סך הכל הכנסות ריבית, נטו								

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משיק בית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכמים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)								
פעילות ישראל								
משקי בית ⁴	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל
במיליוני ש"ח								
82	1	19	20	49	2	33	-	206
8	2	2	2	4	(2)	43	-	59
הכנסות ריבית מחיצוניים								
הוצאות ריבית מחיצוניים								
הכנסות ריבית, נטו:								
74	(1)	17	18	45	4	(10)	-	147
(26)	6	3	(2)	(6)	3	22	-	-
48	5	20	16	39	7	12	-	147
סך הכנסות ריבית, נטו								
הכנסות שאין מריבית:								
28	3	13	7	7	8	19	2	87
-	-	1	-	1	-	(2)	-	-
28	3	14	7	8	8	17	2	87
76	8	34	23	47	15	29	2	234
סך הכנסות								
-	-	(31)	17	4	13	-	-	3
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
93	4	24	17	45	8	18	-	209
2	-	-	1	-	-	(3)	-	-
95	4	24	18	45	8	15	-	209
סך הוצאות תפעוליות ואחרות								
(19)	4	41	(12)	(2)	(6)	14	2	22
(8)	1	16	(5)	(1)	(2)	5	1	7
(11)	3	25	(7)	(1)	(4)	9	1	15
9,737	40	2,800	2,262	6,280	1,201	15,403	1,049	38,772
9,732	37	2,781	2,259	6,206	1,180	-	-	22,195
10,202	50	3,175	2,442	6,178	1,142	-	-	23,189
5	-	100	24	83	-	-	-	212
43	-	1	-	-	-	-	-	44
13,088	3,752	4,035	2,145	6,475	4,682	652	2,275	37,104
12,268	3,739	3,539	1,714	5,390	4,534	-	-	31,184
12,067	3,838	2,607	4,490	3,746	4,204	-	-	30,952
6,449	106	3,750	3,383	7,919	983	1,654	1,041	25,285
6,426	106	3,737	3,370	7,885	996	1,682	1,037	25,239
6,953	3,599	2,164	934	7,949	42,570	-	-	64,169
יתרה ממוצעת של נכסים ¹								
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹								
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח								
יתרת חובות פגומים								
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום								
יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹								
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹								
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח								
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}								
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²								
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{3,1}								
פיצול הכנסות ריבית, נטו:								
45	1	14	17	36	1	-	-	114
5	2	1	-	-	-	-	-	8
(2)	2	5	(1)	3	6	12	-	25
48	5	20	16	39	7	12	-	147
סך הכל הכנסות ריבית, נטו								

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

פעילות ישראל								
משקי בית ⁴	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל
במיליוני ש"ח								
279	-	92	69	131	8	41	-	620
45	14	9	5	23	6	38	-	140
234	(14)	83	64	108	2	3	-	480
(62)	27	1	(9)	(12)	19	36	-	-
172	13	84	55	96	21	39	-	480
68	11	60	25	36	19	75	-	294
-	-	2	-	3	1	(6)	-	-
68	11	62	25	39	20	69	-	294
240	24	146	80	135	41	108	-	774
22	-	(19)	(6)	20	-	-	-	17
300	8	80	57	134	19	66	-	664
2	1	2	1	1	-	(7)	-	-
302	9	82	58	135	19	59	-	664
(84)	15	83	28	(20)	22	49	-	93
(41)	7	40	14	(6)	10	16	-	40
(43)	8	43	14	(14)	12	33	-	53
10,706	16	3,780	2,605	6,723	1,332	15,097	978	41,237
10,704	16	3,760	2,554	5,919	601	-	-	23,554
12,093	25	3,565	2,611	5,800	238	-	-	24,332
17	-	63	28	127	-	-	-	235
48	-	1	-	1	-	-	-	50
13,160	3,842	4,444	2,473	7,100	4,970	595	2,220	38,804
12,336	3,833	3,945	1,966	6,052	4,844	-	-	32,976
12,561	3,544	4,070	1,876	5,629	4,766	-	-	32,446
7,000	80	4,025	3,724	7,642	637	1,837	980	25,925
7,499	75	3,841	3,851	6,987	546	1,991	958	25,748
6,315	3,719	2,402	1,316	10,652	32,157	-	-	56,561
155	-	65	53	89	4	-	-	366
14	6	5	2	2	2	-	-	31
3	7	14	-	5	15	39	-	83
172	13	84	55	96	21	39	-	480

הכנסות ריבית מחיצוניים

הוצאות ריבית מחיצוניים

הכנסות ריבית, נטו:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך ההכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי

מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים¹

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹

יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרת חובות פגומים

יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום

יתרה ממוצעת של התחייבויות¹

מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹

יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח²

יתרה ממוצעת של נכסים בניהול^{3,1}

פיצול הכנסות ריבית, נטו:

- מרווח מפעילות מתן אשראי

- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות

- אחר

סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

פעילות ישראל									משיק בית ⁴	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל	במיליון ש"ח
238	1	69	62	149	14	34	-	567	238	1	69	62	149	14	34	-	567	238
27	6	8	5	12	-	82	-	140	27	6	8	5	12	-	82	-	140	27
211	(5)	61	57	137	14	(48)	-	427	211	(5)	61	57	137	14	(48)	-	427	211
(70)	18	3	(7)	(23)	8	71	-	-	(70)	18	3	(7)	(23)	8	71	-	-	(70)
141	13	64	50	114	22	23	-	427	141	13	64	50	114	22	23	-	427	141
73	11	43	22	41	26	86	2	304	73	11	43	22	41	26	86	2	304	73
-	-	5	-	3	1	(9)	-	-	-	-	5	-	3	1	(9)	-	-	-
73	11	48	22	44	27	77	2	304	73	11	48	22	44	27	77	2	304	73
214	24	112	72	158	49	100	2	731	214	24	112	72	158	49	100	2	731	214
14	-	(15)	(1)	(78)	13	-	-	(67)	14	-	(15)	(1)	(78)	13	-	-	(67)	14
268	9	74	52	131	24	54	-	612	268	9	74	52	131	24	54	-	612	268
3	1	2	1	1	-	(8)	-	-	3	1	2	1	1	-	(8)	-	-	3
271	10	76	53	132	24	46	-	612	271	10	76	53	132	24	46	-	612	271
(71)	14	51	20	104	12	54	2	186	(71)	14	51	20	104	12	54	2	186	(71)
(28)	5	20	7	39	5	21	1	70	(28)	5	20	7	39	5	21	1	70	(28)
(43)	9	31	13	65	7	33	1	116	(43)	9	31	13	65	7	33	1	116	(43)
9,709	38	2,823	2,324	7,180	1,492	14,762	1,395	39,723	9,709	38	2,823	2,324	7,180	1,492	14,762	1,395	39,723	9,709
9,702	35	2,799	2,320	6,427	1,236	-	-	22,519	9,702	35	2,799	2,320	6,427	1,236	-	-	22,519	9,702
10,202	50	3,175	2,442	6,178	1,142	-	-	23,189	10,202	50	3,175	2,442	6,178	1,142	-	-	23,189	10,202
5	-	100	24	83	-	-	-	212	5	-	100	24	83	-	-	-	212	5
43	-	1	-	-	-	-	-	44	43	-	1	-	-	-	-	-	44	43
12,991	3,601	4,024	2,104	6,344	5,130	714	2,581	37,489	12,991	3,601	4,024	2,104	6,344	5,130	714	2,581	37,489	12,991
12,165	3,584	3,495	1,672	5,236	4,984	-	-	31,136	12,165	3,584	3,495	1,672	5,236	4,984	-	-	31,136	12,165
12,067	3,838	2,607	4,490	3,746	4,204	-	-	30,952	12,067	3,838	2,607	4,490	3,746	4,204	-	-	30,952	12,067
6,452	105	3,952	3,376	7,873	907	1,925	1,089	25,679	6,452	105	3,952	3,376	7,873	907	1,925	1,089	25,679	6,452
6,426	106	3,737	3,370	7,885	996	1,682	1,037	25,239	6,426	106	3,737	3,370	7,885	996	1,682	1,037	25,239	6,426
7,466	3,865	2,324	1,003	8,536	45,712	-	-	68,906	7,466	3,865	2,324	1,003	8,536	45,712	-	-	68,906	7,466
128	1	48	50	107	5	-	-	339	128	1	48	50	107	5	-	-	339	128
14	6	3	1	2	2	-	-	28	14	6	3	1	2	2	-	-	28	14
(1)	6	13	(1)	5	15	23	-	60	(1)	6	13	(1)	5	15	23	-	60	(1)
141	13	64	50	114	22	23	-	427	141	13	64	50	114	22	23	-	427	141

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משיק בית.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015								
פעילות ישראל								
משיק ⁴ בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל
במיליוני ש"ח								
259	1	96	75	176	21	107	-	735
51	17	9	-	7	4	76	-	164
הכנסות ריבית מחיצוניים								
הוצאות ריבית מחיצוניים								
הכנסות ריבית, נטו:								
208	(16)	87	75	169	17	31	-	571
-	33	2	(7)	(23)	13	(18)	-	-
208	17	89	68	146	30	13	-	571
סך הכנסות ריבית, נטו								
הכנסות שאין מריבית:								
90	15	75	32	48	31	90	2	383
-	-	6	-	4	2	(12)	-	-
90	15	81	32	52	33	78	2	383
298	32	170	100	198	63	91	2	954
סך הכנסות								
(4)	-	4	(15)	(90)	(2)	-	-	(107)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
353	11	107	75	187	23	80	-	836
3	1	3	1	1	1	(10)	-	-
356	12	110	76	188	24	70	-	836
סך הוצאות תפעוליות ואחרות								
(54)	20	56	39	100	41	21	2	225
(19)	7	20	14	36	15	7	1	81
(35)	13	36	25	64	26	14	1	144
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק								
9,895	23	3,138	2,204	6,621	2,329	15,140	1,310	40,660
9,893	21	3,113	2,202	5,885	2,072	-	-	23,186
10,520	56	3,337	2,240	5,768	584	-	-	22,505
9	-	95	19	49	-	-	-	172
33	-	1	-	-	-	-	-	34
12,421	3,647	4,015	3,031	6,634	4,720	786	2,485	37,739
11,589	3,634	3,475	2,594	5,553	4,628	-	-	31,473
11,959	4,117	3,337	1,995	6,229	4,829	-	-	32,466
6,253	106	4,007	3,378	7,706	591	1,730	1,071	24,842
6,639	104	4,005	3,278	7,550	545	1,776	996	24,893
7,832	4,383	2,559	1,065	9,447	38,658	-	-	63,944
יתרה ממוצעת של נכסים ¹								
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹								
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח								
יתרת חובות פגומים								
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום								
12,421	3,647	4,015	3,031	6,634	4,720	786	2,485	37,739
11,589	3,634	3,475	2,594	5,553	4,628	-	-	31,473
11,959	4,117	3,337	1,995	6,229	4,829	-	-	32,466
6,253	106	4,007	3,378	7,706	591	1,730	1,071	24,842
6,639	104	4,005	3,278	7,550	545	1,776	996	24,893
7,832	4,383	2,559	1,065	9,447	38,658	-	-	63,944
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}								
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²								
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}								
פיצול הכנסות ריבית, נטו:								
175	1	68	66	138	7	-	-	455
17	8	4	2	3	2	-	-	36
16	8	17	-	5	21	13	-	80
208	17	89	68	146	30	13	-	571
סך הכל הכנסות ריבית, נטו								

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים - הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
167	35	28	230	-	230	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)
12	2	12	26	-	26	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(3)	-	(10)	(13)	-	(13)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
9	-	3	12	-	12	
6	-	(7)	(1)	-	(1)	מחיקות חשבונאיות נטו
185	37	33	255	-	255	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)
35	-	4	39	-	39	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
191	33	27	251	-	251	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)
4	-	(1)	3	-	3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(7)	-	(4)	(11)	-	(11)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
8	1	3	12	-	12	
1	1	(1)	1	-	1	מחיקות חשבונאיות נטו
196	34	25	255	-	255	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)
32	-	3	35	-	35	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים - הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016					
אשראי לציבור			בנקים		
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
164	33	25	222	-	222
(5)	5	17	17	-	17
(9)	(1)	(20)	(30)	-	(30)
35	-	11	46	-	46
26	(1)	(9)	16	-	16
185	37	33	255	-	255
35	-	4	39	-	39

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	164	33	25	222	-	222
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(5)	5	17	17	-	17
מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	(9)	(1)	(20)	(30)	-	(30)
מחיקות חשבונאיות נטו	35	-	11	46	-	46
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)	26	(1)	(9)	16	-	16
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	185	37	33	255	-	255
	35	-	4	39	-	39

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
אשראי לציבור			בנקים		
מסחרי	לדירור	פרטי אחר	סך הכל	וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
228	36	20	284	-	284
(81)	(1)	15	(67)	-	(67)
(25)	(2)	(20)	(47)	-	(47)
74	1	10	85	-	85
49	(1)	(10)	38	-	38
196	34	25	255	-	255
32	-	3	35	-	35

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	228	36	20	284	-	284
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(81)	(1)	15	(67)	-	(67)
מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	(25)	(2)	(20)	(47)	-	(47)
מחיקות חשבונאיות נטו	74	1	10	85	-	85
	49	(1)	(10)	38	-	38
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)	196	34	25	255	-	255
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	32	-	3	35	-	35

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדוחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות ¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
אשראי לציבור		אשראי לציבור			אשראי לציבור		אשראי לציבור										
בנקים	פרטי	אחר	לדיוור	מסחרי	בנקים	פרטי	אחר	לדיוור	מסחרי	בנקים	פרטי	אחר	לדיוור	מסחרי			
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל			
במיליון ש"ח																	
12,416	753	11,663	145	6	11,512	13,466	770	12,696	151	3	12,542	12,451	611	11,840	151	7	11,682
10,842	-	10,842	2,608	7,292	942	10,493	-	10,493	2,328	7,200	965	12,492	-	12,492	3,329	8,397	766
7,661	-	7,661	-	7,288	373	7,586	-	7,586	-	7,194	392	8,544	-	8,544	-	8,374	170
מזה: שההפרשה בגנים חושבה																	
לפי עומק הפיגור																	
23,258	753	22,505	2,753	7,298	12,454	23,959	770	23,189	2,479	7,203	13,507	24,943	611	24,332	3,480	8,404	12,448
סך הכל חובות																	
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:																	
127	-	127	1	-	126	157	-	157	2	-	155	141	-	141	1	-	140
63	-	63	21	33	9	63	-	63	20	34	9	75	-	75	28	37	10
35	-	* 35	-	33	2	36	-	* 36	-	34	2	39	-	* 39	-	37	2
מזה: שההפרשה בגנים חושבה																	
לפי עומק הפיגור																	
190	-	190	22	33	135	220	-	220	22	34	164	216	-	216	29	37	150
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי																	

* סולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עמק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 30 מיליון ש"ח (ליום 30.09.15 - 27 מיליון ש"ח).
1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח ודירות ערך שנשאלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:
ב. חובות¹
1. איכות אשראי ופיגורים:

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)				
חובות לא פגומים- מידע נוסף		בעייתיים ²			חובות לא פגומים- מידע נוסף		בעייתיים ²			חובות לא פגומים- מידע נוסף		בעייתיים ²		
פיגור של 90 ימים או יותר ⁵	לא	לא	לא	ללא פגומים ³	פיגור של 90 ימים או יותר ⁵	לא	לא	לא	ללא פגומים ³	פיגור של 90 ימים או יותר ⁵	לא	לא	לא	ללא פגומים ³
4	1,876	22	3	1,851	2	2	1,836	19	4	1,813	7	-	1,857	17
1	-	898	26	2	870	2	-	785	34	3	748	2	-	905
1	-	2,960	53	-	2,907	4	-	4,024	67	-	3,957	3	-	2,968
27	1	6,698	64	201	6,433	27	1	6,843	87	207	6,549	18	2	6,701
33	1	12,432	165	206	12,061	35	3	13,488	207	214	13,067	30	2	12,431
13	28	7,298	-	6	7,270	13	38	7,203	-	6	7,165	10	42	8,404
7	5	2,753	7	7	2,739	3	3	2,479	5	7	2,467	19	6	3,480
53	34	22,483	172	241	22,070	51	44	23,170	212	259	22,699	59	50	24,315
-	-	333	-	-	333	-	-	321	-	-	321	-	-	317
53	34	22,816	172	241	22,403	51	44	23,491	212	259	23,020	59	50	24,632
-	-	22	-	-	22	-	-	19	-	-	19	-	-	17
-	-	420	-	-	420	-	-	449	-	-	449	-	-	294
-	-	442	-	-	442	-	-	468	-	-	468	-	-	311
53	34	22,505	172	241	22,092	51	44	23,189	212	259	22,718	59	50	24,332
-	-	753	-	-	753	-	-	770	-	-	770	-	-	611
53	34	23,258	172	241	22,845	51	44	23,959	212	259	23,488	59	50	24,943
														235
														133
														24,575

1. אשראי, לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ערך שנשאלו.
2. סיכון אשראי פטור, נחות, או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאת בפיגור של 90 ימים או יותר.
3. ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסווגים שאורגנו מחדש ראה באור 2.3.2.13 להלן.
4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, אגרים הכנסות ריבית.
5. צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ימים או יותר 89 ימים בסכום 4 מיליון ש"ח (נכון ל- 30.09.15 ול- 31.12.15 - בסכום זיכוי) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
6. מולד יתרות הלוואות לדיוור בסך 9 מיליון ש"ח (30.9.15 - 31.12.15 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק הפיגור בתן נחתם הסדר לוחזר פיגורים של לוח, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיקורין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

סוף מחשב
מערב: מעבד הפיגור מטופל באופן שוטף ומתוואה אותו האינדקציות ומרדדיות לאיכות האשראי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים

ההרכב המאוחד:
ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:
2.1. חובות פגומים והפרשה פרטנית:

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)			
יתרת ²	חובות פגומים בגינם לא	יתרת ²	חובות פגומים בגינם לא	יתרת ²	חובות פגומים בגינם לא	יתרת ²	חובות פגומים בגינם לא	יתרת ²	חובות פגומים בגינם לא	יתרת ²	חובות פגומים בגינם לא
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים
אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים	אשראי פגומים

במיליוני ש"ח

פעילות לווים בישראל
ציבור- מסחר

1,132	22	17	1	5	1,087	19	18	-	1	1,227	17	13	2	4
145	26	26	-	-	149	34	34	-	-	116	18	18	-	-
444	53	5	8	48	468	67	17	8	50	450	51	4	8	47
1,671	64	59	2	5	1,678	87	75	3	12	1,647	134	60	22	74
3,392	165	107	11	58	3,382	207	144	11	63	3,440	220	95	32	125
7	-	-	-	-	7	-	-	-	-	29	6	3	1	3
274	7	7	-	-	276	5	5	-	-	307	9	9	-	-
3,673	172	114	11	58	3,665	212	149	11	63	3,776	235	107	33	128

מזה:

- נמדד לפי ערך נוכחי של תזרמי מזומנים
- חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.
- יחידות חוב רשומה.
- בבנק אין חובות בעייתיים ביחידות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.2. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015 (לא מבוקר)			2016 (לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי					
-	-	26	-	-	16
-	-	32	-	-	17
-	-	67	-	-	52
1	1	70	1	1	128
1	1	195	1	1	213
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
-	-	-	-	-	7
-	-	5	-	-	9
1	1 ⁴	200	1	1 ⁴	229
סך הכל מסחרי					

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015 (לא מבוקר)			2016 (לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ³	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי					
-	-	31	-	-	18
-	-	29	-	-	21
1	1	86	-	-	52
1	1	67	1	1	97
2	2	213	1	1	188
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
-	-	-	-	-	4
-	-	7	-	-	8
2	2 ⁴	220	1	1 ⁴	200
סך הכל					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
2. יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
3. הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בגין התקופה בו החוב סווג כפגום.
4. אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 בסך 8 מיליון ש"ח (בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 - 5 מיליון ש"ח) בתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 בסך 18 מיליון ש"ח (בתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 - 20 מיליון ש"ח).
5. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי ליציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכמים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.3. חובות בעייתיים בארגון מחדש:

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)			
יתרת חוב רשומה				יתרת חוב רשומה				יתרת חוב רשומה			
אובר	אובר	אובר	שאינו	אובר	אובר	אובר	שאינו	אובר	אובר	אובר	שאינו
בפיגור	בפיגור	של 90 ימים ועד 89 ימים	אובר	בפיגור	בפיגור	של 90 ימים ועד 89 ימים	אובר	בפיגור	בפיגור	של 90 ימים ועד 89 ימים	אובר
סך הכל ³	סך הכל ²	סך הכל ²	ריבית	סך הכל ³	סך הכל ²	סך הכל ²	ריבית	סך הכל ³	סך הכל ²	סך הכל ²	ריבית
19	15	-	4	15	15	-	-	11	10	-	1
-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-
53	5	-	48	55	5	-	50	45	3	-	42
41	30	-	11	45	32	-	13	38	28	-	10
113	50	-	63	117	52	-	65	94	41	-	53

במיליוני ש"ח

פעילות לזוים בישראל

ציבור- מסחר

19	15	-	4	15	15	-	-	11	10	-	-	1
-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-
53	5	-	48	55	5	-	50	45	3	-	-	42
41	30	-	11	45	32	-	13	38	28	-	-	10
113	50	-	63	117	52	-	65	94	41	-	-	53

סך הכל מסחרי

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	1	-	6	4	1	-	3	7	1	-	-	6
120	51	-	69	121	53	-	68	101	42	-	-	59

סך הכל

1. אשראי פרטיים - הלוואות
2. אשראי לציבור, אשראי למשלוח ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח ויחידות ערך שנשאלו.
3. אג"ח פרטיים - אחר
4. אג"ח פרטיים - אחר

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.4. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015 (לא מבוקר)			2016 (לא מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
				במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2	2	3	2	2	4
2	2	3	2	2	4
פעילות לווים בישראל					
ציבור- מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	18	1	1	27
2	2	21	3	3	31
אנשים פרטיים - הלוואות					
לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל					

ארגונים מחדש שבוצעו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015 (לא מבוקר)			2016 (לא מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
				במיליוני ש"ח	
4	4	3	-	-	2
-	-	-	-	-	1
-	-	-	1	1	2
4	4	19	8	8	18
8	8	22	9	9	23
פעילות לווים בישראל					
ציבור- מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	75	4	4	97
2	2	75	4	4	97
10	10	97	13	13	120
אנשים פרטיים - הלוואות					
לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
2. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.4. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ³ בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2015 (לא מבוקר)		2016 (לא מבוקר)	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
		במיליוני ש"ח	
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	5	-	6
-	5	-	6
-	-	-	-
-	22	3	10
-	27	3	16

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ³ בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2015 (לא מבוקר)		2016 (לא מבוקר)	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
		במיליוני ש"ח	
-	3	-	1
-	-	-	-
1	2	-	-
-	16	-	8
1	21	-	9
-	-	-	-
-	55	3	47
1	76	3	56

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

2. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

3. חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הפכו לחובות בפיגור.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות ¹ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור ³

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV) ², סוג החזר וסוג הריבית:

ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל במיליוני ש"ח
485	4,052	340	7,070
73	925	47	1,334
-	-	-	-
558	4,977	387	8,404

שיעבוד ראשון:

שיעור מימון - עד 60%

- מעל 60%

שיעבוד שני או ללא שיעבוד

סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר) *			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל במיליוני ש"ח
291	3,453	195	5,761
62	1,029	18	1,442
-	-	-	-
353	4,482	213	7,203

שיעבוד ראשון:

שיעור מימון - עד 60%

- מעל 60%

שיעבוד שני או ללא שיעבוד

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר) *			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל במיליוני ש"ח
370	3,491	199	5,927
72	972	17	1,371
-	-	-	-
442	4,463	216	7,298

שיעבוד ראשון:

שיעור מימון - עד 60%

- מעל 60%

שיעבוד שני או ללא שיעבוד

סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל).
 2. היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. שיעור המימון (LTV) כהגדרתו בהוראות הדיווח לפיקוח 876. יחס ה - LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.
 3. לא כולל קבוצות רכישה.
- * סווג מחדש.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 30 בספטמבר 2016		ליום 30 בספטמבר 2015		ליום 31 בדצמבר 2015	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		(מבוקר)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ¹	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ¹	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ¹
במיליוני ש"ח					

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

אשראי תעודות	114	-	124	-	77
ערביות להבטחת אשראי	385	8	394	9	380
ערביות לרוכשי דירות	2,727	3	2,143	2	2,228
ערביות והתחייבויות אחרות	1,125	14	875	5	1,010
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	1,057	1	940	1	952
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות	1,646	3	1,853	3	1,796
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	5,718	9	6,798	14	6,872
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן	1,059	1	894	1	906
התחייבויות להוצאת ערביות					

1. יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי העמדה

סכומים מדווחים
ההרכב במאוחד:

ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)	מטבע חוץ ¹		מטבע ישראלי	
	מטבע חוץ ¹	מטבע ישראלי	מטבע חוץ ¹	מטבע ישראלי
ל"א צמוד	דולר ארה"ב	אירו	אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח	צמוד מדד	כספיים ²	פריטים שאינם כספיים ²	
3,245	8	25	18	3,647
7,227	1,614	122	158	10,745
738	-	-	-	738
17,484	4,461	150	76	24,116
-	-	-	-	294
94	1	27	11	263
373	1	-	-	596
-	-	-	-	4
29,161	6,085	324	105	40,403
22,999	1,814	5,697	449	32,446
28	-	98	3	136
1,334	1,630	-	-	2,964
171	1	48	6	429
1,263	490	-	-	1,939
25,795	3,935	1,375	458	37,914
3,366	2,150	(1,051)	(353)	2,489
(3,071)	(496)	2,071	349	
76	-	(8)	-	
(50)	-	104	-	
321	1,654	(26)	(4)	
99	-	(78)	-	
29	-	(423)	-	

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לצירוב, נטו³
בנינים וצויד
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה
סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
כתבי התחייבות דוחים ואגרות חוב
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהווה)
אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהווה)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.
2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכפי.
3. לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי האגדה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
 סכומים מדווחים
ההרכב במאות:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		מטבע חוץ ¹		מטבע ישראלי	
פריטים שאינם כספיים ²	סך הכל	אחר	איתר	דולר ארה"ב	צמוד מדד
				מטבע חוץ ¹	לא צמוד במיליוני ש"ח
6,862	-	28	46	457	9
7,774	141	7	75	1,525	1,352
254	-	-	-	-	-
22,969	140	110	155	2,068	4,113
303	303	-	-	-	-
278	103	8	35	110	-
615	217	-	-	1	-
4	4	-	-	-	-
39,059	908	153	311	4,161	5,474
30,952	144	442	1,356	5,542	2,436
153	-	26	12	78	-
1	-	-	-	-	-
3,183	-	-	-	-	1,816
316	101	7	53	122	-
2,081	180	-	-	2	337
36,686	425	475	1,421	5,744	4,589
2,373	483	(322)	(1,110)	(1,583)	885
		318	1,090	1,606	51
		-	35	(128)	-
		-	(19)	101	-
		(4)	(4)	(4)	936
		-	50	(139)	-
		-	(347)	347	-

1. כולל צמוד מטבע חוץ.
 2. לרבות מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
 3. לאחר ניכוי הפיכות להפסד אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.
 4. חוגג מחדש לאור "שום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוחר)

סכומים מדווחים
הורכב מאוחד:

פרטים שאינם נספחים ²	מטבע חוץ ¹			מטבע ישראלי	
	אחר	איה	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
נכסים					
מזומנים ופקדונות בבתקים				8	6,164
ניירות ערך				1,555	6,845
ניירות ערך שנשאלו				-	293
אשראי לציבור, נטו ³				4,135	15,949
בנינים וצווד ⁴				-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים				-	21
נכסים אחרים ⁴				1	406
נכסים המוחזקים למכירה				-	-
סך כל הנכסים				5,699	29,678
התחייבויות					
פקדונות הציבור				2,090	22,482
פקדונות מבנקים				-	403
פקדונות הממשלה				-	1
כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב				1,808	1,371
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				-	30
התחייבויות אחרות				362	1,466
סך כל ההתחייבויות				4,260	25,753
הפרש				1,439	3,925
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:					
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)				(99)	(3,376)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)				-	19
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)				-	66
סך הכל כללי				1,340	634
אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהווה)				-	51
אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהווה)				-	664

1. כולל צמוד מטבע חוץ.
2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכס.
3. לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי האגודה.
4. הוצג ממדד לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ראה באור 2.ג.1.

באורים לדוחות הכספיים המאודרים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 5א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
סכומים מדוחים

א. יתרות על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)						ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
ס"ח"כ	שווי הוגן *			יתרה במאזן	ס"ח"כ	שווי הוגן *			יתרה במאזן	ס"ח"כ	במיליוני ש"ח
	רמה 3	רמה 2	רמה 1			רמה 3	רמה 2	רמה 1			
6,668	4,641	-	2,027	6,668	6,862	5,900	-	962	6,862	3,647	1,741
10,371	² 250	1,925	8,196	10,371	7,774	² 206	1,760	5,808	7,774	10,745	² 242
293	-	-	293	293	254	-	-	254	254	738	-
22,256	21,317	-	939	22,315	22,851	^{**} 21,889	-	962	22,969	23,866	22,629
255	33	137	85	255	278	49	128	101	278	263	42
369	147	-	222	369	290	116	-	174	290	291	115
40,212	26,388	2,062	11,762	³ 40,271	38,309	28,160	1,888	8,261	³ 38,427	39,550	24,769
											³ 39,800
											סך כל הנכסים הפיננסיים

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבתים
 יריות ערך¹
 יריות ערך שנשאלו
 אשראי לציבור, נטו
 נכסים בגין מכשירים מגזרים
 נכסים פיננסיים אחרים

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
ס"ח"כ	שווי הוגן *			יתרה במאזן	ס"ח"כ	שווי הוגן *			יתרה במאזן	ס"ח"כ	במיליוני ש"ח
	רמה 3	רמה 2	רמה 1			רמה 3	רמה 2	רמה 1			
32,548	31,641	-	907	32,466	31,036	30,128	-	908	30,952	32,435	31,364
483	412	-	71	483	153	117	-	36	153	136	109
1	1	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-
3,321	-	61	3,260	3,179	3,382	-	66	3,316	3,183	3,082	-
293	6	202	85	293	316	13	202	101	316	429	9
1,554	539	-	1,015	1,554	1,586	611	-	975	1,586	1,426	590
38,200	32,599	263	5,338	³ 37,976	36,474	30,870	268	5,336	³ 36,191	37,508	32,072
											422
											³ 5,014
											³ 37,401
											סך כל ההחייבויות
											ההחייבויות פיננסיות אחרות
											סך כל ההחייבויות

החייבויות פיננסיות

פקדונות הצבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות הממשלה
 כתבי החתי"בות נדחים
 ואגרות חוב
 החתי"בויות בגין מכשירים
 מגזרים

* רמה 1 - מידדות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נגיפים משמעותיים אחרים, רמה 3 - מידדות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נגיפים משמעותיים.
 ** סוג מחדש.
 1. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושיווי הוגן של יריות ערך - ראה באור 5.
 2. מניות ויריות ערך שלא מתקיימים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות היום בסך 69 מיליון ש"ח (30.09.15 - 31.12.15 מיליון ש"ח, 15.384 - 31.12.15 מיליון ש"ח) אשר
 3. מה: נכסים בסך 19,577 מיליון ש"ח (30.09.15 - 31.12.15 מיליון ש"ח, 17,463 - 30.09.15) ומה: נכסים בסך 14,246 מיליון ש"ח (30.09.15 - 31.12.15 מיליון ש"ח, 15.333 - 30.09.15) ומה: נכסים בסך 15,384 - 31.12.15 מיליון ש"ח) אשר
 היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שמדדד בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 15-ב-15.

באור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לגבי מכשירים פיננסיים הנמדדים במאזן ו/או ברווח והפסד לפי שווי הוגן - ראה פירוט בבאור 15ב. לגבי המכשירים הפיננסיים האחרים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים (למעט כתבי התחייבויות נדחים סחירים). לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

מזומנים - היתרה המאזנית הינה השווי ההוגן.

פקדונות בבנקים - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק, למעט מניות לא סחירות אשר מוצגות לפי עלות (אשר הינה אומדן לשווי הוגן) ראה פירוט בבאור 15ב.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. כל קבוצה פולחה לקטגוריות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון. כמו כן, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

בנוסף, נעשתה חלוקה לקטגוריות נוספות שמשקפת את רמת הסיכון הגלומה באשראי שניתן לאוכלוסיות שונות, המשתקפת בשיעורי היוון שונים בהתאם למידת הסיכון. השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי. בנוסף לכך, בוצעה גם בדיקת רגישות של אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים לשיעורי ריבית הניכיון. הבדיקה העלתה כי תוספת של 1% לריבית הניכיון בעלת השפעה זניחה על אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים ליום 30 בספטמבר 2016.

באור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים (המשך)

פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים, פקדונות מהממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים במועד הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק יכול לגייס כתבי התחייבות דומים ביום הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים סחירים - לפי שווי השוק בבורסה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי, התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה המאזנית מהווה קירוב לשווי ההוגן, שכן תנאי העסקות שבמאזן אינן שונים מהותית מתנאי עסקות דומות ביום הדיווח. מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק העיקרי. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

ראה גם פרוט בבאור 11.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 15א - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ושונה שנכללו ברמה 3 - מאוחד

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2016	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2016	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר בהון	ברוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016
רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנכללו:								
								שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016
								במיליוני ש"ח

נכסים

יירוות ערך זמינים למכירה¹:

אג"ח של ממשלת ישראל

אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים

אג"ח של אחרים בישראל

אג"ח של אחרים זרים

נכסים בגין מכשירים נגזרים²

חוזי שקל - מדד

חוזי מטבע חוץ

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מדד

חוזים בגין מניות

סך הכל התחייבויות

1	34	-	-	-	1	1	(1)	33
(2)	76	-	-	-	-	-	(1)	77
2	59	(71)	-	(9)	-	3	-	136
-	4	-	4	-	-	-	-	-
1	4	-	-	-	-	-	1	3
18	38	-	-	(17)	5	-	18	32
-	-	-	-	(1)	-	-	-	1
20	215	(71)	4	(27)	6	4	17	282
-	6	-	-	-	-	-	-	6
-	3	-	-	-	-	-	-	3
-	9	-	-	-	-	-	-	9

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית". רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת יירוות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

2. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית".

3. העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדר נתונים נגפים מהשק בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעות ממצב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באר 5א - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכלל ברמה 3 - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

סכומים מדווחים

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2015	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2015	העברות מראה 3 ²	אל העברות 3 ² רמה	מכירות וסילוקים	רכישות והפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטורם מומשו שנכללו:		שווי הוגן ליום 30 ביוני 2015
						ברוח כולל אחר בהון	ברוח רווח והפסד	
1	-	(22)	-	-	-	(1)	2	21
3	79	-	-	-	-	-	3	76
2	62	(24)	-	(5)	5	-	4	82
1	1	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	(1)	-	-	-	1
(5)	43	-	-	(47)	12	-	(4)	82
-	5	-	-	-	-	-	-	5
2	190	(46)	-	(53)	17	(1)	6	267

במיליוני ש"ח

הפסדים

ניירת ערך זמינים למכירה¹:

אג"ח של ממשלת ישראל

אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים

אג"ח של אחרים בישראל

נכסים בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מדד

חוזי ריבית אחרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מדד

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

סך הכל התחייבויות

1	1	-	-	-	-	-	1	-
1	9	-	-	-	-	-	1	8
-	8	-	-	-	-	-	-	8
2	18	-	-	-	-	-	2	16

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית". רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין האגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

2. נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית".

3. העברות מראה 2 לרמה 3 מבעות מהערך נתונים נציגים מהשק בתקופת הקודמת. העברות מראה 3 לרמה 2 מבעות ממעב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 15א - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2016	שווי הוגן ליום שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2016	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרכ מומשו שנכללו:			שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
						ברוח כולל אחר בהון	ברוח רווח והפסד	רווחים והפסד	
									במיליוני ש"ח

נכסים

יירוות ערך זמינים למכירה ¹:

אג"ח של ממשלת ישראל

אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים

אג"ח של אחרים בישראל

אג"ח של אחרים זרים

נכסים בגין מכשירים נגזרים ²

חוזי שקל - מדד

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ²:

חוזי שקל - מדד

חוזים בגין מניות

סך הכל התחייבויות

1	34	-	-	(1)	11	1	1	22
(3)	76	-	-	(1)	-	-	(2)	79
3	59	(72)	54	(10)	-	4	-	83
-	4	-	4	-	-	-	-	-
2	4	-	-	(2)	-	-	2	4
26	38	-	-	(22)	10	-	26	24
-	-	-	-	(5)	-	-	-	5
29	215	(72)	58	(41)	21	5	27	217
-	6	-	5	(2)	-	-	-	3
-	3	-	-	(5)	-	-	-	8
-	9	-	5	(7)	-	-	-	11

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית". רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין יצירת ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רוח כולל אחר.

2. נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית".

3. העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדר נתונים נגפים מהשק בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעות ממעב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 15ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים הסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2015	שווי הוגן ליום שווי 30 בספטמבר 2015	העברות מראה 3	העברות אל מראה 3	מכירות וסלקים	רכישות והפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרכ מומשו שנכללו:			שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר) במיליוני ש"ח
						ברוח כולל אחר בהון	רווח והפסד		

נכסים

יירות ערך זמינים למכירה¹:

אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים

אג"ח של אחרים בישראל

אג"ח של אחרים זרים

נכסים בגין מכשירים נגזרים²

חוזי שקל - מדד

חוזי ריבית אחרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מדד

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

סך הכל התחייבויות

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתן שאין מריבית". רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין האצת יירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

2. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מיתן שאין מריבית".

3. העברות מראה 2 לרמה 3 מבטות מהערך נחתם של נחתם נציגים מהשוק בתקופה הקודמת. העברות מראה 3 לרמה 2 מבטות ממעב הסוף.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 15ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ושונה שנכללו ברמה 3 - מאוחד (המשך)

סכמים מדוחים

לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2015	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	העברות מראה 3	אל העברות 3 רמה	מכירות וסילוקים	רכישות והפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרכ מומשו שנכללו:		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2014
						ברוח כולל אחר בהון	ברוח רווח והפסד	
-	22	-	22	-	-	-	-	-
-	79	-	-	(1)	-	(1)	2	79
(3)	83	-	79	(3)	-	-	-	7
-	-	(4)	-	-	-	-	-	4
2	4	-	2	(11)	-	-	4	9
-	-	-	-	(1)	-	-	-	1
5	24	-	-	(130)	19	-	5	130
-	5	-	-	-	-	-	-	5
4	217	(4)	103	(146)	19	(1)	11	235

במיליוני ש"ח

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה¹:
אג"ח של ממשלת ישראל
אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
אג"ח של אחרים בישראל
אג"ח של אחרים זרים

נכסים בגין מכשירים נגזרים²

חוזי שקל - מדד
חוזי ריבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מדד
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
סך הכל התחייבויות

3	3	-	-	-	-	-	3	-
-	-	-	-	(17)	-	-	-	17
-	8	-	-	-	-	-	-	8
3	11	-	-	(17)	-	-	3	25

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומש נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית", רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת דוח כולל אחר.
2. נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".
3. העברות מראה 2 לרמה 3 טבעות מהעדך נותנים נגיפים מהשקן בתקופה הקודמת. העברות מראה 3 לרמה 2 טבעות ממצב הפוך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016

באור 15ד - מידע נמתי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנקללו ברמה 3 - מאוחד

סכומים מדווחים

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)			
מוצע	שווי הוגן במיליוני ש"ח	מוצע	שווי הוגן במיליוני ש"ח	מוצע	שווי הוגן במיליוני ש"ח	נחנים לא נאפים	טכניקת הערכה
1.4%	79	1.29%	79	3.91%	76	שער היוון	היוון תזרים מזומנים
31.9	4	31.1	6	96.15	51	מחיר	היוון תזרים מזומנים
				38.09-116.89			היוון תזרים מזומנים
				7.03%	8	שער היוון	היוון תזרים מזומנים
0.4%	4	0.45%	1	0.12%	4	שער היוון	היוון תזרים מזומנים
				0.10%-0.93%		סיכון אסראי	היוון תזרים מזומנים
				0.50%		צד נגדי (CVA)	היוון תזרים מזומנים / סיכון אסראי
2.8%	24	3.1%	43	0.97%	38	צד נגדי (CVA)	היוון תזרים מזומנים / מודל תמחור אופציות
	111		129		177		
(0.2%)	3	(0.27%)	1	(0.08%)	6	שער היוון	היוון תזרים מזומנים
				0.26%-0.27%		שער היוון	היוון תזרים מזומנים / חוזי מטבע חוץ
	-	2.83%	9	0.62%-4.17%	-	שער היוון	היוון תזרים מזומנים / חוזי מטבע חוץ
31.2%	3	30.0%	3	21.3%	3	סטית תקן	מודל תמחור אופציות
	6		13	21.3%	9	מודל תמחור אופציות	מודל תמחור אופציות

* כאשר השורה כוללת מספר מכשירים, מוצג הטוח בין המכשיר עם הנתון המינימלי למכשיר עם הנתון המקסימלי.
 ** בנוסף, בנכסים, קיימים אג"ח לא סחירות וחוזים בגין מניות בסך של 38 מיליון ש"ח (30.09.15) - 61 מיליון ש"ח (31.12.15) - 106 מיליון ש"ח) אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני (כולל סכום לא מהותי שהוערך על ידי הגורם המנפק) ואין בידי הבנק את הנתונים הלא נאפים המשמעותיים אשר שימשו לתמחור השווי ההוגן. בצד ההתחייבויות ליום 30 בספטמבר 2016 אין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני (ליום 30.9.2015) וליום 31.12.2015 - 5 מיליון ש"ח (ל"א, בהתאמה).

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

חוזי שקל - מידד
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
סך הכל התחייבויות**

באור 15ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)
סכומים מדווחים

2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 31 בדצמבר 2015
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח		
נכסים		
אשראי פגום שגבייתו מותנת בבטחון	שמאוויות כולל מקדמים למימוש מהיר והערכת שווי	
91	111	101

3. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

טכניקת ההערכה העיקרית המשמשת את הבנק למדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היוון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי, כאשר שיעור ההיוון מגלם את הסיכון הטמון במכשיר. שיעור ההיוון אשר משמש להיוון התזרים הינו שילוב של ריבית חסרת סיכון שהינו נתון נצפה מהשוק כגון: ריבית בנק ישראל, ליבור או ריבית מאג"ח מדינת ישראל בשילוב עם הערכת פרמיית הסיכון על פי הנחות הבנק.

עלייה משמעותית בפרמיית הסיכון לעומת הנחות הבנק, עלולה לגרום לקיטון בשווי ההוגן של המכשיר ולהפחתה בהון הבנק. באג"ח של מוסדות פיננסים זרים שיעור ההיוון כולל הערכה להסתברות לכשל משוקלל של מדינת ישראל ושל הבנק המנפיק. הנתון הלא נצפה המשמעותי אשר שימש במדידת שווי הוגן של אג"ח של אחרים בישראל הינו מחיר ושיעור ההיוון המגלם את הסיכון הטמון במכשיר.

בחוזי שקל - מדד שיעור ההיוון כולל מרכיב של צפיות אינפלציה עד שנה.

הבנק מיישם את הבהרת בנק ישראל על פיה במקרים בהם לא נמצאו נתונים נצפים מהשוק לאיכות האשראי של הצד הנגדי, חשיפת הבנק לאותו צד נגדי תסווג לדרוג ברמה 3.

באור 16 - אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן

א. ביום 11 בספטמבר 2016 הנפיקה אגוד הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), 222,350,000 ש"ח ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים (סדרה כ') (להלן: "כתבי ההתחייבות הנדחים") עם מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי מחיקת קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ') באופן מלא או חלקי, בהתקיים נסיבות מסוימות. בתנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים נקבע, כי זכויותיהם של מחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ') תהיינה נדחות מפני תביעותיהם של כל יתר נושי אגוד הנפקות ו/או הבנק מכל סוג שהוא, פרט לזכויותיהם של נושים אחרים של אגוד הנפקות ו/או הבנק שנקבעה או שתיקבע לגביהן במפורש (על-פי דין או באופן אחר), דרגת פירעון שווה לזו של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ') או נחותה ממנה. כתבי ההתחייבות הנדחים הונפקו על-פי דוח הצעת מדף שפרסמה אגוד הנפקות ביום 7 בספטמבר 2016 מכוח תשקיף מדף של אגוד הנפקות מיום 27 בנובמבר 2013, אשר תוקפו הוארך עד ליום 26 בנובמבר 2016. כתבי ההתחייבות הנדחים עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 11 בספטמבר 2026 עם אופציה לאגוד הנפקות לפירעון מוקדם, לא לפני יום 11 בספטמבר 2021 ולא יאוחר מיום 11 באוקטובר 2021 כשהם צמודים (קרן + ריבית) למדד המחירים לצרכן, כפי שפורסם ביום 15 באוגוסט 2016 בגין חודש יולי 2016¹, ונושאים ריבית בשיעור שנתי של 2.85%. בהינתן אי מימוש זכותה של אגוד הנפקות לפירעון מוקדם, יעודכן ביום 11 בספטמבר 2021 שיעור הריבית שנושאים כתבי ההתחייבות הנדחים (להלן: "מועד שינוי הריבית"), כך ששיעור הריבית השנתי יגדל או יקטן, לפי העניין, בגובה ההפרש בין שיעור ריבית העוגן² במועד שינוי הריבית לעומת שיעור ריבית העוגן במועד ההנפקה³ של כתבי ההתחייבות הנדחים⁴. עד למועד הפירעון של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ'), בקרות אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן⁵ או אירוע מכונן לאי-קיימות⁶, תבצע אגוד הנפקות מחיקה של כתבי ההתחייבות הנדחים⁷. במקרה בו לאחר מחיקת קרן כאמור לעיל, יעלה יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מעל ליחס ההון המזערי שנקבע לבנק על-ידי המפקחת על הבנקים, אגוד הנפקות תהא רשאית, לאחר קבלת החלטת הבנק, לפי שיקול דעתו, להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא, וזאת ביחס למחזיקים בכתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ') בהתאם לרשימת המחזיקים ערב המחיקה. כתבי ההתחייבות הנדחים כשירים להיכלל ברובד 2 של הבנק החל ממועד ההנפקה. התמורה המיידית ברוטו שנתקבלה על ידי אגוד הנפקות במסגרת ההנפקה הסתכמה ב- 222.3 מיליון ש"ח. סך ההוצאות ההנפקה הסתכמו לכ- 2.1 מיליון ש"ח והריבית האפקטיבית הינה בשיעור של 3.06%.

¹ אם יתברר במועד תשלום כלשהו, כי מדד התשלום עלה לעומת המדד היסודי, תשלם אגוד הנפקות את תשלומי הקרן ו/או הריבית, כשהם מוגדלים באופן יחסי לשיעור העלייה של מדד התשלום לעומת המדד היסודי. אם יתברר כי מדד התשלום נמוך מהמדד היסודי, תשלם אגוד הנפקות את תשלומי הקרן ו/או הריבית כשהם מוקטנים באופן יחסי לשיעור הירידה של מדד התשלום לעומת המדד היסודי.
² לעניין זה, "ריבית העוגן" משמעותה – התשואה השנתית הממוצעת של אג"ח ממשלתית צמודה שהתקופה הנותרת לפירעונה הינה 5 שנים ב-30 ימי מסחר, שהאחרון בהם חל חמישה ימי מסחר לפני מועד החישוב של ריבית העוגן ("מועד החישוב"). במידה שקיימת יותר מסדרת אג"ח ממשלתית אחת כאמור, תחושב התשואה הממוצעת של כל סדרות אגרות החוב הממשלתיות אשר התקופה לפדיון שלהן במועד החישוב הינה חמש שנים. במקרה בו לא תהיה במחזור סדרת אג"ח ממשלתית אשר התקופה שלה במועד החישוב הינה חמש שנים בדיוק, יחושב ממוצע משוקלל של שיעורי התשואה כאמור לעיל של שתי סדרות אגרות חוב ממשלתיות, אשר התקופה לפדיון הינה הקרובה ביותר לחמש שנים, כאשר התקופה לפדיון של אחת מהן גבוהה מחמש שנים של השנייה נמוכה מחמש שנים. הממוצע המשוקלל כאמור יחושב על-פי התקופות לפדיון של שתי הסדרות הנ"ל, ומבלי להביא בחשבון את היקף הסדרות, היינו – בחישוב הממוצע המשוקלל ינתן לכל אחת מהסדרות הנ"ל משקל יחסי שונה, כך שהתקופה לפדיון הממוצעת תהא חמש שנים בדיוק.
³ נכון למועד ההנפקה של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ') ריבית העוגן היתה בשיעור 0.10273%.

⁴ במקרה שהריבית המחושבת תהא שלילית לא תיגבה ריבית שלילית ממחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ'), כל עוד לא התקיימו כל התנאים הבאים, ואגוד הנפקות דיווחה על התקיימותם לפחות 30 ימים טרם מועד חישוב הריבית: (א) תתקבל החלטת מיסוי מרשות המיסים לפיה מחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ') רשאים לקזז את הריבית השלילית כנגד הכנסות אחרות; (ב) נושא תשלום הריבית השלילית יוסדר על-ידי הבורסה וחברי הבורסה.
⁵ "אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן" משמעו – יחס ההון העצמי רובד 1 של הבנק יורד מ-5%.

⁶ "אירוע מכונן לאי-קיימות" משמעו – המוקדם מבין השניים הבאים: (א) הודעת המפקח על הבנקים לבנק בכתב שמחיקת כתבי ההתחייבות הינה הכרחית, מכיוון שבלעדיה, לדעת הפיקוח על הבנקים, יגיע הבנק לנקודת האי-קיימות; או (ב) הודעת המפקח על הבנקים לבנק בכתב על החלטה לבצע הזרמת הון מהמגזר הציבורי, או תמיכה שווה-ערך, שבלעדיה יגיע הבנק לנקודת האי-קיימות, כפי שיקבע הפיקוח על הבנקים.
⁷ במקרה שהמחיקה בוצעה בגלל קיומו של אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המחיקה תהא מחיקה מלאה או חלקית, בשיעור שיידרש על ידי המפקח על הבנקים על מנת שיחול להתקיים האירוע המכונן לספיגת הפסדי קרן, ושיחס ההון העצמי רובד 1 של הבנק יעמוד על לפחות 5%. המחיקה תהיה באופן יחסי לסכום הקרן שבמחזור של כתבי ההתחייבות הנדחים עם כתבי ההתחייבות הנדחים הנספים, פרי-פאסו. במקרה שהמחיקה בוצעה בגלל קיומו של אירוע מכונן לאי-קיימות, הקרן תימחק במלואה, וכתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כ') תחוללנה להיסחר בבורסה.

באור 16 - אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן (המשך)

- ב. ביום 3 במאי 2016 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק הודעה על סכסוך עבודה בין ועד עובדי אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות") לבין הנהלת חברת אגוד מערכות והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז - 1957 (הודעה על שביתה או השבתה). אגוד מערכות הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק העוסקת במתן שירותי מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו ומונה 56 עובדים שהסכסוך נוגע להם. הבנק מקיים מו"מ עם ועד העובדים על הנושאים השנויים במחלוקת.
- ג. ביום 10 בפברואר 2016 השלימה חברת אגוד השקעות וייזום בע"מ רכישה של 10% מהונה המונפק והנפרע של חברת אפסילון חיתום והנפקות בע"מ (להלן: "אפסילון") וכן אופציה לרכישת 15% נוספים מהונה המונפק והנפרע של אפסילון בכפוף להתקיימות מספר תנאים מתלים. תמורת הרכישה הסתכמה בסכום לא מהותי.
- ד. ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק להפחתת שיעור מס החברות ב-1.5% מ-26.5% ל-25%, החל מיום 1 בינואר 2016. כתוצאה מהשינוי האמור, ובהתבסס על צו מס ערך מוסף מיום 12 באוקטובר 2015 אשר עדכן את שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים, שיעור המס הסטטוטורי אשר יחול על תאגיד בנקאי בשנת 2016 ירד משיעור של 37.58% לשיעור של 35.9%. כתוצאה מהשינוי האמור קטנו יתרת המסים הנדחים של הבנק כנגד גידול בהוצאות המסים בסך של כ-7 מיליון ש"ח.

ממשל תאגידי,
ביקורת ופרטים נוספים
על עסקי התאגיד הבנקאי
ואופן ניהולם

תוכן עניינים ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

ממשל תאגידי וביקורת.....156

הדירקטוריון.....156

חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה.....156

גילוי בדבר המבקר הפנימי.....156

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים.....156

עסקאות עם בעלי שליטה.....156

פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם.....157

תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק.....157

השליטה בבנק.....158

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו.....158

רכוש קבוע ומתקנים.....159

פעילות מול גורמים בחו"ל.....159

הון אנושי.....159

הסכמים מהותיים.....159

רישיונות, היתרים ואישורים.....159

עדכוני חקיקה.....160

דירוג הבנק.....168

מגזרי פעילות פיקוחיים.....168

ממשל תאגידי וביקורת

הדירקטוריון

לא חל שינוי בהרכב הדירקטוריון ובוועדותיו לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015 למעט כדלקמן:

- ד"ר זלמן סגל מונה כיו"ר הוועדה לעסקאות בנכסים קבועים.
 - הגב' נירה דרור מונתה כחברה בוועדות הבאות: ועדת ביטוח, הוועדה לניהול סיכונים, הוועדה למעקב תקציבי, ועדת השקעות ריאליות והוועדה לעסקאות בנכסים קבועים.
- במהלך תשע"ה החודשים הראשונים של השנה קיים הדירקטוריון 16 ישיבות במליאתו ו- 57 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה

לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2015.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר המבקר הפנימי, דרך מינויו, כפיפותו הארגונית, תוכנית עבודת הביקורת, עריכת הביקורת, הגישה למידע והערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי נכללו בדוח השנתי לשנת 2015 ולא חל בהם שינוי. לעניין עמידת המבקר הפנימי בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב - 1992, הרי שהחל מחודש אפריל 2016, עומד המבקר הפנימי בכל התנאים הנדרשים בסעיף האמור.

מספר המשרות הממוצע לתשע"ה החודשים הראשונים של שנת 2016:

מבקר פנימי ראשי	1
עובדי הביקורת הפנימית בבנק	15
מיקור חוץ *	3

* שווה ערך לכ - 3 משרות.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

לא חל שינוי מהותי לעומת ההליך המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. הדוחות הכספיים נשלחו לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני ישיבת הדירקטוריון על מנת שיוכלו לבצע את הבקרה הנדרשת מטעמם.

עסקאות עם בעלי שליטה

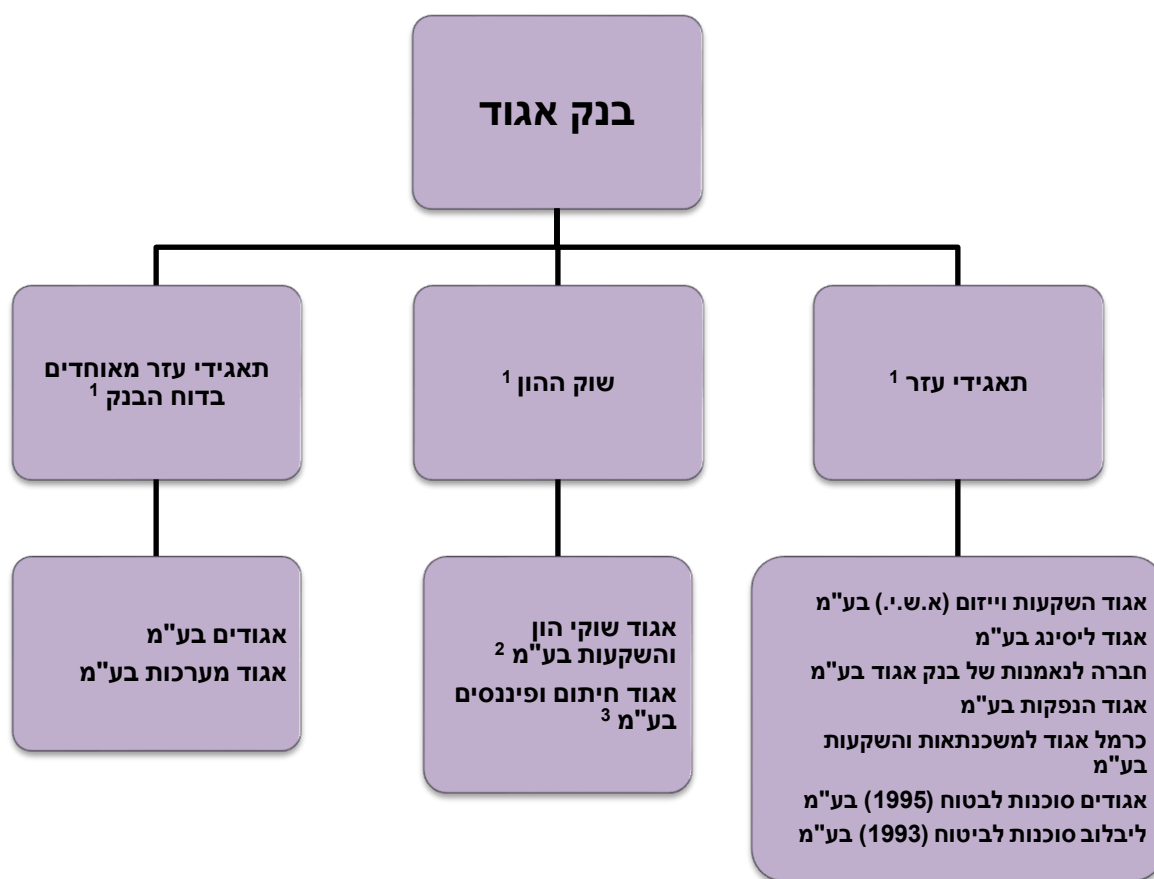
- א. לעניין הגדרת עסקה "חריגה" ועסקה "זניחה" ולעניין פירוט עסקאות שאינן חריגות - לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.
- ב. לעניין עסקאות חריגות, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.
- ג. לפרטים אודות אישור ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק את רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, לרבות אלו הנמנים על בעלי השליטה בבנק וקרוביהם, ראו על דרך ההפניה דיווח מיידי מיום 29 בפברואר 2016 (אסמכתא מס': 037114-01-2016).

פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק

להלן תרשים חברות מוחזקות עיקריות ⁴ ליום 30 בספטמבר 2016.

1. מוחזקים ב- 100%.

2. מוחזקת על ידי אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.) בע"מ. חברה לא פעילה.

3. מוחזקת על ידי אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ. חברה לא פעילה.

4. פרטים בדבר החברות המוחזקות של הבנק, תחומי פעילותן ותרומתן לרווחיות הבנק, ראה דוח כספי שנתי לשנת 2015.

השליטה בבנק

בעלי המניות העיקריים בבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים:

22.9%	שלמה אליהו אחזקות בע"מ ²
21.65%	ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ ^{3,1}
3.12%	ישעיהו לנדאו נכסים (1998) בע"מ ³
16.5%	נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ^{4,1}
6.36%	נכסי שרודר בע"מ ⁴
4.20%	אליהו חברה לביטוח בע"מ

1. מהווים את גרעין השליטה בבנק (העומד נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים על 33% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק, ומתחלק באופן שווה בין חבריו, 16.5% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לכל אחד).
2. ביום 29 באוקטובר 2012 חדלה שלמה אליהו אחזקות בע"מ להוות חלק מגרעין השליטה בבנק בעקבות השלמת רכישת השליטה במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ על ידי מר שלמה אליהו באמצעות אליהו חברה לביטוח בע"מ, הכל כמפורט בפרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו" בדוח הכספי השנתי לשנת 2015.
3. חברות בשליטת מר ישעיהו לנדאו.
4. מוחזקות בחלקים שווים על ידי ד"ר יעל אלמוג-זכאי וגב' רות מנור.

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

ביום 11 במאי 2016 נמסר לבנק על ידי ב"כ ה"ה שלמה וחיה אליהו, כי המפקחת על הבנקים אישרה כנדרש על פי ההיתר לאחזקת אמצעי שליטה בבנק שניתן לה"ה שלמה וחיה אליהו (להלן: "היתר האחזקה"), את הארכת תקופת השעבוד לטובת צד שלישי של 2.5% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק המוחזקים על ידי ה"ה שלמה וחיה אליהו ("אמצעי השליטה המשועבדים") (כמפורט בדוח הכספי של הבנק לשנת 2015, וזאת עד ליום 28 באפריל 2017. כן נקבע באישור המפקחת כי אם עד ליום 28 ביולי 2016 לא ימכרו אמצעי השליטה המשועבדים במסגרת מימוש השעבוד, יתחייב בעל השעבוד לשחרר את השעבוד על אמצעי השליטה המשועבדים שטרם נמכרו ולהעבירם לנאמן, מר בועז אוקון (להלן: "הנאמן") לצורך מכירתם, כאשר במקרה שמכירת אמצעי השליטה המשועבדים על ידי הנאמן לא תהיה ב"עסקה מיידית", עשויה תקופת השעבוד להיות מוארכת מעבר ליום 28 באפריל 2017 ועד למועד ההשלמה של עסקת מכירת אמצעי השליטה המשועבדים על ידי הנאמן או עד למועד בו תבוטל עסקה זו, ככל שתבוטל ולא יאוחר מתום תקופת הנאמנות השנייה. כן הובהר כי בכל מקרה, מכירת אמצעי השליטה המשועבדים תושלם עד תום תקופת הנאמנות השנייה וכי אין באישור המפקחת הנ"ל כל שינוי בתנאים והמועדים הנדרשים למכירת אמצעי השליטה של ה"ה שלמה וחיה אליהו בבנק כקבוע בהיתר האחזקה. כן נמסר לבנק על ידי ב"כ ה"ה אליהו, כי כתב הנאמנות תוקן בהתאם לאישור המפקחת.

ביום 26.10.16, נמסרה לבנק על ידי ב"כ ה"ה שלמה וחיה אליהו, הודעה לפיה נגידת בנק ישראל אישרה ביום 26.10.16 תיקון להיתר החזקת אמצעי השליטה בבנק שניתן לה"ה שלמה וחיה אליהו, המאריך את התקופה הכוללת למכירת אמצעי השליטה האמורים בשנה נוספת, כך שתקופת הנאמנות השנייה בת שנתיים, שתחילתה ביום 29.10.15, ואשר במסגרתה, על הנאמן למכור את אמצעי השליטה בבנק המוחזקים על ידי קבוצת אליהו, כמפורט בדוח הכספי של הבנק לשנת 2015, תוארך משנתיים לשלוש שנים.

אם אמצעי השליטה כאמור לעיל לא ימכרו במלואם עד לתום השנה השנייה של תקופת הנאמנות השנייה, אזי המכירה של כל אמצעי השליטה הנוותרים שלא נמכרו כאמור תתבצע במהלך השנה השלישית של תקופת הנאמנות השנייה, בשיעורים ובמועדים שנקבעו בכתב הנאמנות המתוקן המצורף להיתר ההחזקה המתוקן לה"ה שלמה וחיה אליהו, הכוללים מכירה של לפחות 25% מאמצעי השליטה בכל רבעון.

למעט האמור לעיל, לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2015.

רכוש קבוע ומתקנים

העלות המופחתת של בניינים וציוד הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 294 מיליון ש"ח, לעומת 312 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. כמו כן, ראה באור 2.ג.1 בדבר הצגה מחדש בדרך של יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים של בנקיים לפי כללים החשובנאים המקובלים בארה"ב בדבר נכסים בלתי מוחשיים. לעניין מערכות גיבוי, סיכוני סייבר ותוכניות המשכיות עסקית ראה פרק "סקירת סיכונים" תת "פרק סיכון תפעולי" ודוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

פעילות מול גורמים בחו"ל

לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2015.

הון אנושי

- לעניין עדכון מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק ראה על דרך ההפניה, דוח זימון אסיפה כללית מיום 31 באוגוסט 2016 (אסמכתא: 2016-01-115039) וכן דוח תוצאות אסיפה כללית מיום 6 באוקטובר 2016 (אסמכתא: 2016-01-060357), וכן באור 9.א.
 - לעניין עדכון תנאי כהונה יו"ר הבנק ראה על דרך ההפניה, דוח זימון אסיפה כללית מיום 31 באוגוסט 2016 (אסמכתא: 2016-01-115039) וכן דוח תוצאות אסיפה כללית מיום 6 באוקטובר 2016 (אסמכתא: 2016-01-060357), וכן באור 9.ב.
 - לעניין פדיון מענקי יובלות וחופשות יובל לאוכלוסיית המנהלים והמו"חים לאחר תאריך מאזן, ראה באור 9.ג.
 - לעניין חוזר בדבר התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית ראה באור 7.ו.1 לשנת 2015.
- למעט האמור לעיל, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

הסכמים מהותיים

בהמשך לאמור בפרק "הסכמים מהותיים" בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015 בעניין התקשרות בין הבנק לבין מימון ישיר מקבוצת ישיר 2006 בע"מ (להלן: "מימון ישיר") בהסכמים לרכישה של תיקי הלוואות שהועמדו על ידי מימון ישיר ללקוחות פרטיים לצורך רכישת כלי רכב וכן הלוואות לכל מטרה (להלן: "ההסכם"), חתמו הבנק ומימון ישיר ביום 29 במאי 2016 על כתב תיקון להסכם (להלן: "כתב התיקון להסכם"), במסגרתו הוארכה תקופת ההסכם בין הבנק לבין מימון ישיר עד ליום 1 באפריל 2017 והוגדל הסכום המירבי של יתרת הקרן הכוללת של הלוואות שירכשו על ידי הבנק ממימון ישיר, במסגרת כל ההסכמים בין הבנק לבין מימון ישיר (קיימים ועתידיים) ל- 1.8 מיליארד ש"ח (להלן: "סכום התקרה"). ביצועה של כל עסקת מכירת תיקי הלוואות כאמור בין הצדדים, יהיה כפוף לקיומם של תנאים שסוכמו במסגרת ההסכמים בין הצדדים וכן לשיקול דעת כל אחד מהצדדים. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, ביצועה של עסקת מכירת תיקי הלוואות כאמור בכפוף לסכום התקרה, מותנה באישור הבנק בכתב ומראש. למעט האמור לעיל, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

רישיונות, היתרים ואישורים

לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

עדכוני חקיקה וניהול בנקאי תקין במערכת הבנקאית:

האמור בפרק זה הינו מבלי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת לעדכוני החקיקה שלהלן ולעדכוני חקיקה אחרים. עדכוני חקיקה אשר התקבלו וטיטוטו שפורסמו במהלך שנת 2016 ואשר פורטו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2015, אינם מופיעים בפרק זה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 436 – מיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים

ביום 12 בספטמבר 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים הוראת ניהול בנקאי בנושא מיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים, במסגרתו תוקם פלטפורמה אינטרנטית אשר תאפשר לבעלי פיקדונות ללא תנועה ולירשיים של לקוחות הבנק שנפטרו, לקבל מידע בנוגע לפיקדונות ולחשבונות כאמור. המידע שיוצג יכלול רק את שם הבנק בו מנוהל החשבון או הפיקדון. ההוראה קובעת, בין היתר, כי הבנק יציג בדף הבית של אתר האינטרנט שלו הפנייה לדף ייעודי שיעסוק בפניות הציבור שתתקבלנה בעקבות השימוש במיזם, וכן את הדרכים לפניה לקבלת מידע נוסף והמסמכים אשר ייתכן ויידרשו לצורך קבלת מידע או כספים, ככל שישנם. הבנק פעל בהתאם להוראה. הושק דף ייעודי בנושא באתר הבנק, מוקד "אגוד ישיר" ערוך לקבלת פניות לביורורים של הציבור בנושא זה.

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 22), התשע"ו-2016

ביום 16 באוגוסט 2016 פורסם תיקון לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, אשר עניינו סגירת סניפים קבועים. על-פי התיקון, תאגיד בנקאי המבקש לסגור סניף קבוע יגיש למפקח על הבנקים בקשה מנומקת בכתב. המפקח ייתן החלטה מנומקת בכתב תוך 30 יום מיום קבלת הבקשה. בהחלטתו יפרט המפקח אם הוא מסכים או מתנגד לבקשה, והוא רשאי להתנות את סגירת הסניף בתנאים, לרבות דחיית מועד הסגירה. החלטה בדבר התנגדות לבקשה תתקבל לאחר שניתנה לתאגיד הבנקאי הזדמנות להשמיע טענותיו. אם ניתנה הסכמה לסגירת הסניף, על הבנק להודיע ללקוחות הסניף על הסגירה בהודעה בכתב ובדרכים בהם נוהג הוא למסור הודעותיו לאותם לקוחות. בחלוף 60 יום ממועד ההודעה יאה רשאי הבנק לסגור את הסניף.

ניהול בנקאי תקין הוראה מס' 420 – משלוח הודעות בתקשורת

ביום 25 ביולי 2016 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא משלוח הודעות בתקשורת. התיקון מאפשר לתאגידים בנקאיים, למסור את מרבית ההודעות שנשלחו בעבר באמצעות הדואר, באופן דיגיטלי בערוצי תקשורת, ובכלל זה למסור הודעות ומסמכי הוראה לביצוע הניתנים בסניף, בערוצים אלו. בנוסף, מאפשר התיקון לתאגידים הבנקאיים להציע ללקוחות שירותי התראה, באמצעות הודעות לערוצי תקשורת, שסייעו להם בניהול חשבונם, כגון שירותי התראה על חריגה צפויה ממסגרת האשראי בחשבון ועוד. ההוראה מחייבת לראשונה את התאגידים הבנקאיים לשלוח התראה באמצעות מסרון לטלפון הנייד של הלקוח, אם סורבו בחשבונם חמישה שיקים, במקביל לחובת שליחת הודעה בדואר, ואם הוטלה הגבלה על חשבונם. תחילת התיקונים ביום פרסומם, מלבד מספר סעיפים אשר יכנסו לתוקף ביום 1.4.2017 וביום 1.7.2017. הבנק נערך בימים אלו ליישום ההוראה.

תיקון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008

ביום 19 ביולי 2016 פורסם תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008. על-פי התיקון יבוצע צירוף יזום של אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות לשירות המסלולים הבסיסי. מדובר במסלולים מוזלים ללקוחות יחידים ולעסקים קטנים, אשר נועדו לייצר חיסכון ממשי בעמלות המשולמות בגין שירותים בנקאיים בסיסיים. במסגרת תיקון כללי העמלות, התאגידים הבנקאיים נדרשים לסרוק את כל החשבונות של לקוחותיהם אשר הינם אזרחים ותיקים או בעלי מוגבלות, כהגדרתם בכללי העמלות, לזהות את אלה שההצטרפות לשירות המסלולים הבסיסי משתלמת עבורם, ולהעבירם למסלול

הבסיסי באופן יזום, תוך מתן הודעה על כך. כמו כן, התיקון הנוכחי מחייב את התאגיד הבנקאי לאפשר ללקוח לקבל העתק מהודעות הנשלחות אליו מכח הדין באמצעות שירותי בנקאות בתקשורת, במהלך תקופה של 6 חודשים שקדמה למועד סיום ההתקשרות עם התאגיד הבנקאי, לכל הפחות פעם אחת וללא תשלום עמלה. תיקון נוסף שבוצע קובע, כי תעריף עמלת שינוי מועד הפירעון החודשי של הלוואה לדיור יהיה בסכום שאינו עולה על מחיר שירות של פעולה אחת על-ידי פקיד לכל הלוואה, בעד כל אחד מארבעת השינויים הראשונים בכל שנה. הבנק פועל בהתאם להוראות הכללים.

תיקון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות דוחות סטנדרטים לבקשת הלקוח), התשע"ו-2016

ביום 19 ביולי 2016 פורסם צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות דוחות סטנדרטים לבקשת הלקוח), התשע"ו - 2016. על-פי התיקון, הוכרז שירות הפקת דו"חות לבקשת הלקוח-דו"חות סטנדרטים כשירות בר פיקוח. כן נקבע סכום עמלה מרבי לחיוב בסך של 15 ש"ח לדו"ח. הבנק פועל בהתאם להוראות הכללים.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 בנושא פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיור

ביום 11 ביולי 2016, פרסמה המפקחת על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 454, אשר קובע בין היתר, כי על התאגיד הבנקאי למסור דף הסבר ללווה, בסמוך למועד כריתת הסכם הלוואה, או הסכם מסגרת, לפי העניין. בנוסף, התאגיד הבנקאי נדרש למסור דף הסבר ללווה בסמוך לבקשתו לביצוע פירעון מוקדם. בדף ההסבר, יש להציג את עמלות הפירעון המוקדם נכון ליום הפקת דף ההסבר (מועד מתן ההלוואה או החתימה על הסכם מסגרת, או מועד הבקשה לביצוע פירעון מוקדם, בהתאמה). במקרים בהם ניתן פטור ללקוח מתשלום עמלות, כולן או חלקן, יימסר ללקוח דף הסבר מצומצם הכולל מידע הרלבנטי לו. במטרה לפשט את דף ההסבר ולהקל על הלקוח בהבנתו נקבע, כי במקום להציג את נוסחת רכיב ההיוון ואופן חישובה בדף ההסבר, יהא על התאגידים הבנקאיים לכלול בדף הפניה לאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי שבו יוצגו רכיב ההיוון ואופן החישוב באופן ברור. היה ולוה מעוניין בכך, על התאגיד הבנקאי למסור לו את נוסחת רכיב ההיוון ואופן החישוב בדרך בה הוא נוהג לשלוח ללקוח הודעות או בכל דרך מקובלת בה יבחר הלווה. הבנק פועל ליישום תיקוני ההוראה.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 403 בנושא הטבות לא בנקאיות ללקוחות

ביום 11 ביולי 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 403. תיקון ההוראה נועד להרחיב את האפשרויות העומדות בפני תאגידים בנקאים למתן הטבות לא בנקאיות ללקוחותיהם, אגב התנהלות שוטפת של הלקוח בחשבון. התרת האפשרות לתאגידים בנקאים לתת הטבות לא בנקאיות אגב התנהלות שוטפת בחשבון, תאפשר לשפר את חווית הלקוח בקשר עם הבנק, לקדם בנקאות דיגיטלית ולעודד התנהלות תקינה בחשבון, ובמקביל להמשיך ולאפשר ללקוחות להשוות בין המוצרים הבנקאיים המוצעים להם, ולהבחין בין ערך ההטבות שאין בנקאיות ובין ערך המוצרים הבנקאיים, וכן מבלי שיותנו תנאים כובלים אגב מתן ההטבות הלא בנקאיות. עדכון ההוראה נועד להסיר את החסם שהוטל בנוסח ההוראה הקודם, על מתן הטבות לא בנקאיות. יודגש, כי חל איסור על תאגיד בנקאי לקבוע כתנאי לקבלת הטבות לא בנקאיות על-ידי הלקוח, ובהם התחייבות הלקוח לתקופת התקשרות מסוימת או התחייבות מצדו להשבת ההטבה במקרה מסוים, זאת כדי למנוע מצב בו ההטבות הלא בנקאיות יהוו חסם מעבר בין בנק לבנק. הבנק פועל ליישם התיקון.

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, (מס' 227) התשע"ו - 2016

ביום 14 ביולי 2016 פורסם החוק לתיקון פקודת מס הכנסה בנוגע לחילופי מידע אוטומטיים (יישום FATCA ו-CRS). עיקר התיקון עוסק בהתאמת המונח "שליטה" בחוק איסור הלבנת הון להמלצות ארגון FATF; חובת איתור יחיד שהוא בעל השליטה בתאגיד; קביעת חזקה שלפיה די בהחזקה של 25% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, במקום 50% כדי לראות את המחזיק כ"בעל שליטה", כשאין אדם אחר המחזיק בשיעור גבוה יותר; קביעה כי במקרים שבהם אין בעל שליטה יחיד, יראו כבעל השליטה את יושב-ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי ובאין נושאי משרה כאלה – נושא המשרה שיש לו

שליטה אפקטיבית בתאגיד. החלק העוסק בחילופי המידע יצר את המסגרת הנדרשת אך הוא יכנס לתוקף רק לאחר תיקון התקנות הנדרשות – אשר יקבעו את הדרישות אשר יחולו על הבנקים בהיבט זה. החוק קובע גם עיצומים כספיים על מוסדות פיננסיים וכן הטלת אחריות פלילית על אדם המפר הוראות החוק. ביום 4 באוגוסט 2016 אושרו תקנות מס הכנסה (ישום הסכם פטקא) התשע"ו - 2016 ופורסמו. לפי התקנות, הבנק נדרש לזהות בעלי חשבונות (אנשים פרטיים, תאגידים פרטיים אמריקאים ותאגידים הנשלטים על-ידי אמריקאים) להם סממנים אמריקאים ולהעביר לרשות המסים בישראל מידע על בעלי החשבונות ועל היתרות בחשבונותיהם עד ליום 30 ספטמבר 2016 (בהתאם להודעת רשות המסים נדחה המועד ל- 30 בנובמבר 2016). הבנק פעל ליישום התיקון והעביר את הדיווחים הדרושים לרשות המסים ביום 29 בספטמבר 2016.

ניהול בנקאי תקין הוראה מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 21 יולי 2016 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא בנקאות בתקשורת. מטרת ההוראה הינה הסרת חסמים קיימים להמשך התפתחות הבנקאות הדיגיטלית ומתן גמישות בהתאם לטכנולוגיה המשתנה. ההוראה מטילה על התאגידים הבנקאיים אחריות מוגברת ומחייבת אותם לנהוג בזהירות הנדרשת ולשפר בכל עת את המסגרת הקיימת לניהול הסיכונים ולהתאים אותה לסביבה הטכנולוגית הדינאמית בה הם פועלים. ההוראה מאפשרת פעילות מרחוק במגוון שירותים בנקאיים, כך שהלקוח יוכל לקבלם בכל מקום ובכל זמן. עוד קובעת ההוראה עקרונות לניהול הסיכונים בבנקאות בתקשורת, הן במערכות ובתהליכים פנימיים והן בהתנהלות מול הלקוח. כמו כן, ההוראה כוללת מגוון בקורות שעל התאגיד הבנקאי ליישם על מנת למזער את הסיכונים הנוצרים מפעילות בתקשורת. ההוראה כוללת גם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 357 - ניהול טכנולוגיית המידע ובו ביטול סעיפים שונים בהוראה האמורה, ביטול הוראות ניהול בנקאי תקין 418 בנושא פתיחת חשבון באמצעות האינטרנט וביטול הוראות ניהול בנקאי תקין 435 - בנושא הוראות טלפוניות. הבנק פועל בימים אלו ליישום ההוראה.

הוראת שעה מס' 100 של בנק ישראל בנושא שמירת מידע לצורך מסירתו למאגר

ביום 21 ביוני 2016 פרסם בנק ישראל הוראת שעה בנושא שמירת מידע לצורך מסירתו למאגר. בהתאם להוראה, מתוכננת בתקופה הקרובה הקמתו והפעלתו של מאגר מרכזי לשיתוף נתוני אשראי בישראל אשר יוקם וינהל בידי בנק ישראל, זאת במסגרת הערכותו של בנק ישראל ליישום חוק נתוני אשראי, התשע"ו 2016. המאגר המרכזי יאפשר, בין היתר, להרחיב את המידע העומד לרשות נתוני האשראי בבואם להעריך את רמת סיכון האשראי של הלקוח, יסייע להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי ויחייב את הנגישות לאשראי. ההוראה מפרטת את אבני הדרך ליישומה ובכלל זה מינוי איש קשר מטעם הבנק אשר יהיה אחראי לקשר עם בנק ישראל בנוגע ליישום ההוראה, הגדרת תכנית פעולה ליישום שמירת הנתונים המועברים לבנק ישראל, קביעת תדירות דיווח לבנק ישראל על אופן העמידה בלוחות הזמנים ליישום ההוראה והכללת הנושא במסגרת תכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2017. הבנק פועל ליישום ההוראה.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא מגבלות במתן הלוואות לדיר

ביום 1 למאי 2016 פרסם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי בנושא מגבלות במתן הלוואות לדיר, לעניין חישוב שיעור המימון לרכישת דירה, במטרה לתמוך ביכולתם של זכאים להשתתף בפרויקטים בסבסוד ממשלתי לרכישת דירה במחיר מופחת כדוגמת "מחיר מטר" ו"מחיר למשתכן". לפי התיקון, תאגיד בנקאי רשאי לבסס את שווי הנכס להלוואה לדירה במחיר מופחת, על הערכת שמאי במקום על מחיר הרכישה בפועל, ובלבד שהשווי של הנכס הנרכש לא יעלה על סך של 1.8 מיליון ש"ח. בדירות ששווין עולה על 1.8 מיליון ש"ח, יבוסס השווי על הגבוה מבין 1.8 מיליון ש"ח ועלות הרכישה. בכל מקרה, שווי הנכס הנרכש לצורך חישוב יחס המימון כאמור לא יעלה על סך של 1.8 מיליון ש"ח. כל זאת כשעל הרוכש לשלם לפחות 100 אלף ש"ח ממקורותיו העצמיים. ככלל הלוואה, ההחלטה על גובה ההלוואה נתונה לשיקוליו העסקיים של הבנק. הבנק נערך לפעול בהתאם לתיקון החדש.

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג),

התשע"ו - 2016

ביום 12 לאפריל 2016 פורסם ברשומות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים. בהתאם לחוק, השכר הגבוה ביותר שיוכל בכיר בחברה פיננסית להרוויח כשהוצאות השכר שהחברה משלמת עבורו מוכרות לצרכי מס, תעמוד על לא יותר מפי-35 משכרו של העובד בעל השכר הנמוך ביותר בחברה. זאת, לרבות עובדי קבלן המועסקים ישירות על ידי התאגיד, או המועסקים על ידי נותן שירות המועסק על ידי התאגיד. בנוסף, תקרת השכר שתזכה את החברה בניכוי הוצאות שכר לצורך תשלומי המס תעמוד על 2.5 מיליון ש"ח בשנה. על בכירים שחוזי ההתקשרות עימם ייחתמו מעתה והלאה, החוק יחול מיידית עם פרסום החוק ואילו על בכירים שכבר מועסקים על ידי החברות, החוק יחול חצי שנה מיום פרסומו. ביום 1 ביוני 2016 הוגשה ע"י איגוד הבנקים עתירה לביהמ"ש העליון בשבתו כבימ"ש הגבוה לצדק נגד כנסת ישראל, שר האוצר, נגידת בנק ישראל והמפקחת על הבנקים, בעניין חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו - 2016.

ביום 11 ביולי 2016 נעתר בית משפט הגבוה לצדק לבקשת איגוד הבנקים והוציא צו ביניים, לפיו עובדים בתאגידים בנקאיים ונושאי משרה בכירה בבנקים שיודיעו על התפטרות מעבודתם בתוך 45 ימים ממועד ההכרעה בעתירה שהוגשה נגד החוק להגבלת שכר בכירים במערכת הפיננסית, לא יאבדו את זכאותם הנוכחית לקבל את מלוא הזכויות הפנסיוניות שמגיעות להם בגין סיום עבודתם.

ביום 29 לספטמבר 2016 דחה בג"צ את העתירה שהוגשה ובמקביל האריך את צו הביניים שניתן בחודש יולי עד ל-1 בינואר 2017. לפיכך, עובד שיודיעו לבנק על התפטרותו עד ל-1.1.2017 לא יאבד את זכאותו לקבל את מלוא הזכויות שהיו מגיעות לו בגין סיום יחסי עובד מעביד או סיום כהונתו. הבנק בוחן את השלכות החקיקה.

חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות (תיקון מס' 18), התשע"ו - 2016

ביום 11 לאפריל 2016 פורסם ברשומות תיקון לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות. התיקון יוצר מנגנון משפטי למתן ייפוי כוח מתמשך ומתן הנחיות של אדם בקשר לנעשה ברכושו ולטיפול בענייניו, לרבות הנחיות לטיפול רפואי בגופו – בשעה שלא יהיה מסוגל לקבל החלטות אלה בעצמו, וזאת על מנת לכבד ולממש את רצונו גם בשעה שלא יוכל עוד להביע אותו בעצמו. תיקון החוק קובע גם עקרונות ודרכי פעולה לאפוסטרופוסים ומדגיש, כי תפקיד האפוסטרופוס לשמוע את דעתו של האדם ולסייע לו במימוש רצונותיו, למסור לו מידע על ענייניו ולשתפו בקבלת החלטות הנוגעות לו, ככל הניתן. בין השאר, תיקון החוק מרחיב את מערך הפיקוח ואת סמכויותיהם של המפקחים באפוסטרופוס הכללי וקובע עקרונות וכללים למינוי אפוסטרופוסים. בהתאם לעקרונות אלה על בית המשפט השוקל מינוי אפוסטרופוס לאדם, לבחון את כל החלופות האפשריות, לרבות תומך בקבלת החלטות. לתיקון החוק מועדי תחולה מדורגים ויהא בו כדי להשפיע על אופן עבודת הבנק הן מול משרד האפוסטרופוס הכללי והן מול אפוסטרופוסים בחשבונות בנק רלבנטיים. הבנק לומד את תיקון החוק ונערך לפעול בהתאם להנחיותיו.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו - 2016

ביום 12 לאפריל 2016 פורסם ברשומות חוק נתוני אשראי, אשר מטרתו לקבוע הסדר כולל לשיתוף בנתוני אשראי ובו הוראות לעניין איסוף נתוני אשראי ממקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי אשר יופעל בידי בנק ישראל ומסירת נתוני אשראי ממנו ללשכות אשראי לשם עיבודם והעברתם, בין השאר לנתוני אשראי, תוך שמירה על עניינם של הלקוחות ועל פרטיות הלקוחות שהנתונים מתייחסים אליהם ומניעת פגיעה בה במידה העולה על הנדרש והכול למטרות אלה:

1. הגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי;
2. הרחבת הנגישות לאשראי;
3. צמצום ההפליה במתן אשראי והפערים הכלכליים;

4. יצירת בסיס מידע לא מזוהה שישמש את בנק ישראל לשם ביצוע תפקידיו. לצד ההסדר הכולל לשיתוף בנתוני אשראי, חוק זה נועד לקבוע הסדר לעניין איסוף, ניהול והחזקה, דרך עיסוק, של נתוני אשראי על יחידים בפעילותם כעוסקים בלבד, לשם מסירתם לאחר. החוק יחליף את חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב - 2002, אשר בהתאם לו פעל הבנק עד כה. תחילתו של החוק 30 חודשים מיום פרסומו.

חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 50), התשע"ו - 2016

ביום 7 לאפריל 2016 פורסם ברשומות תיקון לחוק ההוצאה לפועל. מטרת התיקון היא למנוע מזוכה בפסק דין, או ממי שאוחז בשטר, להשתהות בפתיחת תיק הוצאה לפועל ולגרום להגדלת החוב בשל תוספת ריביות. בהתאם לכך, זוכה שלא הגיש בקשה לביצוע פסק דין או שטר בתוך שנה מהמועד שבו היה אפשר להגישה לא יהיה זכאי לכך שעל החוב ייוספו הריביות שלהלן, אלא החל במועד הגשת הבקשה לביצוע: ריבית שמקורה הוא בהסכם שבין הזוכה והחייב או בהוראות דין מסוים שמכוחו נקבע החוב, כולל ריבית כאמור שקבע בית המשפט בפסק הדין, או ריבית פיגורים כמשמעותה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א - 1961. עם זאת, במקרים שבהם יש טעמים מוצדקים שבשלהם הזוכה לא נקט הליכים לגביית החוב, רשם ההוצאה לפועל יהיה מוסמך, לפי בקשת הזוכה, לקבוע כי התקופה תהיה ארוכה יותר. ההסדר האמור לא יחול על פסק דין למזונות. הבנק פועל ליישום התיקון.

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14), התשע"ו - 2016

ביום 7 באפריל 2016 פורסם ברשומות תיקון לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000, אשר בהתאם לו תחשבנה עבירות מס חמורות כ"עבירות מקור", כהגדרתן בחוק. בתוך כך, התיקון לחוק קובע, כי העלמת מס הכנסה בסך של 1 מיליון ש"ח בשנה או 2.5 מיליון ש"ח ב- 4 שנים תיחשב כעבירת מקור לפי החוק. לגבי העלמת מע"מ נקבע, כי העלמת מע"מ בהיקף של 170 אלף ש"ח בשנה או 480 אלף ש"ח ב- 4 שנים ו- 120 אלף ש"ח אם העבירה נעברה בתחום, תיחשב כעבירת מס לעניין החוק. עוד נקבע, כי בתחום מיסוי מקרקעין תיחשב עבירת מס כעבירת מקור לפי החוק, וזאת אם הושמט שווי רכישה של 1.5 מיליון ש"ח ומעלה, אם העסקה לא דווחה כלל, או אם היה דיווח כוזב על זהות הבעלים, כאשר שווי הנכס הוא 100 אלף ש"ח ומעלה והחל מהשקל הראשון אם העבירה נעברה בתחום. יודגש, כי כאשר מדובר על פעילות של ארגון פשיעה, פעילות של ארגון טרור או אם העבירה בוצעה על ידי מי שלא חב במס ("מלבין מקצועי"), הגדרת היקף הפעילות אינה רלבנטית והעבירה תחול החל מהשקל הראשון. החוק נכנס לתוקפו בחודש אוקטובר 2016 והבנק פועל בהתאם לו.

חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי) (תיקון מס' 8), התשע"ו - 2016

ביום 21 במרס 2016 פורסם תיקון לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), תשס"ח - 2007. על פי סעיף 14 לתיקון, אין לעקל מענק ששולם לפי חוק זה במשך 90 ימים מיום ששולם לחשבון הבנק של העובד. הגורמים הרלבנטיים בבנק עודכנו בפרטי התיקון לחוק והבנק פועל בהתאם לו.

חוזר בנושא דוח חצי שנתי על חשיפה לסיכונים ציית - הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מס' 825

ביום 3 בפברואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת דיווח מס' 825 וזאת כחלק מתהליך הרחבת הערכת סיכונים. בהתאם להוראת הדיווח המתוקנת, ידווחו לבנק ישראל בנוסף למספר הדיווחים שהועברו לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, גם נתונים אודות סכומם המצטבר של הדיווחים וזאת כדי לספק תמונה מלאה יותר של סיכונים ציית. הדיווח במתכונת החדשה יהיה בתדירות חצי שנתית (ולא בתדירות חודשית כפי שהיה בעבר).

כמו כן, התווספו לוחות דיווח שבהם ידווחו נתונים אודות חשבוניות של לקוחות בסיכון גבוה לעניין ציות בהיבטים של סיכונים חוצי גבולות. דיווח ראשון לפיקוח על הבנקים בהתאם למתכונת החדשה הועבר כמתוכנן.

חוק סליקה אלקטרונית של שיקים התשע"ו - 2016

ביום 10 בפברואר 2016 פורסם ברשומות החוק אשר מאמץ את מסקנות הדו"ח לצמצום השימוש במזומן במשק הישראלי. מטרת החוק העיקרית הינן:

1. הסדרת הסליקה האלקטרונית של שיקים במערכת הבנקאית חלף הצגה פיזית של שיקים.
 2. הסדרה של החזרת שיק שסורב ללקוח.
 3. הסדרת קבילותו של שיק ממוחשב בהליך משפטי.
 4. הסמכה לקבוע כלליים בעניין שמירתו של השיק הפיזי.
 5. קביעה כי היקף האחריות של הבנק כלפי הלקוח לא תשתנה בהתאם לכל דין, בשל שינוי שיטת הסליקה.
- החוק נכנס לתוקפו בחודש אוגוסט 2016 ובמקביל פורסמו כללים ראשוניים ליישום. הבנק נערך בימים אלו ליישום הוראות החוק.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' A301 בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 18 בספטמבר 2016 פרסם בנק ישראל תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי, זאת בעקבות אישורו של חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו - 2016 (להלן: "חוק התגמול"). הוראות התיקון באות להוסיף על הוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999 וחוק התגמול. על-פי התיקון צומצמה הגדרת קבוצת העובדים המרכזיים כהגדרתה בחוק כך שלא תהיה עוד חובה לכלול בקבוצה האמורה גם מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל. כמו כן, ניתן שלא לכלול בהגדרת עובד מרכזי עובד שתגמולו מקיים את התנאים המצטברים הקבועים בסעיף 4(ב)(2) ובלבד שאינו נושא משרה לפי חוק החברות. כן תוקנה ההגדרה של "תגמול קבוע", כך שמניות חסומות למימוש במועד הענקתן עשויות להיות מוכרות כתגמול קבוע. בנוסף, לעניין מנגנון התגמול לעובדים מרכזיים נקבע בקשר לתגמול המשתנה, כי לבנק תהא האפשרות להכליל בקריטריונים להענקת תגמול זה גם מרכיב של שיקול דעת ובלבד שסכום מרכיב זה לא יעלה על 3 משכורות חודשיות בשנה. במקרה של הענקת תגמול משתנה בצורת אופציות יהיה על ועדת התגמול לקיים דיון מנומק ולהציג נימוקים להענקת תגמול באמצעי זה לעומת תגמול באמצעות מניות בפני הדירקטוריון. תחילת התיקונים להוראה היא ביום פרסומם. הבנק פועל ליישום התיקון להוראה.

יוזמות חקיקה והסדרה:

הצעת חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ו - 2016 ("ועדת שטרם").

ביום 2 באוגוסט 2016 פורסמה הצעת חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ו - 2016. הצעת החוק באה לעגן בחקיקה את המלצות הועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים אשר הוקמה ביום 3 ביוני 2015, להסיר חסמים שקיימים כיום במערכת הבנקאית, להביא ליצירת שחקנים עצמאיים וחדשים שיוכלו להתחרות במערכת הבנקאית הקיימת ולחולל תחרות בשוק השירותים הבנקאיים והפיננסיים למגזר הקמעונאי. הממשלה הסמיכה את ועדת השרים לענייני חקיקה להכניס תיקונים בהצעת החוק במהלך הליכי החקיקה בכנסת, לענין קביעת ההסדר לשינוי מבנה הבעלות בחברת השירותים המשותפת למספר בנקים, המפעילה ממשק לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב בין מנפיק לבין סולק. בשלב זה קובעת הצעת החוק שינוי בנוגע לאופן מינוי הדירקטורים החיצוניים, וכן מסמיכה את שר האוצר

ונגיד בנק ישראל לקבוע סוגי החלטות בחברה כאמור, שיתקבלו בהתאם לפרוצדורה שתיקבע, וזאת מתוך מטרה להגביר את השפעתן של החלטות אלה על מקבלי השירותים שאינם מחזיקים אמצעי שליטה בחברה. כן מוצע בין היתר: להוסיף שני תחומי פעולה נוספים בהם מותר לבנק לעסוק: מכירה של שירותי מחשוב ותפעול המשמשים בעיקרם את הבנק והשכרת מקרקעין המשמשים את הבנק לצורכי מחשוב ותפעול, לשוכר שיעשה שימוש במקרקעין למטרה זו; לקבוע שעל כל בנק להתקשר לפחות עם חברת כרטיסי אשראי אחת לצורך הפקה ותפעול של כרטיסי החיוב שהוא מנפיק ולהגביל את ההנפקה מחברה אחת ל-52% מכמות הכרטיסים שמנפיק הבנק. בנקים שאינם עוסקים בעצמם בהנפקה של כרטיסי אשראי ידרשו להתקשר עם שתי חברות לפחות. על-פי ההצעה תוקם ועדה מייצעת שתעקוב אחר יישום הוראות חוק זה מיום התחילה ועד תום שש שנים מהמועד האמור. הועדה תגיש דין וחשבון לממשלה ולכנסת, אחת לשנה. תחילתו של החוק ביום פרסומו. מועד תחילת חלק מסעיפי הצעת החוק נעה בין שנה ל-4 שנים מיום התחילה. הצעת החוק עברה בקריאה ראשונה והיא נדונה בימים אלו בועדת הרפורמות בכנסת הבנק בוחן את השלכות הצעת החוק על פעילותו.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין – סגירת סניפי בנק וצמצום שירותי פקיד

ביום 8 באוגוסט 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא סגירת סניפים וצמצום שירותי פקיד. מטרה הוראה זו הינה להסדיר את תהליך סגירת הסניפים וצמצום שירותי פקיד והמעבר למתן שירות באמצעים דיגיטליים וישירים במערכת הבנקאית. ההוראה והתוספת לה מגדירים את השיקולים אשר על התאגיד הבנקאי לראות לנגד עיניו בעת תהליך קבלת ההחלטה על סגירת סניף או צמצום שירותי פקיד, ומהווים את הבסיס לשיקול הדעת שיפעיל המפקח על הבנקים בעת אישור או סירוב לפניה של בנק בבקשה לסגור סניף. על פי הטייטה, מדיניות הפיקוח הנה להבטיח כי בעת סגירת סניפי בנק, יוצגו ללקוחות המערכת הבנקאית חלופות הולמות כך שיוכלו להמשיך ולצרוך בנחות את מגוון השירותים הבנקאיים. זאת בין היתר באמצעות שימוש במגוון הכלים הבאים: הפניית הלקוחות לסניף סמוך, הצבת מכשירים אוטומטיים נוספים סביבת הסניף שנסגר, פתיחת סניף נייד או סניף במתכונת חלקית שישירת את הלקוחות באזור בו נסגר הסניף, הכשרת הלקוחות למעבר לבנקאות דיגיטלית-ישירה ועוד. התאגיד הבנקאי נדרש לגבש מדיניות יעודית כתובה אשר תגובש על ידי הגורם האחראי בהנהלת התאגיד הבנקאי ותאושר על ידי הדירקטוריון מידי שנה. סגירת סניף או עמדת הטלר בסניף מצריכה מתאגיד בנקאי להיערך מבעוד מועד בכל הנוגע להמשכיות מתן שירותי המטבע ללקוחותיו, ובכלל זה שירותי הפקדה, משיכה ופריטת מזומנים במט"י ובמט"ח. תאגיד בנקאי יודיע ללקוחותיו על סגירת הסניף או סגירת שירותי הפקיד 60 יום טרם השינוי תוך מתן התייחסות לאמצעי ההתקשרות עם הלקוח לצורך מסירת ההודעה. ביום 28 באוגוסט 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים טיוטת חוזר נוסף בנושא זה. לטייטה זו נוספו הוראות הקובעות, כי הדירקטוריון אחראי לוודא שעקרונותיו בנושא סינוף ומעבר לבנקאות ישירה, יעוגנו במסגרת מסמך מדיניות יעודי, אשר ידון ויאשר על ידו מידי שנה. עוד נקבע, כי ההנהלה הבכירה אחראית על גיבוש והטמעת המדיניות בנושא סינוף ומעבר לבנקאות ישירה, וכן אחראית לגיבוש תוכנית העבודה ונהלי עבודה בנושא, הנגזרים ותומכים באופן יישומה. הבנק עוקב אחר התקדמות הליכי החקיקה בעניין זה.

טיוטת חוזר הפיקוח על הבנקים – היערכות לניהול סיכונים ציות נוכח קביעת עבירות מס כעבירות מקור

ביום 30 באוגוסט 2016 פרסמה טיוטת חוזר המפקחת על הבנקים בנושא היערכות לניהול סיכונים ציות נוכח קביעת עבירות מס כעבירות מקור. פרסום החוזר נועד לסייע בידי התאגידים הבנקאיים לנהל את הסיכונים, בדרך של מתן דגשים לסוגיות אשר עשויות להיות רלוונטיות יותר לעבירות המס. בעקבות תיקון חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14), התשע"ו-2016, על הנהלת התאגיד הבנקאי לבחון את השינויים הנדרשים במדיניות, בהערכת הסיכון, ובנהלים של התאגיד הבנקאי, ולהביאם לדין ולאישור בדירקטוריון ובכלל זה: לבחון שינויים נדרשים במדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור, בדגש על סוגיות "הכר את הלקוח", תוך הבאה בחשבון של גורמי סיכון הקשורים למבנה הבעלות בחשבון או לפעילות בחשבון, שנחזים כמיועדים להסתיר מידע; לעדכן את הערכת הסיכון של התאגיד הבנקאי; עדכון הבקורות ומערכי ההדרכה של התאגיד הבנקאי, תוך

מתן דגש לשינויים ולעדכונים שחלו בנהלי התאגיד הבנקאי, בעקבות תיקון החוק. הבנק פועל בהתאם להוראות טיוטת החוזר.

הצעת חוק חובת אזהרה בפרסום ושיווק טלפוני של הלוואה (תיקוני חקיקה), התשע"ה - 2015

ביום 27 ליוני 2016 פורסמה הצעת חוק פרטית שעיקרה חיוב הבנקים לפרסם אזהרה בצמוד לפרסומת ולשיווק טלפוני של הלוואות, אשר תבהיר לציבור את הסיכונים הכרוכים בבטילת הלוואה אימפולסיבית, בלי לוודא כי קיימת יכולת פירעון. להלן נוסח האזהרה המוצע: "אי-עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרור חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל". החוק ייכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו. הבנק עוקב אחר התקדמות הליכי החקיקה בעניין זה.

הצעת חוק פירוק גרעיני השליטה במוסדות הפיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה - 2015

ביום 22 ליוני 2015 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה שיטת גרעיני השליטה, בה "מספר קטן של בעלי הון שולטים בפועל בתאגידים הבנקאיים באמצעות החזקה בשיעור נמוך יחסית של מניותיהם" (כדברי ההסבר בהצעת החוק), מעודדת ניגודי עניינים ולקיחת סיכונים מופרזים, ושימוש לרעה בכוחם של בעלי השליטה. הצעת החוק קובעת שני תיקונים אופרטיביים לחקיקה הבנקאית:

1. הצעת החוק מציעה לבטל את סמכות נגיד בנק ישראל הקבועה בחוק ליתן היתר שליטה בתאגיד בנקאי ולבטל את סמכות הנגיד הקבועה היום בחוק להעניק היתר להחזקה בתאגיד בנקאי למי שמבקש להחזיק ב- 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד בנקאי.
2. במקביל, הצעת החוק מציעה להגביל את שיעור ההחזקה המותר באמצעי שליטה בתאגיד בנקאי ל- 1%.

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו - 2016

ביום 2 למרץ 2016 פורסמה ברשומות הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי. הצעת החוק כוללת רפורמה מקיפה בתחום דיני חדלות הפירעון במטרה לספק לכלכלה הישראלית חקיקה מודרנית בתחום זה. לצד הסדרת הדין המהותי, מבקשת הצעת החוק לערוך שינוי מבני ברשויות האמונות על יישום הדין – בתי-המשפט, הכונס הרשמי ורשות האכיפה והגביה, זאת במטרה ליצור הליכים מהירים ויעילים ולצמצם את הברוקרטיה הקיימת בתחום. חידוש מרכזי בהצעת החוק הוא הקביעה, כי נושה לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים כנגד חייב, זאת למעט בנסיבות שבהן קיים חשש ממשי כי החייב פועל במטרה להונות את נושיו, להעדיף מי מנושיו או להבריא את נכסיו. חידוש עיקרי נוסף טמון בביטול הרוב המכריע של החובות בדין קדימה, זאת מתוך רצון לקדם את עיקרון השוויון בין הנושים ולהגדיל את חלקם של הנושים הכלליים בקופת הנשייה. נוסף על כך, מוצע להגביל את כוחם של בעלי שעבוד צף ולקבוע כי אלה יוכלו להיפרע את חובם רק לסכום השווה ל- 75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף. הבנק עוקב אחר התקדמות הליכי החקיקה.

טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על קניה, מכירה, ופידיון של ני"ע סחירים בבורסה בתל אביב), התשע"ו - 2016

ביום 24 לינואר 2016 פורסמה המפקחת על הבנקים טיוטת הצו המכריז על שירות קניה, מכירה ופידיון של ני"ע סחירים בבורסה בתל אביב כשירות בר פיקוח. שיעור העמלה המירבי שניתן יהיה לגבות בגין שירות זה יעמוד על 0.4%.

דירוג הבנק

ביום 8 באוגוסט 2016 פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח בדבר דירוג ניירות ערך מסחרי אשר יכול ויונפקו על ידי הבנק וכן בדבר דירוג הבנק ואופק הדירוג, יצוין כי דירוג הבנק ואופק הדירוג נותר ללא שינוי לעומת הדיווח הקודם מיום 12 בינואר 2016 והינו כדלקמן:

דירוג איתנות פיננסית פנימית	a2.il	אופק: יציב
פקדונות לזמן קצר לנייר ערך מסחרי	P-1.il	
פקדונות לזמן ארוך/אג"ח	Aa3.il	אופק: יציב

לפירוט ראה דוח מיידי מיום 8 באוגוסט 2016 (אסמכתא: 2016-01-099511).

כמו כן, ביום 17 באוגוסט 2016 הודיעה מידרוג על אישור דירוג הקיים באופק יציב וכן פרסמה את דירוג A3.il(hyb) לכתבי התחייבות נדחים (סדרה כ') עם מנגנון לספיגת הפסד קרן, המסווגים כהון רובד 2 לצורך הכללתם בהון הפיקוחי של הבנק שהונפקו על ידי חברת אגוד הנפקות בע"מ, חברה בעלות מלאה של הבנק, בהיקף של עד 250 מיליון ש"ח. ראה דוח מיידי מיום 17 באוגוסט 2016 (אסמכתא: 2016-01-105394) וגם באור 16.א.

ביום 10 בנובמבר 2016 אישרה מידרוג את הערכת איתנות הפיננסית של הבנק (BCA) ואת דירוג הפקדונות/אג"ח לזמן ארוך, לפירוט ראה דיווח מיידי מיום 10 בנובמבר 2016 (אסמכתא: 2016-15-076287).

מגזרי פעילות פיקוחיים

החל מהדוח לציבור ליום 31 במרס 2016 מציג הבנק את מגזרי הפעילות בהתאם למתכונת אחידה כפי שקבע הפיקוח על הבנקים שהינה דומה להערכת הבנק לגישת ההנהלה. לפרטים נוספים ראה ביאור 3.ג.1 וכן ביאור 12.

נספחים, מילון מונחים ואינדקס

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית ¹ - מאוחד

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
יתרה ממוצעת ²	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת ²	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
24,001	203 ⁶	3.43	22,699	174 ⁶	3.10
303	1	1.33	310	1	1.30
1,881	-	-	5,947	2	0.13
405	-	-	360	-	-
9,016	29	1.29	5,844	26	1.79
2,147	4	0.75	1,335	3	1.00
-	-	-	-	-	-
37,753	237	2.53	36,495	206	2.28
510			462		
2,734			2,686 ¹⁰		
40,997			39,643		
21,510	30	0.56	21,886	31	0.57
4,045	1	0.10	4,168	1	0.10
17,465	29	0.66	17,718	30	0.68
72	-	-	81	-	-
2,992	24	3.25	3,190	26	3.30
970	2	0.82	1,089	2	0.74
25,544	56	0.87	26,246	59	0.90
11,513			9,573		
510			462		
1,078			1,072		
38,645			37,353		
2,352			2,290 ¹⁰		
40,997			39,643		
1.66			1.38		
181			147		
37,753			36,495		

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור ³
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
ניירות ערך שנשאלו
אגרות חוב זמניות למכירה ⁴
אגרות חוב למסחר ⁴
נכסים אחרים ⁹

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁵
סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור
לפי דרישה
לזמן קצוב
פקדונות מבנקים
כתבי התחייבויות ואגרות חוב
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁷
סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הריבית
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁸

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית ¹ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח
%			%		
2.82	⁶ 484	22,942	3.01	⁶ 532	23,659
-	-	-	-	-	1
0.31	1	431	0.38	1	352
0.14	6	5,566	0.10	2	2,696
-	-	383	-	-	381
1.54	68	5,895	1.20	77	8,597
0.79	8	1,344	0.47	8	2,250
-	-	-	-	-	-
2.07	567	36,561	2.19	620	37,936
441			490		
¹⁰ 3,119			2,650		
40,121			41,076		
0.45	77	22,650	0.50	82	21,996
0.14	4	3,686	0.13	4	4,014
0.51	73	18,964	0.58	78	17,982
-	-	103	-	-	74
2.47	60	3,254	2.38	54	3,040
0.39	3	1,016	0.57	4	929
0.69	140	27,023	0.72	140	26,039
8,742			11,121		
441			490		
1,729			1,097		
37,935			38,747		
¹⁰ 2,186			2,329		
40,121			41,076		
1.38			1.47		
1.56	427	36,561	1.69	480	37,936

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור ³

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

ניירות ערך שנשאלו

אגרות חוב זמינות למכירה ⁴

אגרות חוב למסחר ⁴

נכסים אחרים ⁹

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים

ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁵

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור

לפי דרישה

ליזמן קצוב

פקדונות מבנקים

כתבי התחייבויות ואגרות חוב

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם

נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁷

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁸

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
שיעור הכנסה/ הוצאה (%)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה/ הוצאה (%)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ במיליוני ש"ח
1.84 (0.45) 1.39	122 (20)	26,729 17,918	2.04 (0.44) 1.60	140 (20)	27,602 18,183
3.81 (2.93) 0.88	53 (35)	5,649 4,833	4.21 (2.98) 1.23	61 (30)	5,884 3,983
3.05 (0.46) 2.59	31 (4)	4,117 3,495	3.42 (0.71) 2.71	36 (6)	4,267 3,378
2.28 (0.90) 1.38	206 (59)	36,495 26,246	2.53 (0.87) 1.66	237 (56)	37,753 25,544

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד מדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
שיעור הכנסה/ הוצאה (%)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה/ הוצאה (%)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ במיליוני ש"ח
1.89 (0.48) 1.41	372 (65)	26,261 17,997	1.90 (0.45) 1.45	394 (62)	27,733 18,512
2.29 (1.63) 0.66	103 (63)	6,026 5,149	2.76 (1.95) 0.81	122 (60)	5,923 4,086
2.88 (0.41) 2.47	92 (12)	4,274 3,877	3.25 (0.70) 2.55	104 (18)	4,280 3,441
2.07 (0.69) 1.38	567 (140)	36,561 27,023	2.19 (0.72) 1.47	620 (140)	37,936 26,039

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד מדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
כמות	מחיר	שינוי נטו	כמות	מחיר	שינוי נטו
במיליוני ש"ח					
11	18	29	16	32	48
12	(10)	2	25	(20)	5
23	8	31	41	12	53

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך כל הכנסות ריבית

התחייבויות נושאות ריבית

בישראל

פיקדונות הציבור

התחייבויות נושאות ריבית אחרות

סך כל הוצאות ריבית

(1)	-	(1)	(3)	8	5
(1)	-	(1)	(4)	(1)	(5)
(2)	-	(2)	(7)	7	-

הערה:

השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

1. הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
2. על בסיס יתרות פתיחה חודשית, פרט למגזר מטבעי ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
3. לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
4. מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 נוכה סך 133 מיליון ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 נוכה סך 99 מיליון ש"ח) ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 נוכה סך של 114 מיליון ש"ח (לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 נוכה סך של 157 מיליון ש"ח).
5. לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
6. עמלות בסך 8 מיליון ש"ח ו-21 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016, בהתאמה (9 מיליון ש"ח ו-25 מיליון ש"ח לשלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, בהתאמה).
7. לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים.
8. תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
9. לרבות יתרות מס הכנסה שהריבית בגין נרשמת על בסיס מזומן.
10. הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים. ראה באור 2.ג.1.

מילון מונחים עיקריים

אובליגו – סך כל ההתחייבויות של הלקוח אל מול הבנק.

אופציה – הסכם חוזי בין קונה לבין מוכר לרכוש או למכור נייר ערך מסוים או זכות לקבל או להמיר ניירות ערך, מטבע חוץ או סחורה במחיר ספציפי בתוך תקופת זמן קבועה מראש.

אגרת חוב – תעודה נושאת ריבית, המונפקת על ידי הממשלה או חברה, ובה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון בתאריכי פירעון קבועים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אגרת חוב להמרה – אגרת חוב שניתן להמירה למניה בשער המרה (מחיר) שנקבע מראש ופורסם בתשקיף. לאגרת חוב להמרה תקופת חיים מוגבלת, שבסופה המחזיק בה רשאי להמירה למניה, או לקבל את כספו בחזרה בתוספת ריבית, ששיעורה נקבע מראש.

אגרת חוב מגובה נכסים – (ABS - Asset-Backed Security) הוא כתב התחייבות שרוכש משקיע, שמקנה לו זכות על זרם תקבולים הצפוי מנכסים אלו. הבטוחה המשועבדת כנגדו היא אוסף של נכסים, וזרם התקבולים שצפוי למחזיק בנייר הערך הוא בעל זיקה לזרם ההכנסות שמתקבל מנכסים אלו.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) – ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים.

איש קשור – כמשמעות בסעיף 3 לנהל בנקאי תקין 312.

באזל 3 – תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

בעל עניין – יחיד או חברה המחזיקים 5% או יותר ממניות של חברה הנסחרת בבורסה.

גידור – עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

גוף מוסדי – כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995, ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

דירוג אשראי – מייצג את רמת הסיכון שקובע הבנק באשראי ספציפי. דירוג האשראי מאפשר לבנק להבחין בין רמות סיכון האשראי הגלומות בחשיפות אשראי שונות, לצורך מעקב אחר איכות אשראי ספציפי, כמו גם של התיק בכללותו.

הון עצמי ממוצע – סך כל האמצעים ההוניים כפי שהוצג בנספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית בניכוי/בתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של הפסדים/רווחים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך לפי שווי הוגן" (לרבות בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון).

הון רגולטורי – הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבוני ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבויות נדחים הכשירים להיכלל בהון רגולטורי).

הלבנת הון – פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך "ההלבנה" מחזיר את הכסף למערכת החוקית.

הלוואת זכאות – הלוואה הניתנת באמצעות בנק ממקורות המדינה.

הלימות הון – היחס הנדרש על ידי המפקח על הבנקים בין ההון העצמי של הבנק לבין ההלוואות שהוא נותן משוקללות לפי רמות הסיכון, כך שהון של הבנק יספיק כדי לשמש כרית ספיגה למקרה של הפסדים קיצוניים.

הסכמי CSA – הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה להפסדי אשראי – הפרשה הנעשית על ידי החברה המשקפת אובדן אפשרי של סכומי אשראי שנתנה ומשמשת לכיסויים במקרה של התממשות האובדן.

חוב פגום – חוב שקיימת סבירות גבוהה שהלווה לא יפרע את החוב(או חלק מהחוב) לפי תנאי החוזה, אולם אין ודאות לגבי סיכוי הגבייה ומימוש ההפסד.

חוב בהשגחה מיוחדת – חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגין נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.

חוב נחות – חוב שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.

חוב בארגון מחדש – ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של הלווה, התאגיד הבנקאי מעניק ללווה ויתור אשר בתנאים אחרים הוא היה שוקל לא להעניק.

חוב שגבייתו מותנית בביטחון - חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, אין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

יחס מינוף – היחס שבין ההון העצמי רובד 1 לסך החשיפה ברוטו, ובכלל זה חשיפה חוץ מאזנית, ללא קיזוז ביטחונות.

יחס נזילות (LCR) Liquidity Coverage ratio – יחס מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה לסך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.

יתרת חוב רשומה – יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או נכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר.

יתרת חוב נטו – יתרת חוב רשומה, בניכוי הפרשה להפסדי אשראי שבגין אותו חוב.

מדיניות מוניטרית – מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הריבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית – מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מידע צופה פני עתיד – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר, המתייחסים לאירוע או לעניין עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של התאגיד בלבד, למעט תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר כאמור שיש לכלול אותם, לפי כל דין לרבות לפי העקרונות החשבונאיים המקובלים וכללי הדיווח המקובלים בדוחות כספיים.

מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת) – מערכת המאפשרת העברת זיכויים והעברות בזמן אמת ובאופן סופי. בעולם מוכרת כמערכת Real Time Gross Settlement (RTGS). המערכת סולקת תשלומים מיידי, והתשלומים הם סופיים ואינם ניתנים לביטול.

משך חיים ממוצע (מח"מ) – אורך החיים הממוצע של מכשירים פיננסיים. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עליה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. המח"מ מכונה גם "אריכות". נגזרים פיננסיים - נכסים שערכם נגזר משינוי בערכם של נכסים אחרים.

נזילות – היכולת של ישות עסקית לעמוד בהתחייבויותיה השוטפות מתוך סך הנכסים השוטפים שלה (מזומנים, ניירות ערך סחירים וכו').

נכס פיננסי – מזומן, ראייה לזכות בעלות בישות, או חוזה המקנה לישות אחת זכות לעשות אחד מהבאים:

א. לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מישות אחרת.

ב. להחליף עם ישות אחרת מכשיר פיננסי אחר בתנאים פוטנציאליים עדיפים.

סיכון אשראי – הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון משפטי – סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות (fines, penalties) או לצעדי עונשין (punitive damages) כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים.

סיכון מזילות – הסיכון שצד נגדי (או משתתף במערכת הסליקה) לא יעמוד בהתחייבות במלוא ערכה במועד. סיכון מזילות אינו אומר בהכרח שהצד הנגדי או המשתתף הוא חדל פירעון; ייתכן שהוא יוכל לעמוד בהתחייבותו בעתיד, אך לא במועד הנקוב.

סיכון סבייר – אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מחשב ו/או מערכות תשתיות משובצות מחשב על ידי או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סבייר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

סיכון תפעולי – סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציית, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

עסקה עתידית – התחייבות לקנות או למסור נכס במחיר ובמועד שנקבעו מראש בעת החתימה על העסקה.

עקום תשואה – עקום המתאר את הקשר שבין התשואה לבין מועד הפדיון של אג"ח, על ידי השוואה של שיעורי התשואה על אג"ח הנבדלות זו מזו רק במועדי הפדיון.

פיקדון לפי דרישה – פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

פיקדון לזמן קצוב – פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה, אלא אם כן משיכה מוקדמת מחויבת בקנס שסכמו לפחות 7 ימי ריבית פשוטה על הסכום שנמשך.

פיקדונות לפי מידת הגבייה – פיקדונות שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ואין לתאגיד סיכון להפסד מהאשראי שניתן מפיקדונות אלה, שלגביהם המפקיד קובע לאיזה לווה או קבוצת לווים יינתנו סכומי הפיקדונות הנ"ל כהלוואות ובתנאי שהלוואות אלו ניתנות לפי אותן תקופות ובאותו סוג הצמדה או באותו מטבע שקבע המפקיד.

פיקדון נושא ריבית – פיקדון שבו התאגיד הבנקאי משלם למפקיד תשלום כלשהו כפיצוי עבור השימוש בכספי הפיקדון. פיקדון שבו שיעור הריבית מותאם לתקופתית בתגובה לשינויים בריבית שוק וגורמים אחרים צריך להיות מדווח כפיקדון נושא ריבית אפילו אם השיעור הופחת לאפס, בהינתן ששיעור הריבית על פיקדון זה יכול לעלות כאשר תנאי השוק ישתנו. פיקדון אשר משועבד כביטחון להלוואה או לנכס פיננסי אחר ידווח כפיקדון נושא ריבית.

פיקדון שאינו נושא ריבית – פיקדון שאינו פיקדון נושא ריבית.

שווי הוגן – ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר, שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השיווי ההוגן שנקבע בתקינה החשבונאית:

רמה 1 – שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק.

רמה 2 – שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים.

רמה 3 – שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שיעור צמיחה ראלי – גידול התוצר בין שתי תקופות באחוזים, בניכוי עליית המחירים.

שיעור המימון (LTV) – שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקה ביחס לשווי הנכס הנרכש, שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) – סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם סך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תשואה להון – היחס שבין הרווח השנתי של חברה לבין ההון העצמי שלה.

תשואה ריאלית – היחס בין הרווח או ההפסד על השקעה לסך ההשקעה, בניכוי עליית המחירים בתקופה שעליה נסבה המדידה.

(OTC) Over the Counter – מסחר מעבר לדלפק – מסחר במכשירים פיננסיים כמו מניות, איגרות חוב, סחורות או נגזרים ישירות בין שני צדדים.

פורוורד (Forward) – עסקת חליפין של מטבע במטבע בתאריך עתידי קבוע מראש בשער חליפין שגם הוא נקבע מראש.

שימוש במבחנים בדיעבד BACK TEST – הבנק נדרש להשתמש בבדיקות שלאחר מעשה כדי לאמוד את הדיוק והאפקטיביות של תהליכי המדידה וההערכה.

תיאבון הסיכון – הסיכון שמוכן הבנק לקחת על עצמו לשם השגת יעדיו האסטרטגיים.

סיבולת הסיכון – רמת הסיכון המרבית או המזערית שאין לחרוג ממנה (מגבלת הסיכון).

(CVA) Credit Risk Adjustment – חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

(DV1%) Delta Value 1% – מייצג את השינוי האפשרי בתיק בהינתן שינוי מקביל בעקום הריבית של 1%.

(EDTF) Enhanced Disclosure Task Force – דרישות גילוי שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי שהוקם על ידי המוסד ליציבות פיננסית לשיפור הגילוי על הסיכונים בתאגידים הבנקאיים.

(FATCA) (Foreign Accounts Tax Compliance Act) – חוק אמריקאי הנועד לשיפור איכפת המס. קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווחים לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.

(ICAAP) Internal Capital Adequacy Assessment Process – תהליך פנימי להערכת הסיכונים והקצאת הון על מנת להבטיח כי הבנק מקצה מספיק הון כנגד מכלול הסיכונים.

(VAR) Value at risk – מודל הערך מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה) בתקופה נתונה וברמת ביטחון של 99%, לפחות.